

Szerkesztőség: Bajza-utca, 4. sz.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca, 1.
Bármentetlen levelek csak ismert kezűből fogadhatók el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZÁLA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövekt. hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	5. ft. — kr.
Félévre	3. „ 50
Negyedévre	1. „ 25

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

Arverési a egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. helyéredjén felül 100 szög 1 ft. szögnyi minden szögért egy fél kr.

Élytér pottsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Nagyszerű adomány.

Nagykanizsa febr. 5.

Tizenegyezer forintnyi ajándékot kapott ezen a héten a nagykanizsai állandó színház alapja. A szerény anyagi eszközökkel rendelkező polgári egylet azzal vélte legjobban emlékeztetést tenni ötvenéves fennállásának jubileumát, ha az állandó színház javára 1000 frtot adományoz, a nem hiába kiírtó renomménak örvendő nagykanizsai takarékpénztár pedig egyszerre tizezer forintot ajánl fel a nemes célra.

E bizonyára nem közönséges mérvű adakozás nem közönséges mértékben kelt bennünk tiszteletet azok iránt, kik egy tisztán szellemi haszonnal kecsgetető, kulturális intézmény létesítéséhez ekkora, önkényes, adományjal járulnak. Örömtünket fokozza, megkésztet az a remény, hogy ilyen nemes példák nem fognak utánzás nélkül maradni s hogy ily módon rövid idő alatt meglesz az alap, mely elegendő lesz arra, hogy városunk polgárágának egyik legrégebb és legmelegebb hájának létesítéséhez tényleg hozzáfoghatunk. — Városunk többi pénzintézetét, melyek mindnyájan kiírtó anyagi viszonyok között vannak bizonyára nem fognak hátramaradni azon az uton, melyen a délzalai takarékpénztár 5000 frtos uttörő adományával már előbb, a nagykanizsai takarékpénztár pedig ragyogó cselekedetével most járt el. És a magánadakozás — ámbár utóbbi időben több ízben lett igénybe véve — szintén meg fogja tenni a magáét a szép mű létesítésében. És — hozzávéve a város által e célra az évi budgetbe folyton felvett 1000 frtot, hozzávéve az eddig is meglevő tetemes alapítványokat és letéteket — kimondhatjuk azt is, hogy nemcsak hogy távol nincs, hanem máris elérkezett annak ideje, hogy a

városi színházi bizottság tényleg akcióba lépjen

Sőt határozottan most van főideje a cselekvés megkezdésének. A közmondás azt mondja — és igaz van abban — hogy „addig üsd a vasat, míg meleg.” Most ismét meleg a vas, melyet már nehányszor ki hagytak hűlni.

Sokszor volt már az aktuálishoz közellevő stádiumban az állandó színház létesítésének kérdése. Még a hely is ki volt már jelölve, melyen a színház építendő lenne és folyamatban volt a mozgalom, de nem volt eleendő ápolása.

Az eszme az amolyan krónikus eszmék közé kezdett tartozni, melyeknek fátuma, hogy örökké „eszmék” maradnak. Egyéb mozgalmak indultak meg — hol sikerrel, hol annélkül — s az állandó színház létesítése leszorult a felszínről.

Amde hogy több volt már kezdetből fogva ispium desideriumnál, ezt bizonyítja, hogy végkép meg nem feledkezett róla senki. S időről időre határozott alakban lépett fel a közönség óhaja, úgyhogy végre a városi tanács is határozott alakban vette tudomásul, megalakította a színházi bizottságot és kimondta az évi 1000 frtnak e célra való felrétételét.

És ezzel újra aktuális lett és maradt a dolog. És a közönség is szereti ilyennek tekinteni. És ezen a héten tizenegyezer forintot adományoztak Kanizsán az állandó színház javára.

Amennyire örömtünkre szolgál a közóhajtás és az áldozatkészégnek ily mérvben való nyilatkozása, ugyanily mértékben szolgáljon ez figyelmeztetésül és buzdításul a dolog elintézésére hivatott tanácsnak, hogy a munkához immár tényleg hozzá lehet fogni. A vasat addig kell titni, míg meleg.

Nem tudjuk, elkészült-e a folyamodvány a színházalap javára léte-

tendő sorjáték tárgyában. Ha még nem volna meg, készítsék el és küldjék mihamarabb illetékes helyre. Most, hogy az eszme ismét felszínre van, nem szabad megengedni, hogy megint elszibbadjon. Meg kell ragadni minden eszközt, hogy a közönség lássa, miszerint óhaját és áldozatait kellőleg méltányolni tudják.

Nem fejtgetjük újra, mennyire szükséges az állandó színház. Fejtgettük ezt elégszer s hogy mennyire volt igazunk, ennek eklatáns bizonyítéka az e héten ajándékozott tizenegyezer forint.

Hála a nemeslelkű adakozóknak. Buzditsón és hason a szép példa fent és alant!

A polgári egylet jubileuma.

Fennállásának ötvenedik évfordulóját ünnepelte a nagykanizsai polgári egylet e hó 2-án. Az ünnepély elé igen nagy érdeklődéssel tekintett a város egész közönsége, melynek kebelében ötven év alatt elég ideje volt a polgári egylet iránt való jóindulatnak megszilárdulnia. Ritka társadalmi egyetületnek is adatott ily hosszú kort megérnie s a félszázados pálya végén oly ifju erővel és lelkesedéssel belemenni az új félszázadba, mint ezt a mi polgári egyletünk teheti.

A vázlatból, melyet a jubileumi közgyűlésen az egylet elnöke az egylet félszázados multjáról felolvasott, látható, hogy az egylet eddig nem csak soká élt, hanem eddigi pályája alatt elegendő cselekedett is kiűzött nemes céljai érdekében. És a jubileum napjának eseményei nem csak remélni, hanem egész biztossággal következtetni engedik, hogy az egylet működésének első ötven esztendeje csak mintegy folytonos alapkövetétel volt a jövő, még kitartóbb, még áldásosabb működésre.

Ékesítette teremt, hálósobájának mennyezetét pedig, pulók Amorokd festette teli Pemzly Ráfael ur, egy vándor szobafestő, kik akkora girlandokat tartottak kezükben, hogy csaknem leszakadt alattuk a ház tetjeje.

Mindaz azonban csekélység. — A szerelmes Fukszin saját mellszobrát készítette el a gyagból a kotymányi fazekas művészi kezei által, hogy pedig, a szepet a hasznossal kösse össze: a mellszobor egy kályhának tetjét képezte. — A kályhát azután szobrostól együtt Karikléának ajándékozta. — A leleplezés csakhamar megtörtént. — A kotymányi fazekas remekművét egy kérdésműt gyapjuszák rejtette el a kíváncsi szemek elől, s midőn már az egész érdekelt társaság várakozástól eltelve gyűjtött volt, maga a műremek alkotója eles bicskájával felhárította a gyapjuszákot s a bámulok előtt ott állt Fukszin szobra, szép zöldmázos cserépből, egy rengeteg „banya-kályha” tetjén.

Igaz ugyan, hogy a szobor egyébként leginkább hasonlított a kínaiak által faragott Buddha-szobrokhoz, de az ugynevezett ábrázolt közepéből egy akkora orr nyúlt ki, hogy még maga Zenobia is megszokta.

A kályhát a becses családi kienődi-mok kincses tárába helyezték el, azután közös egyetértéssel megállapították az esküvő napját, mely a szoborleleplezéstől számítva két hét múlva vala felderülendő.

Néhány nappal a fentebb előadott dolog megtörténte után a Karakó-család egy távoli rokona: Dr. Klisztély Janos fiatal gyakorló orvos érkezett a hazhoz, — a ki felettébb savanyu kepet csinált, midőn Fukszin és Karikléa eljegyzéséről tudomást vett. — Siettek neki bemutatni a család büszkeségét, az impozans Fukszin-szobrot. —

Ismételve volt alkalmunk hangoztatni a polgári egyletnek nagy és fontos misszióját zilált városi társadalmunk öszszeterelése és ily módon a békés társadalmi együttműködés megteremtésére. Hogy a polgári egyletnek csakugyan megvan ez a missziója, az igen eklatáns módon bebizonyult a jubileumi ünnepély alkalmával, melynek keretében csakugyan képviselve volt Nagykanizsa egész társadalmak. Együtt voltak mind, a szellem, a tőke és a kézi munka emberei egyaránt, együtt voltak rangra, állásra és felekezetre való tekintet nélkül, együtt vidáman, jókedvben láthatták, hogy egyik sem bántja a másikat, hanem megférnek szépen egymás mellett, sőt ebben az együttlétben igen jól érzetik magukat.

Ezek voltak a jubileum benyomásai. Bár tartós benyomások lennének mindazokra, akik ott jelen voltak s bár — jubileum nélkül is — még sokszor, igen sokszor nyílnék alkalom hasonló kedélyes együttlétre, mely öszszeszekathatná társadalmunkat s újra képessé tehetné a közjóért lelkesülni és tenni is érte együttes erővel.

A polgári egylet jubileuma alkalmával láttuk, hogy ez nem chimaera; láttuk, hogy ez még mindig lehetséges,

A polgári egylet jelvényének, az egymást fogó két kéznek, melyreható szimbolikus jelentése van. Ha a társadalom egyes elemei kezét fognak testvéreleg, akkor megvan teremtve az öszsztársadalom, melytől egyedül várhatunk valóban szepet és nagyot.

Fogjunk kezét! Legyen a polgári egylet szimboluma mindnyájunkké! Nem másért, nem más érdekében cselekszünk ekkor sem: az egyetértés ily módon tiltetett fájának közvetlenül magunk élvezük gyümölcsseit.

Tárcza.

Classicus falusiak.

Irtá: **Móvály Béla**

— A Zala eredeti tárcsája. —
(Vége.)

Ábel váltig vitatta, hogy az a fatális monogram nem jelenthet egyebet Fukszin Farkasnál, de ezáltal is hiában erősködött, mert Zenobia ártatlan-ágának teljes tudatában levén, először: bebizonyította, hogy a rózsaszínű levél barátinótól, Fuzlanthy Franciskától, a hírbetű poeziától származik, másodsor: ugy felpöfölte Ábel urat, hogy maig is sajog a helye, ha viaszgondol ama rettenetes pillanatra.

E közben azonban Karikléa telet. — Fukszin gyakorta sétált azon liget felé, hova Zenobia leánykájával ábrándozni járt, mely eszményi foglalkozás közben ibolyákból koszorukat kötözt, s kissé viseltes hangon zengte a halhatatlan Schillernek édes hangzású sorait:

„An der Quelle sas der Knabe,

Ames wand er sich zum Krana.“ stb.

Zenobia ugyan nyilván abban a hitben élt, hogy az ő érzékeny dallamai csibőlitták a liget felé Fukszint, (kinek rendkívül orrához a multnak nem egy édes emléke fűződik) de — fájdalom! — csalódott! Ezen időt gavalér souverain megvetésel viseltetett a regényes Zenobia roccor szépsége és roccor accordjai iránt, őt az ártatlan bárányka, a légyes Karikléa csibőlította oda.

A megrögzött garçon kökemény szívének igyva olvadni kezdett a szerelem tüzében. — Azonban sajnos, Zenobiához és Karikléához nem közelíthetett, mert Ábel urral annak idején meghasonlott; így tehát nem maradt más hátra, mint Zenobia keser-

ves danait végig hallgatni és kronikus szerelemtől égő pillantásokat lövelni Karikléára.

Fukszin ámbár vén legény már, (ha korát kérdezik, rendszeren így felel: közönmű egészséges vagyok.) de azért elég dialás alak még és nagyon vállalkozó. Azután van neki egy eléggé meg nem becsülhető előnye: a nagyszerű görög orr! Zenobia midőn Achillest, Patrokloszt és Ajaxot festette Karikléa előtt, rendszeren így szól: „Kedves gyermekem, hogy fogalmad legyen e félistenek kinezéséről: tekintsd meg tisztelt szomszédunkat, Fukszin urat, hozzá hasonlítottak ok.”

Karikléa tehát korán érdeklődés-el viseltetett Fukszin iránt és megszokta őt úgy tekinteni, mint a régen elhunyt görög hősöknek egyenes vonalban leszármazó utódát, kinek valamelyik ősapja bizonyosan ott vitézelt Marathonnál, vagy Salamisnál avagy Leonidas general-stabjához tartozott, s vele en moitit vértett el a Termopilák szorosánál.

Fukszin sokat töprengett a felett, hogy mi módon újíthatná meg a szivélyes viszonyt a Karakó-családdal, s végre abban állapodott meg, hogy legtanácsosabb lesz Ábel urhoz fordulni és tőle megkérni Karikléa kezét. — Csakhamar meg is cselekedte. — Levélet irt Ábelnak, s felszólította e derek urat, hogy őt, az elhagyott árva, (erősen túljárt az ötven éven) igadjaja alyai keblére (tizenöt évvel volt idősebb a preszuntív papánál).

Ábel azonnál közölte Zenobiával az örömhírt, kit eleinta ugyan kellemetlenül érintett Fukszin hűtlensége, de végre mely elérkezéssel sóhajta: legyenek boldogok! — Karikléa el volt ragadtatva, hogy a görög hősökkel Fukszin újjan oly közel atyafiságba keveredhetik.

Fukszin, a mint tudásra adatott az örömdetes családi határozat: egész házát fenekestől felforgatta. Nagyszerű kárpitokkal

Dr. Klisztély tudományos szemle alá vett a műremeket, azután pontról-pontra bebizonyította, hogy az egymástól távol álló fülek és szemek, a kevéssé kifejlődött agy, de mindenek felett a roppant abnormis orr együttvéve oly dolgok melyek Fukszint illetőleg közeli catastrophát engednek gyanítani.

Az egész család elszörnyedt ezen iszonyatos jóslaton és sietett odahagyni a rettenetes szobrot, melyre ezental csak bizonyos elérkezéssel merészelték rátekinteni.

Masnap Karikléa lelket rendítő sikoltással rohant anya szobájába, — s azután ajuatan terült el a pamlagon. — Mikor dr. Klisztély gondos ápolása következtében magához tért, iszonyodva mutatott a szoba felé, hol a Fukszin-szobor volt elhelyezve. — Zenobia betekintett a szobába és iszonyatos látvány! A szobor orrán szép csokorra kötve óriási gyászfiatyl lengett! Zenobia csaknem leánya mellé ajujt, — azonban mégis meggondolta a dolgot, s inkább íróasztalhoz ült s Fukszinak a következő pár sort irta:

„Tisztelt Fukszin ur!

Az ön szobrával ma oly ominosus és megrendítő csoda történt, hogy kénytelen vagyok Önnek Karikléával történt eljegyzését megsemmisíteni.

Kotymányon 188. September 1.

Kiváló tisztelettel
Karakó Ábelné
szül. Kövény Zenobia.

Fukszin megkapván a lesújtó leveleket, rohant a szomszédsba, ha a lehető legnagyobbról részvételt fogadták; s bemutatott neki a szobrot; az orrára csokrozott gyászfiatyllyal.

Egy pillantás Dr. Klisztélyre és a helyzetre világot gyojtott Fukszin agyában, s nem késett egy bívalszekeret Karakók elé járattni, arra felpakolni a meggyalozott szob-

Alakulásának első éveiben két szobát birt bérben a most is fennálló u. n. nagy sörházban, később a Koronában, majd az uradalmi épületben. Itt bucsa meg magát szerény, csendesen. Tudjuk, hogy az emberiség jövője nem mindig a magasban származik s a legszebb eszmék, melyek hivatva vannak, később messze földre világosságot és meglepet árasztani, sokszor születnek padlásoszobában.*

Janus aztán 1840-ben költözött át a főútcán levő 6. számú házába, melyet 1840. február 3-án vett Trenck Márton örökösétől 15000 forintért és 18 drb. cs. kir. aranyért. Aza vén ház fiatalabb éveiben sok vignapot látott. Az 50 és 60-as évek jegyzőkönyveivel telve vannak az abban rendezett mulatságokról szóló referenciákkal. Ezért kell most az öreges nyomainak kezdődőre anyai gondot fordítani. A sok ott töltött kedélyes órák lekötözött édes emlékének tulajdonítható részben hogy mikor már e vén csont a folyton fejlőd igényeknek többé sehogysem felelt meg, bájai elenyésztek, senkit nem vonzottak; tagjai még akkor is oly szívóssággal ragaszkodtak hozzá, hogy csak allg sikertől végre a mult 1885. év november hó 1-én onnan kivonult, azt ez upon épített díszes palotával felcserélte s jövő működésünk színhelyét ide áttevni. De erről, mert most még mindenki előtt ismeretes, többet majd 50 év múlva. Ma legyen elég annyi, hogy az építkezés szükségérte nek első nyilatkozata nagyon régi keletű. Az 1859. évi december 26-án tartott közgyűlés bizta meg a választmányt (nem a mostani) először építkezési és költségterv készítésével. Azóta majdnem évről-évre megújultak az ez irányban határozatok. Bizottságok küldettek ki Töménelenen tervező tőmönletem költséggel. Mig végre Henoz Antal terve és Geiszl Mór homlokzatterve szerint készült el a régen sürgetett épület.

Bizonyára senki sem állítja, hogy ez a terv a legszerencsésebben választott, de egy érdeme van a többi felett: az, hogy keresztüll vitetett.

Ezek főbb vonásai egylettünk életének. Sok dolog elmaradt a mi megszivlelésre és gondolkodásra méltó. Egyik másikkal érdemtes lett volna bővebben foglalkozni. De ha sikerült a elmondottakat ugy összeállítani, hogy némi érdekek birtak s ha csak egyetlen egy oly körülményt sikerült is felemlítenem, mi t. tagtársaim előtt eddig el volt fedve, akkor elértém teljeseu céloimat s azt hiszem, a választmány óhajátának is megfeleltém.

A felolvasás után perczekig tartott eljenzés és taps hangzott fel, méltó jutalmaként a sikerült dolgozatnak.

Kovács János a közgyűlés nevében köszönetet mond az elnöknek s indítványozza, hogy a most felolvasott dolgozat örök emlékül az egylet jegyzőkönyvébe iktatassék, valamint továbbá az egylet költségén kinyomattassék és az egyleti tagok között szétosztattassék.

Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Dr. Bentzik Ferencz elnök ezután hosszabb és nagy tetszéssel fogadott indoklás kíséretében a közgyűlés elé terjeszti a következő indítványokat, melyek közül az első kettő a választmánytól, a harmadik pedig több egyleti tagtól indult ki:

1. Utasították egyszerűségekorra a választmány, hogy az egylet költségvetésének kiadási rovatába vegyen fel évenként 2 db. cs. és kir. aranyt, mely jutalomkép lesz kiadandó a helybeli főgymnázium két tanulójának, kik a magyar nyelv tanulásában a legjobb eredményt mutatják fel.

2. Mondja ki a közgyűlés, hogy a Nagykanizsán építendő állandó színház javára 1000 forintot adományoz, mely összeg évenként fizetendő 100 frtos részletekben lesz törlesztendő.

3. A polgári egylet 100 frttal belép az erdélyi rész magyar közmivlelési egylet alapító tagjai közé.

A hosszabb és szép indoklás után, melyben az elnök végül biztosította a közgyűlést arról, hogy az alapítványokból az egylet pénztárára semmi zavaró teher nem fog háramlani, a közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag megszavazta mindhárom indítványt.

Az elnök ezután — egyéb tárgy nem lévén — feloszlatta a közgyűlést, melynek tagjai az elnök elterésével siettek a bankettra.

A bankett.

Az egyleti helyiségnek ez alkalomra igen szépen és izélesen díszített nagyteremben mintegy 150 személyre terített asztalok várták a társasághoz részvevőket. És nem maradt betöltetlenül egyetlenegy sem. Ilyen nagy és díszes társaság, mely azonban csakugyan magában foglalta a helybeli társadalom összes, számot tevő elemeit, rég nem volt együtt kanizsai banketten. Jelen voltak a városi hatóság felet, a bírói, ügyvédi, orvos, tanári kar számos képviselőin kívül a kereskedő- és iparosoztály tagjai, még pedig felet számmal. A rendezés körül feltétlen ellémérés illeti meg a polgári egylet derek háznagyát, Faics Lajos úrvéd urat, aki fáradságot nem ismerve, folytonosan sürgött-forgott a lakomások között és éber szemmel ügyelt arra, hogy senki semmiben hiányt ne szenvedjen. Az egyleti vendéglős, Toyma Imre ur, is ellémérés érdemelt az étel és italok jószágért és a kiszolgálás gondoságáért. Így tehát külsőleg sem zavarta

semmi sem a lakoma kedélyességét s a vidám hangulat, mely mindjárt kezdetben megvolt, egész lestatelenségében megmaradt, sőt fokozódott a bankett végeig, ami körülbelül délutáni négy óra tájban volt. A bankett alatt Sárközy bandája szebbnél szebb nótákat húzott a kedélyesen mulatozóknak, kik között természetesen alig hogy megindult, nem is akart véget érni a toasztok árja, melyeket azután együtt öblítettek le a többrendbeli maccenások által rendelkezésre bocsátott pezsgővel.

As első felköszöntőt dr. Bentzik Ferencz elnök mondta a polgári egyletre, melynek tagjai között kezdetül fogva az összekötő kapocs volt a jogok és kötelezettségek egyenlősége. Utána Erdődy Lajos kir. törvényszéki bíró elterte a buzgó elnököt, dr. Bentzik Ferenczet. Most ismét dr. Bentzik szólalt fel, az egylet összes tagjaira ürítve poharát. Kovács János városi tanácsos a hajtás után a törzset, az elnök edesatyját, id. Bentzik Ferenczet elterte. Ezután Bátorfi Lajos olvasta fel alkalmi költeményét. Dr. Horváth Antal a polgármesterre emelt poharát. S im on Gábor gróf Hugonnay Kálmánt elterte. Dr. Rothschild Jakab a háznagyra, Faics Lajosra, mondott felköszöntőt. Simon Gábor Chinorányi Boldizsárt és családját, majd később Bátorfi Lajost elterte. Dr. Horváth Antal Saller Lajosra mondott felköszöntőt. — Kovács Béla járásbíró szellemes felköszöntőben elterte az egylet jövőjét; Farkas Imre a háziaszonyt; a társadalmi egyetértést, az összetartozósság érzetét elterte stb.

A lakoma emelkedett hangulatban ért véget.

A táncvizsgálatom.

Este 9 órakor kezdetét vette az egylet helyiségeiben a táncz. A táncvizsgálatom is pompásan sikerült; igen sokan vettek benne részt s a társaság vegyes volt, de a szó szebb értelmében. A rendezőség a tánczos nőket igen szép tánczrendekkel lepte meg. A tánczrend selyemkötésű könyvecské volt, tetején az egylet monogramjával és egy himzett rózsával. A vizsgálat kitűnő hangulat uralkodott és fáradhatlan jókedvvel folyt a táncz kora reggelig. Az első négyest 70-nél több pár tánczolta. Jelenvoltak: Dr. Bentzik Ferencz, Dr. Blau Simonné, Bogenrieder Ferencz, Clementné, Dauscha Ottóné, Eperjessy Sándorné, dr. Fülöp Kázmérné, Gózyon Sándorné, Grünhut Henrikné, Hildné, dr. Horváth Antalné, Hlatko Jánosné, Horváth Istvánné, Knauz Boldizsárné, Krátky Józsefné, Kassayné, Kellerné, Kemény Dezsóné (Budapest), Morgenbesser Jánosné, Mannagartnerné, Pleheisz Gusztávné Pandurné, dr. Rothschild Samuné, dr. Rothschild Jakabné, Sebestyén Lajosné, Schmidt Frgyesné, dr. Schreyer Lajosné, Szentésné, Szalay Lajosné, Tripammer Gyuláné, dr. Tripammer Rezsóné, Tasch Simonné, Varga Imréné, Vogelné, Vagner Károlyné, Vioszné, dr. Winter Nándorné (Eszék) urhölgyek, továbbá Clement Julcsa, Darázs Vilma és Tinka, Dobrin Lotti, Fülöp Katicza, Geröcs Anna, Horváth Irma, Hoffer Ruffina, Hoffmann Berta, Juhász Emma és Julcsa, Janda Hedvig, Kocsis Polesi, Kurecz Hermin, Kassay nővérek, Knauz Katinka, Kemény nővérek, Liszek Anna, Morgenbesser Ilonka, Novák Lujza, Novinszka Leopoldin, Pranger nővérek, Rózsavölgyi Paulina, Szalmay Teréz, Schreyer Nelli, Svasztics nővérek, Tuboly nővérek, Tripammer Betti, Vagner Aranka, Varga Magda, Viosz Mariiska stb. kisasszonyok.

A párbaj kérdése.

Ismét egy kérdés — még pedig égető és megoldandó kérdés korunknak. — Igen régi kérdés. Visszavihető Abel és Cainig (lehet azonban, hogy ez — orv leütés volt csak.)

David és Góliáté — a Horatiusok és Curiatiusoké — Sz. László királyunk és Timur kháné — Kemény Simon és a török Bégé — a hős Bezerédé és a labancz vezéré (Közeg mellett) már jobban duell volt, — csak hogy a közérdekért és sok tanu előtt — két ellentábor láttára — a többiek vére kiméleteéért.

Tehát még okos is volt! ... A korszikai — dalmát sat. vérboszu és más faj gyilkosság. A középkori lovagjátékoké is. De a mi modern párbajunk se okos — se jogos.

Ez ered tén a pour la dame lovagkorból — mikor a kard a mindennapi öltözékhez tartozott, mikor a lovag párnahelyett is kardjával takaródzott — aljában is viselvé az; természetesen volt, hogy az orrára szállt légy után is a keze ígéjébe csó karddal legyintett. Amde mi már Ritter ohne Sporn vagyunk — cavalier helyett dandyk. Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Mit az egyszeri tól diak ugy fordított ki magyarrá: Tekereg a világ nekünknek és mi is tekerejük az ó világába! Parlagi fordítás késo — de lényege helyes, hogy t. i. változunk kissé a változó világgal! Észleltünk késo — hogy mi már kard helyett csivkért és monoklit, — sarkantyú

helyett galosohen-t hordunk; paripa helyett váltót lovalogotunk, egyesek dárda helyett botfával, szával és görbe s-sal öllünk. Agyonlövés helyet agyonbesszelést használunk. Landasa helyett eszmékkel, okokkal küzdünk.

E szászad elején — a boldog (?) dia-kizáló világban még megróta a nyers embert egy latin proverbium — mond van: Est homo, qui non argumentis sed furcis capacitandus. (Ember kit nem okkal-móddal, de bottal lehet capacitálni.)

S ime most ismét recidivázunk a régimut századok divatjába.

Komoly bölcselkedők is azt mondják, hogy társadalmi életünkben is vannak s u b t i l i s kérdések, melyekre s nem létevéni; vassal-ölmossal lehet csak megoldani — vérrel lemosni — a gyilkos halállal reha-bitálni!

Tévtan — mint sok más! Az öngyilkosság lám hún isten és ember előtt; de inkább indokolható, inkább menthető. Mert akinek minden — de minden reményvirágát leszedi az élet rideg der-fagya — kinek kezében az arany is sarrá lesz — kit gyógyíthatatlan lassu kör ömészt, — ki a betevő talatért is hiába imádkozik és mindezekbe beleörül: annak egy rohamos pillanatában vagy kabult fajdalomban öngyilkosságot lehet legalább érenti; de részben tán mentein is, mert sokszor veleszületett agy baj vagy véralak is kimagyarázza azt.

De a modern párbaj-mániának nincs ratiója!

Csafolatához nem is kell sok tudomány.

Mert cseljának nem felel meg Cselja ugyanis hogy lakoljon a hibás. S ki meri állítani, hogy itt a hibás lakol?

Sőt többször szegény ártatlan lesz az áldozat.

Nem is egyenlő legyverrel küzdenek. Egyiknél újság a pisztoly, másiknak pedig mindennapi kenyere.

Tán épen akkor jött haza a galamb-lövészet sportjáról.

Némelyiknek plane professiója ez — s ebben biztában végig öklelték Europa városain. Becsület kell ennek? Nem, — hanem obrud.

A koczka tétel sem egyenértékű Életet tesz a blatti-ra mindenik. De mit ér egyeletuntnak, vagy sehonnai iparlovag- uak üres élete — és mit ér egy családjaért remegő — Istenét s hazáját imádó, közhasznu polgáré? ...

Bizony-bizony okosan teszi az amerikai törvény, hogy tutelatus alá teszi azt is aki párbajra kihí — azt is aki kiáll.

Bismarcknak is igaza volt, midőn provokáltatván felelé, hogy épen ki nem állásával igazolja bátorságát: hogy ellentálni mer az ebbeli modern közvélemény tévbi-rátatának.

A magyar táblabíró pedig azt mondta: Jó — én megvívok, de mint kihívott választatván a szerzámot: választom duplapuskámat verébrétre, 10 lépésre — s lövök először.

Risum teneatis!

Elértünk a szomorú neveltségességig!

A párviadalt (a nyulvívót Szarvas Gábor szerint párosviaszkódás-t) helytelenít- vén, gondolkodtam, hogy nincs-e ebben egy kis féltékenység — félelem a meghalástól? Iát annyiban van, hogy életbevágó s másként nem orvosolható dologért és hasonló ellenféllel szemben nem félnék vég- ső esetben élet-halálra kiállni; de nem hasonló niveau-n álló — sőt tán leha, bitang barázdabillegető — életvezélnélküli — életunt fráterrel, kinek élete ömaga előtt se becses — másnak se hasznos; ilyen- nel szemben feltétem — sajnálnám koczkará dobni életemet s épségemet.

S ugy hiszem méltán.

Mire jó hát a párviadal?

!stentifélet! nem. Ó nem bizza ránk funkcióját.

Osztóigazsággallosa sem. Lám nem mindig az igaz jön ki belőle ép bórrel.

Becsület helyreállításá sem. Val- jon becsületeseb lesz-e, mikor vissza jön — mint kiállása előtt?

Lovagias sport frequentia tán? No ennek drága mulatság! Nem is az egyedüli — ama cselra, Van sok más lovagias sport — bátorság-examen — korunkban is.

Anglia közvéleménye nem kívánja a párbajt. — Nem is divk nálénk mégis eléggé sportsman és bátor katona az angol.

Amerikában gondnokság alá teszik a párbajozókat, mint kik — nincsenek ki egészen.

Jó volna ugy nálunk is!

De annyi igaz, hogy vannak társadalmi sértsései, melyekre nincs s vagy arányos büntetés a codexben, de mégis olyanok, hogy önterzetes lérfi szebre nem tehető.

Mi legyen ennek orvossága párbaj helyett?

Becsületbíroság! ...

Csigány Mária ügyvéd.

Tízszor forintos adomány. A nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaság igazgató- választmánya e hó 4-én d. u. tartott ülésében elhatározta, hogy — a közgyűlés jóváhagyásának fentartása mel- let — az intézet tízszorforintos ajándékos a Nagykanizsán építendő állandó színház számára s az összeget addig hozzánövekvő kamatjaival együtt azonnal folyóvá teszi, mihelyt az épít- kezt megkezdik. A nagykanizsai ta- karékpénztár részvénytársaság régeb- ben 4700 frt alapítványt tett városi közmivlelési célokra — Est az össze- get egészíti most ki 10,000 frtra s az egészet az építendő állandó színház ezéjára ajánlja fel. A nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaság nagy- szerül ajándék által ismét fényos tanu- jelét adta munificenziójának, ahol nemes célokról van szó. Vároaunk dí- szének a magyar színtűnyek érde- kében gratulálunk a takarékpénztárnak a nagylelkű elhatározásához.

Városi képviselőtesti közgyűlés volt e hó 4-én d. u. a városbaza tanácsstermében Babóchay György polgár- mester elnöklete alatt. A közgyűlés fő tárgyát egy adasvevési szerződés jóváhagyása után a régi-kórház telkének eladása ké- perte. Elnököl polgármester eladja a közgyűlésnek, hogy a régi kórházépület és teleknek ismételtén megkísérlet nyilvános elárverezése mindannyiszor sikertelen ma- radt. Most egy írásbeli ajánlat teszik a tanács előtt, mely ajánlat az említett épület és telekért 9500 frtot ígér. Az ingatlan kü- lönben 10,000 frtra van becsülve, s ehhez a becsárhoz képest évenként 600 frt kama- tot fizet utána a város a kórházalapnak. Kéri a közgyűlést, hogy az ajánlat tekinte- tében határozatot hozzon. — Eperjessy Sándor és Plihal Ferencz felszólalása után a közgyűlés elhatározta, hogy az ingatlant a 10,000 frtyni becsáron adja el s ily érte- lemben felhatalmazza a tanácsot a szerző- dés megkötésére. — Mint értesültünk, a 9500 frtos ajánlattevő (a nagykanizsai kaszinó) mindjárt a közgyűlés után megajánlotta a 10000 frtot s így a régi kórház telke a nagy- kanizsai kaszinó tulajdonába megy át, mely e telekre fogja még az idén felépíteni díszes épületét. A tervek már készülnék s még a tavasszal hozzáfognak az építkezéshez.

Cseresznye Nándor urat, tör- vényszéktünk közlatszeletében álló elnökét és családját, rövid titlétük alatt már második gyászcsel sújtja. Góza a nevű kis fiuk, ki a család biharmegyel rokonainál tartózkodott, e hó 6-én, betegsége hírére odaszietett édes- anyjának karjai között, meghalt. A bánatos szülők fajdalmanak enyhítésére szolgáljon az őszinte közérsvét, mely a gyászcselét kíséri.

A jan. 24-iki vasuti szerem- cselettség ügyében Erdődy Lajos kir. törvényszéki bíró nagy buzgalommal foly- tatja vizsgálatot. Kanitz Lajos vasuti forgalmi tisztet, kit a legnagyobb mulasztás vádja terhel, az ügy közfontossága, a mu- lasztás súlyossága és a vizsgálat sikerének veszélyeztetetése indokából a kir. ügyész- ség indítványára jan. 31-én délben letartózt- atottának nyilvánítva a vizsgálobíró. Kanitz a letartóztatás ellen fellebbesztett ugyan, de a törvényszék a letartóztató végzetést helyben- hagyta.

A magyarorsz. Móraos orszá- gni Vörös-Morocsi-egyletemek nagy- kanizsai városi választmányára 1886 évi február 14-én délután 3 órakor a kis- dedovoda nádorutcai helyiségében tartandja évi rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgyai: 1. Előző megnyitás. 2. Jelentés a lefolyt év működéséről. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A sorrendszerint ki- lépő választmányi tagok helyett új, esetleg azok ismét megválasztása. 5. Netáni indít- ványok. Kiszorult tagok: Babóchay Györgyné Eisinger Henrikné, Fischl Pálné, Loszner Henrikné, Rosenbergr Iraselné, Rosenfeld Adolfné urhölgyek. Ebenspanger Leó, ifj. Fesselhofer József, Gelsei Guttmann László, Dr. Szekeres József, Dr. Tuboly Gyula, Sár- vári Utmann István urak.

Felolvasás. A nagykanizsai ke- reskedő-íjjak önképző körében szombaton, e hó 13-án, este, lapunk társzerkesztője, Farkas Imre, felolvasást tart. Kiss Józ- sef és költeményei címvel. A felolvasáson vendégek szívesen látatlanak.

Németky Lajos helybeli magy. kir. távirtdíszlet e hó 4-én d. e. 11 órakor hosszas szenvedés után meghalt. Nőt és három árva hagyott hátra. Rokonságán kívül ismerősei és barátai nagy száma tá- lálja elhunytját. Béke hamvainak!

* Horváth M. 25 év Magyarországi tartózkodásból.

ZÁLA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség: Bajza-utca, 4. sz.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca, 1.

Bérmentelű levelek csak ismert közléből fogadtnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egyszéves 5 frt. — kr.
Féléves 3 " 50 "
Negyedéves 1 " 25 "

Hirdetések jutányosan számítottak.

Árvarás a egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. belföldi díj felül 100 szög 1 frt. azontul minden szöveg egy fél kr.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Igazságszolgáltatási viszonyaink.

Nagykanizsa febr. 11.

Az igazságszolgáltatás az államnak nemcsak legideálisabb feladatát képezi, hanem az állam polgárai által, mint önmagukra nézve egyike a legfontosabbnak szokott felismertetni. Mi is annyira vagyunk már politikai érettségünkkel, hogy a magyar nép most — mikor itthon a dolgok csendes mederben folynak, — nem annyira a pártpolitika iránt érdeklődik, hanem főfigyelmét az adminisztrációra és igazságszolgáltatásra fordítja, éber figyellel őrszemmel kíséri ama fejlődéseket és haladásokat, melyek e két téren történnek, mert érzi, hogy úgy az állam, mint a nemzet haladásának legnagyobb része a kettővel van elválaszthatatlan szoros kapcsolatban. S a kettő közül az igazságszolgáltatásnak bizonyára legalább — oly fontos — ha nem fontosabb szerepe jut, mint a közigazgatásnak. Ha az utóbbi képezi az állam gépezetében a kerekék rendszerét, melyeknek hivatása, hogy egymásba vájjanak s így tartsák folytonos produktív mozgásban a gépezetet, — akkor az igazságszolgáltatás lenne összehasonlítható azzal a szilárd öntvényvel, melylyel a gépezet kerekéinek lögy érzét erősítik, hogy azok rendelkezésüknek meg tudjanak felelni. Igenis az igazságszolgáltatás szilárdít és erősít; csak ahol a polgár könnyen, olcsón és valóssággal megtalálhatja a keresett igazságot s ahol ennek alapján erős gyökereket ver és megizmosodik a valódi szabadság érzete, csak ott bírnak elég szilárdággal és tartóssággal az állami gépezet kerekéi, hogy a folytonos működésben se meg ne kopjanak, se meg ne rozsdásodjanak s ennek következtében használhatatlenné ne váljanak.

Mondjuk, a magyar nép és közvélemény újabb idő óta, — ez igazságokat méltányolva — teljes figyelemmel fordul igazságszolgáltatási állapotaik felé, mely állapotok által joggal érzi magát közvetlenül érintettnak mindenki. Innen van az, hogy egy-egy újítás, reform, módosítás, mely ezen a téren létrejön vagy csak szándékoltatik, képes messze előre vetni árnyékait. A kedélyek hullámzásba jönnek, pártok képződnek a rendszeres politikai pártállástól különbözők és az egész közvélemény az igazságszolgáltatás terén szabdkölt reform felé fordul. Helyese, nem-e — az egész országot nagyban és élénken érdeklő kérdéssé válik ez. E különösen nagymértvű figyelemnek eklatáns példája most folyik szemünk előtt az igazságszolgáltatás érdekeibe vágó s leginkább ennek következtében az ország egész közvéleményét hullámzásba hozott főispáni törvényjavaslat körül.

S ha az egész ország közvéleménye előszeretettel és kiváló figyelemmel foglalkozik az egész országot érdeklő igazságszolgáltatási kérdésekkel, — csak igen természetes, hogy az országnak minden vidéke különösen éber gondtal kíséri saját igazságszolgáltatási intézményeinek és közegeinek működését. A vidék közvéleményének saját érdekei által sugalt, helyes tapintata ez, mely felismeri a reá nézve legfontosabbat s par excellence törődik ennek állapotával.

S mi, kik a közvélemény hivatászerül szószólóinak tekintjük magunkat a kik ép úgy át vagyunk hatva attól a nagy fontosságtól, mely összes érdekeinkre nézve az igazságszolgáltatást megilleti: nem mulasztunk el egy alkalmat sem, midőn vidékünk törvénykezési viszonyaival foglalkozhatunk, ezeket a közönség tájékoztatására ismertethetjük s úgy a történetekre, valamint a jövőre való tekintettel véleményt mondhatunk bennük. Az országos igazságszolgáltatási viszonyokkal általában vagy részletesen foglalkozni, sem feladatunk keretében nem tartozik, sem terünk szűk volta nem engedi ezt, de e nembeli saját viszonyainkkal alkalom adtán foglalkozni nemcsak jogunkban áll, hanem kötelességünk is.

Kedvező alkalom pedig kínálkozik minden esztendőben akkor, midőn törvényszékünk és a területén levő járásbíróóságok összeállítják mult évi forgalmuk és működésük kimutatását, — mintegy hí képmását a tényleges viszonyoknak, melyből biztos konzekvenciák vonhatók úgy a mult, mint a jövőre. Ezt az alkalmat, valamint az előző években, most is megragadjuk; megismertetjük közönségünket azokkal, amik itthon igazságszolgáltatásunk terén egy év alatt történtek és emondjuk ezekhez fűződő nézeteinket, egyrészt szintén a közönség tájékoztatására, másrészt abból a célból, hogy kifejezést adva annak, amit épen a közönségnek s az igazságszolgáltatás fejlődésének érdekében szükségesnek tartunk, — a mérvadó körök figyelmét is id-tereljük, — ha ugyan a viszontérdeklődést megtaláljuk oly mértékben, mint ez bennünk megvan.

Első sorban törvényszékünkéről a nagykanizsai törvényszékéről, szólva, itt mindenkéül fel kell említenünk, hogy nem vált hátrányára e törvényszéknek az új aera, mely a mult év közepén beállott akkor, mikor a törvényszék új elnököt kapott. Az új elnököt, a legjobb reményekkel, amik működésébe már előre helyeztet teljes bizalommal fogadtuk. És nagy örömmel szolgát, konstálhatunk, hogy sem a reményben, sem a bizalomban nem csalódtunk. Az elnök urnak ugy személyét, mint működését köztiszteltet és becsülést kíséri és mindkettő teljes mértékben meg van érdemelve. Erélyét és szorgalmát mutatja a vezetése alatt álló bíróságok tevékenységének az alábbi kimutatásokból felismerhető eredménye, a szívélyes viszony pedig, melyben ő, mint fő, a bírói karral és az igazságszolgáltatás egyéb faktoraival áll, csakugyan új aerát jelent, fokozza a bírói karban a munkakedvet és ambíciót és ezáltal mindenesetre csak legnagyobb előnyére válhatik az ügymenetnek, másrészerül a jogkereső közönségnél a bíróság iránti tiszteletet és az igazságszolgálati intézések iránti bizalmat növeli. Csak így vált lehetségessé, csak az elnök és a bírói kar összhangoz munkásságának köszönhető, hogy daczára közbejött akadályozó körülményeknek, melynek pl. volta, hogy a volt elnök nem vezetett végvárgyalásokat, hogy a törvényszéknek hónapokon át magából a bírói karból volt csak helyettes elnöke, hogy egy bíró több mint két hónapig át betegsége által volt a munkában akadályozva, — hogy, mondjuk, mindezeknek s —

miről alább szólandunk, — egyebeknek daczára, a tevékenységben az idén, elért eredmény nemcsak nem áll mögötte az előző években elértnek, hanem tetemesen felül is mulja.

Amily megnyugtató és megörvendeztető reánk nézve, hogy e tényeket kiemelhetjük, ép úgy kötelességünk reá mutatni azokra a körülményekre is, melyek a ténynek árnyait képezik s melyek akadályul szolgáltak és szolgálnak jelenleg is arra, hogy a buzgó és hivatott munkásság még nagyobb eredményeket nem hozott létre, hogy a közönség érdekei még nem nyertek és nem nyernek oly fokban kielégítést, hogy a megelőlegedés egészen zavartalan, egészen tökéletes legyen.

Nem szabad tagadnunk és nem is akarjuk tagadni, hogy ez nincs így. Még mindig vannak ágai igazságszolgáltatásunknak, melyek meglehetősen mostohán állnak a míg ezeken hatalmas kézzel segítve nem lesz, addig a teljes egyensúly helyreállítására irányuló bá mily szorgalmas és lelkiismeretes törekvés sisyphusi munka marad. Semmi esetre sem teszünk rossz szolgálatot a jó ügynek ha e zavaró, akadályozó körülmények közül is kiemeljük a legényegesebbeket.

Tavaly is, épen az új elnök ki nevezetése alkalmából, behatóan foglalkoztunk ezzel a témával és összehasonlító statisztikai példákkal bizonyítottuk, hogy törvényszékünk nagy forgalmával a munkaanyag óriási mennyiségével nincsen arányban a bírói személyzet s hogy ezt legalább egy taggal megszorítani ugy magának a törvényszéknek, mint a jogkereső közönségnek felette érdekes volna. Rámutattunk arra a tényre, hogy sokkal kisebb forgalommal bírói törvényszékeknek nagyobb bírói személyzetük van a miénkénél s kifejeztük abbeli óhajunkat, hogy e hiányon mielőbb segítve legyen. Nem itt alant, fent tehetnek erről, hogy ez eddig nem történt ott, ahol a takarékosági ügyrend szisztema helyett a főványsegét gyakorolják, melyet nem hiába számítanak a hét főbbin közé.

Talán a személyzet és korlátolt nagyságából foly, de ezzel nincsen kellőleg indokolva és régóta érzett anomáliát képez az a körülmény, hogy törvényszékünknek nincsen vizsgálóbírája. Erről is szólunk már ismételt ten és ez nem csak annyiban ellenkezik a jogkereső közönség érdekeivel, hogy a judikatúrui funkcióknak ezen egy k legfontosabb ágára nem kerül bíró. Más hátránya is van a dolognak s ámbár ez a hátrány nem közvetlenül a törvényszéké, de az ehhez legkövetlenebbül tartozó járásbíróiságot érintvén, erősen visszahat oda is, legfőbbképp pedig hátrányára van az érdekelte közönségnek. Másutt mindenesütt elfogadott elv, hogy a törvényszék székhelyén és a központi járásbíróiság területén előforduló bűnügyeket rendszerint a törvényszéki vizsgálóbíró vizsgálja. Ez igen természetes dolog és ehhez képest szokott szerezve lenni a központi járásbíróiság is. Szervezve a nagykanizsai járásbíróiság is e szerint van, ez a járásbíróiság sem panaszkozhatik tulajdonos személyzetéről, el van halmozva munkával bőségesen. — de a törvényszéki vizsgálóbíró a járásban nem teljesít vizsgálatot, csak a központban

Mi ennek a következménye? Szólanak helyettünk a számok. A nagykanizsai járásbíróiságnál a mult évről 123 bűnvádi vizsgálat és 533 kihágási ügy maradt „folyamat”-ban, ami különben csaknem egyértelmű azzal, hogy hátrálékban.

Mennyivel lenne kisebb ez a szám, ha a vizsgálatokat nem a járásbíróiságnak amugy is szintén elégtelen személyzete, hanem a törvényszéki vizsgálóbíróiság vezetné?

És ha a törvényszékkel kapcsolatban már e helyütt felemlítésre került a nagykanizsai járásbíróiság, ugy ennek tevékenységére vonatkozólag is egyúttal kifejeztük véleményünket. Ámbár nem lehet szemet hűnyunk azon körülmény előtt — amit különben a kimutatásokból a laikusnak is észre kell vennie — hogy az egyik, leginkább büntügyi vizsgálatokkal és kihágási ügyekkel foglalkozó, bíró ur a nála mult évről folyamatban maradt 87 bűnvádi vizsgálatból csak kettőt fejezhetett be, — sem azt nem hagyhatjuk észrevétel nélkül hogy egy másik bíró ur — aki szintén csaknem kizárólag bűnvádi ügyekkel foglalkozik s kinek tevékenysége iránt egyébként elismeréssel vagyunk a nála már 1884-ről elintézetlenül maradt 45 és az ez évben hozzáérkezett 3 s így összesen 48 sommás perből egyet sem intézett el, holott nézeünk szerint a polgári ügyekre ép oly gondosság fordítandó, mint a bűnvádiakra és az evidens dolog, hogy ezek sem részéstitelnek oly mostoha sorban, hogy egész éven át bennök egy tollvonás se történjék, — mindazonáltal az alábbi tevékenységi kimutatás hű tükre azon roppant anyaghalmaz feldolgozásának, amely a nagykanizsai kir. járásbíróiság ügyforgalmát képezi.

Kimondhatjuk tehát hogy az ennél működött bírák legtöbbje is olyan tevékenységet fejtett ki, melynek kevés párja akad. A hátralekko nagy számáért nem ő reájuk háramlik a felelősség. Csak a már említett ok, hogy a törvényszéki vizsgálóbíróiságot illető vizsgálatokat is e járásbíróiság személyzetének kell teljesítenie, valamint a szintén érintett „sparszisztema” maga sajnálatos tulhajzásában képezi itt az okot és valóssággal elkedvetlenítőleg lát, hogy a helyett, hogy e járásbíróiságnál, hol a legbuzgóbb munkásság mellett is alig képesek az óriási masszát kellőleg feldolgozni, a helyett hogy a személyzetet erősítsék, ebben legutóbb olyan változás történt hogy algyezője máshova neveztetvén ki al bírónak, helyét nem al egyzóvel, hanem joggyakornokkal töltik be: kezdő emberrel, aki sem kellő gyakorlattal sem képességgel nem bírhat arra nézve, hogy az eltávozott munkaerőt pótolja, azonkívül pedig nincs is kilátás arra, hogy ez állomásra egyhamar akadjon pályázó.

És — habozás nélkül kimondhatjuk — ugyszólván törvénykezéstünk minden baja, hiánya tisztán abból az eléggé nem kárhoztatható főványsegéi rendszerből ered, melyet az igazságügyünket intéző legfelső helyen inau guráltak és o'y kétégbejött következetességgel visznek keresztül. Törvényszékünk irodai személyzete nevése sen csekély; eddig sem volt tökéletesen megfelelő a most a helyett, hogy szaporították volna, a kormány 1600

frttal lezártatott az irodai általányt, minak követhetében a díjnokok egy részét el kellett bocsátani, a másik résznek pedig évek óta évezett 1 frt napidíját 80 krra lezártatani. A törvényszék irodájában halomzám vannak a leiratlan ügydarabok, az irodai személyzet nem képes követni a fogalmazóit s az egyensúly ily körülmények között — a közönség érdekeinek nagy csorbulására — nem jöhet létre, ha még tovább hosszabbítják is meg az irodai órákat, mint már meghosszabbították.

Nem az egyedüli bajok ezek a felsoroltak, de a legfőbbek, melyeket ez alkalommal felemlítettünk kellett. Mint mondtuk, majd valamennyien ugyanazon forrásra vezethetők vissza, ugyanarra, mely annak is oka, hogy a felső bíróságoknál oly kétségbeesztően sok a restancia, hogy évekig tart még ott bizonyos ügyek visszaérkeznek, — mert ott sincsen elegendő személyzet, — mert túlságos takarékoskodás folyik az igazságszolgáltatás körül, ahol pedig — a legzentebb és legfontosabb érdekekről lévén szó, — még a bőkezűség sem volna hibáztatható.

Ez ellen pedig nemcsak mi panaszkodunk, egyre hangosabbak és egyre általánosabbak ellene mindentől a panaszok. És ezeknek valaha csak kell, hogy eredményök legyen. A közönség eleget áldozik az államért s az állam legelső feladatai közé tartozik az igazságszolgáltatásnak kellő mérvben és helyes módon való gyakorlása. Ha ez a jelenlegi rendszer mellett nem megy, akkor a rendszernek változnia kell.

Ez ellen pedig nemcsak mi panaszkodunk, egyre hangosabbak és egyre általánosabbak ellene mindentől a panaszok. És ezeknek valaha csak kell, hogy eredményök legyen. A közönség eleget áldozik az államért s az állam legelső feladatai közé tartozik az igazságszolgáltatásnak kellő mérvben és helyes módon való gyakorlása. Ha ez a jelenlegi rendszer mellett nem megy, akkor a rendszernek változnia kell.

De első az elv: fiat justitia!

Ügyforgalmi és tevékenységi statisztika a nagykanizsai m. kir. törvényszékről s a területen levő járásbíróságokról, az 1885-ik évről.

I. A kir. törvényszék.

A polgári, telekkönyvi, büntető és fegyelmi ügyek iktató könyveibe vezetett beadványok száma:

mult évi hátralék	520
f. évben érkezett	20625
lett összesen	21185
a f. évben elintéztetett	21012
maradt hátralék	173

a) polgári ügy.

mult évi hátralék	212
f. évben érkezett	6915
lett összesen	7127
elintéztetett	6958
maradt hátralék	169

b) büntető ügy:

mult évi hátralék	61
f. évben érkezett	4897
lett összesen	4958
elintéztetett	4954
maradt hátralék	4

c) telekkönyvi ügy:

mult évi hátralék	285
f. évben érkezett	8784
lett összesen	9069
elintéztetett	9069
hátralék nem maradt.	

d) fegyelmi ügy:

mult évi hátralék	2
f. évben érkezett	29
lett összesen	31
elintéztetett	31
hátralék nem maradt	

e) elnökségi ügy:

hátralék nem maradt; az évben érkezett és elintéztetett	127

A) Polgári ügyek

a) közpolgári per:	
mult évről folyamatosan maradt	273
folyó évben érkezett	215
lett összesen	498
elintéztetett ítélet által	192
" végzés "	51
" egység által "	5
az év végén folyamatosan maradt	250

b) családügy:

a mult évről folyamatosan maradt	18
folyó évben érkezett	14
lett összesen	32
elintéztetett	13
folyó évben folyamatosan maradt	19

c) örökösödési ügy:

mult évről folyamatosan maradt	12
folyó évben érkezett	21
lett összesen	33
elintéztetett	23
folyó évről folyamatosan maradt	10

d) váltó per:

mult évről folyamatosan maradt	9
folyó évben érkezett	637
lett összesen	646
folyó évben elintéztetett ítélet által	45
" " végzés "	593
" " egység által "	1
folyó évről folyamatosan maradt	7

d) kereskedelmi per:

mult évről folyamatosan maradt	17
folyó évben érkezett	65
lett összesen	82
f. évben elintéztetett ítélet által	15
" " végzés "	48
" " egység által "	2
folyó évről folyamatosan maradt	17

e) cégbejegyzési

mult évről folyamatosan maradt	7
folyó évben érkezett	22
lett összesen	29
folyó évben elintéztetett egyéni	15
" " társas "	4
" " pót "	7
folyó évről folyamatosan maradt	3

f) cégkötés:

mult évről folyamatosan maradt	1
folyó évben érkezett	11
lett összesen	12
elintéztetett egyéni	6
" " társas "	3
" " pót "	1
folyó évről folyamatosan maradt	2

g) urbéri s rokonügy:

mult évről folyamatosan maradt	2
folyó évben érkezett	1
lett összesen	3
folyó évről folyamatosan maradt	3

h) egyéb folyó ügy:

mult évről folyamatosan maradt	34
folyó évben érkezett	351
lett összesen	385
elintéztetett	345
folyó évben folyamatosan maradt	40

i) felelbiteli ügy:

feltesztetett másod- v. harmadbíróság hoz	196
leérkezett a másod bíróságtól:	
helybenhagyó	87
megmáltó	32
feloldó	22
a harmad bíróságtól:	
helybenhagyó	29
megmáltó	4
feloldó	1

B) Bűnvádi ügyek:

a) bűnügyi vizsgálat:

mult évről befejezetlen maradt	34
folyó évben szaporodott	131
lett összesen	165
f. évben befejeztetett	128
f. évről befejezetlen maradt	37

b) bűnvádi per:

mult évről folyamatosan maradt	290
folyó évben érkezett	335
lett összesen	625
f. évben befejeztetett:	
más bíróságba olyasztás által	18
vizsgálatba olyasztás által	114
vizsgálat megszüntetése által	211
ítélet által	211
f. évről folyamatosan maradt	282

c) folyó ügy:

mult évről folyamatosan maradt	6
folyó évben érkezett	615
lett összesen	621
f. évben elintéztetett	619
f. évről folyamatosan maradt	2

d) felelbiteli ügy:

feltesztetett	279
leérkezett helybenhagyó	201
" megváltoztató	49
" feloldó	6

II Járásbíróságok

a) Nagykanizsai kir. járásbíróság.

Beérkezett polgári, kisebb polgári bűnügyi és elnöki beadványok száma	17838
ebből hátraléku maradt	1055

Ebből osztaléku esett

Kovács Béla jbiróra	6731	ebből hátr.	0
Árvay Sándor aljbiróra	4540	" "	0
Zsibory István	2592	" "	856
Weber Károly	2505	" "	199
Deák Ferencz aljzöre	1890	" "	0

Sommás per érk. 1425
M. évről folyamatosan mar. 496
Lett összesen 1921
I. évről folyam. mar. 512

Ebből osztaléku esett

Kovács Béla jbiróra	1519	ebből foly mar.	289
Árvay Sándor aljbiróra	348	" "	172
Zsibory István	6	" "	3
Weber Károly	48	" "	48
Deák Ferencz aljzöre		" "	

Örökösödési ügy (elint. Árvay Sándor aljbiró)

m. évről folyamatosan maradt	110
f. évben érk.	364
lett összesen	474
befejeztetett	334
folyamatosan maradt	140

polg. folyó ügy

m. évről folyam mar.	9
f. évben érk.	763
lett összesen	772
f. évről folyamatosan mar.	8

ebből osztaléku esett:

Kovács Béla jbiróra	631	folyam. mar.	0
Árvay Sándor aljbiróra	102	" "	0
Weber Károly	31	" "	8

Bűnvádi vizsgálat

m. évről folyamatosan maradt	155
f. évben érkezett	150
lett összesen	305
f. évről folyamatosan maradt	123

ebből osztaléku esett:

Árvay Sándor aljbiróra	1	ebből foly. mar.	0
Zsibory István	87	" "	85
Weber Károly	166	" "	35
Deák Ferencz aljzöre	51	" "	3

Kihágási ügy:

m. évről folyamatosan maradt	464
f. évben érk.	738
lett összesen	1202
f. évről foly. maradt	533

ebből osztaléku esett

Zsibory István aljbiróra	571	ebből foly mar.	351
Weber Károly	399	" "	116
Deák Ferencz aljzöre	232	" "	66

Folyó ügy:

m. évről foly. maradt	24
ez évben érk.	189
lett összesen	212
ebből foly. maradt	20

ebből osztaléku esett:

Kovács Béla jbiróra	20	ebből foly. mar.	0
Zsibory István aljbiróra	35	" "	10
Weber Károly	61	" "	10
Deák Ferencz aljzöre	95	" "	0

Kiseb polgári per

m. évről folyamatosan maradt	55
f. évben érkezett	831
lett összesen	886
f. évről hátraléku mar.	37

ebből osztaléku esett:

Árvay Sándor aljbiró	761	ebből hátr. mar.	0
Zsibory István	85	" "	23
Weber Károly	20	" "	14

b) Csáktornyai kir. járásbíróság.

(A perlati jbiróság felállításáig egy járásbíró, három aljársbíró és két aljegyző; azóta 1 jbiró, 2 aljársbíró és 1 aljegyző.)
Összes beadványok száma 18234 mar. hátr. 317
Közpolg ügy volt összesen 4547 " " 29
Telekkönyvi ügy volt összes. 7886 " " 278
Bűnvádi ügy volt összesen 2801 " " 32
Elnökségi ügy volt összes. 626 " " 0

c) Keszthelyi kir. járásbíróság.

(Egy járásbíró, egy aljbiró, egy aljegyző és egy joggyakornok)
Összes beadványok száma 8889 mar. hátr. 52
Közpolg ügy volt összesen 3571 " " 29
Telekkönyvi ügy " " 2732 " " 0
Bűnvádi ügy " " 2316 " " 23
Elnökségi ügy " " 270 " " 0

d) Letenyi kir. járásbíróság.

(Egy járásbíró, egy aljársbíró)
Összes beadványok száma 4933 mar. hátr. 26
Közpolgári ügy volt össz. 2918 " " 10
Bűnvádi ügy " " 2015 " " 16
Elnökségi ügy " " 284 " " 0

e) Perlati kir. járásbíróság.

(Egy járásbíró egy aljársbíró)
Összes beadványok száma 1463 mar. hátr. 1873
Közpolgári ügy volt össz. 453 " " 92
Telekkönyvi ügy " " 4070 " " 177
Bűnvádi ügy " " 140 " " 4
Elnökségi ügy " " 126 " " 0

Különfelek.

— Színház vagy — árvaház? A Z. K. e hó 6-iki számában a polgári egyet 1000 ftos alapítványról vezércikkelve, kikel az állandó színház eszméje ellen, sokkal szűkebbeknek és fontosabbnak tartván előbb az árvaház, lelencház, stb. humanitárius intézmények létesítését. Igen csodáljuk ezt az eszmemetet legkivált a Z. K. részéről, mely eddig maga is buzgózkodott és ütötte a dobát az állandó színház mellett. De csodálatos a felfogás nagában véve is. Tagadhatlan ugyan, hogy igen szép, és üdvös dolog lenne, ha volna árvaház és lelencházunk, de pézetünk szerint ezek hiánya mellett is csak dicseret és buzditást érdemel a közönség törekvése és áldozatkészsége az állandó színház felállítására. A színházat, mely valóban elsőrendű kulturális szükségletnek regóta, epedve óhajtja a közönség; nagyszerű adományokat tesz e célra s ez a közérdeklődés maga is mutatja,

menyire szükséges a színház, valamint garanciát képez annak majdani fenntartására. — Árvaházról stb. gondoskodjék első sorban a megye; legyen eziránt lépéseket, s azonnal reá költse a s jászivű közönség akkor sem lesz fakar. De egy éretl, üdvös eszmét egy kezdő stadiumban levőért elejteni, ez annyit jelentene, mint önkényt, indokolatlanul lemondani mindaktól. Ezt pedig taláncsak nem akarja sem a Z. K., sem a Keszthely, melyben egy a Z. K.-éhez hasonló toll hasonló módon érvel. Reméljük, ez a felhókból pottyant érvelés nem fogja a közönséget visszariasztani, s további adakozástól és buzgólkodástól az állandó színház részére.

— A városi hatóság figyelmébe

ajánljuk ufolag az időjárás következtében támadt közlekedési mizériákat, melyek embernek, baromnak egyaránt igen sok kellemlenséget okoznak. — A hónap 6-ikától fogva megvan az a sajátsága, hogy 0° feletti temperaturában olyad; az olvadt hó pedig csak közönséges víz lévén, tudvalegölöz a loknál és alantabb hőmérséknel megfagy. A megfagyott vizet jégnek hívják s ez olyan sima, hogy a rajta járók igen könnyen megsúszhatnak s ilyen alkalmakkor a legszebb szerével kifórthetik a lábukat. Innen van az a régi közmondás, melyet olyasvalakire alkalmaznak, aki rosszul jár: jégrement. — Mindezek általjában meglehetősen ismert dolgok s a jégen való sportozás kedvéért találják fel a korcsolyát. Csakhogy először nem mindenki tud korcsolyázni s másodsor nem is lehet, nem is szabad az utcán. Az utcának tehát, kivált a gyalogjáró-résznek, nem szabad síkosnak, csuszamlósnak lennie, nehogy az emberek lábait törjék. — Ezeket a másutt általánosan ismert dolgokat azért kellett mégis olyan részletesen ismertetnünk, mert városunk közrendészeti hatósága ugy látszik nem bír róluk teljes tudomással, — hacsak túlságos bizalommal nem viselkedik a lakosok lábszárcsontjainak erőssége, vagy — tutyjainak jó minősége iránt. Legalább az ugyancsak veszedelmes időjárás dacára semmi sem történik a lábtörési veszély elhárítására. Száz háztulajdonos közül egynek jut eszébe a háza előtt a járdát behinteni s a járdának az emberek annyiszor esnek hanyatt, mintha egyéb dolguk sem lenne. Egy-egy lábszárcsont azután mégsem olyan erős, mint ezt a városi hatóság a maga rendületlen bizalmában hiszi, — és csakugyan hallottunk már néhány lábtörésről. — A rendőrségnél azt mondják nem intézkedhetnek, mert nincs szabályrendelet De hát miért nincs? Az ilyen szabályrendelet elkészítése nem vesz igénybe többet egy óránál; a nagy elfoglaltság közepette még erre ráérték volna s a képviselőtestület mindenesetre szivesen szavazta volna meg, mert amennyire ismerjük a városi képviselőket, ezek sem szeretik kifocizamítani, vagy kitörni a végtagjaikat. A tehervonó lovak védelmére nemrég alkottak szabályrendeletet, talán az emberek védelme is van ilyen fontos. És azt a szabályrendelet nem létezését sem kellett volna erősen kipublikálni, hanem ha a rendőrség büntetés terhe mellett szigoruan ráparancsolt volna a háztulajdonosokra, hogy házaik előtt a járdát tartsák jó karban, megtették volna. — A hóeltakarítás — jobban mondva a hó elnemlakarítás — módja is eszünkbe juttatja a ráfótiakat, kik a biztosítási ügynököknek kérdésére van-e vizipuskájuk, azt felelték, hogy nincs, de néha tűzvész alkalmával esik az eső. — Nálunk meg a hóeltakarítást látszanak a természet jótékony elemeire, az enyhe tavaszi napsugárra bízni. Néhány helyen azután ugy összetörölődik a hó, hogy a szegény lovak, melyek nem állanak olyan értelmi lokon, hogy az ujjukat elálló hótömeget eldörödbeli kásahegynék nézzék, melyen nagy passzióval keresztlü rágják magukat, beleakadnak szekerestül, rakományostól. Különösen a Nagy- és Kiskanizsa közötti uton, a második és harmadik kanális között, a Blau Pál féle elüskézett gyeplü mellett ölnyi magasságra hordta össze a szél a havat, ugy hogy a közlekedés szinte lehetetlenségé vált. Hogyha tudnánk, tennénk róla.

— Gulyás Gizella k. n., Gulyás

Jenő helybeli kir. törvényszéki bíró urnak művészi tehetségű és képzettségű, fiatal leánya, ki virtuóz zongorajátékával legutóbb Bécsben is nagy mértékben keltette fel a legirányadóbb zenei körök figyelmét, — mint örömmel értesülünk — e hó 28-án Nagykanizsán — a Szarvas nagytermében — hangversenyzni fog. A ritka művelzetet igéro estére már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— A nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaságának e hó 9-én volt évi rendes közgyűlése, mely egyhanguag szavazta meg az igazgató választmány által javaslatba hozott 1000 forintnyi adományt a nagykanizsai állandó színházalap javára. Ugyane közgyűlésen választották meg egy évi időtartamra az igazgató választmányt. A közgyűlés jegyzőkönyvét lapunk jövő számában hozzuk.

— A felolvasás, melyet lapunk társzerkesztője, Farkas Imre Kiss József és művei-ről a kereskedő ifjak önképzökörében tart, az iparosbál miatt nem 13-án hanem mátpap, vasárnap, 14-én este 9 órakor fog megtartani.

— Névváltás. Dr. Bettlheim Béla helybeli ügyvéd vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel Beidőre változtatta.

A nagykanizsai hivatalnokok temetkezési egyletének f. 6. február 2-án a Rózsához czimzett vendéglőben tombola sorsjátékkal összekötött társas vacsoráján összesen befolyt tiszta jóvédelem 32 frt. 3 kr. ebből felül fizettek Hein Mihály 2 frt 20 kr., Gruner Árpád 20 kr., Hell János 40 kr., Pozsgai Imre 20 kr., N. N. 20 kr., Órsy Antal 20 kr., Udvardi Ferenc 20 kr., Metz Lajos 20 kr., Nagy Lajos 20 kr., Szabó József 20 kr., N. N. 20 kr., A midőn a fent nevezett uraknak a leghálásabb köszönetemet nyilvánítom, — egyuttal elmulaszthatlan kötelességemnek ismerem — azon uraknak és hölgyeknek is, akik hennünket jelenlétökkel megtisztelni szivesek voltak, a legőszintebb köszönetemet nyilvánítom. Az egylet nevében Pelcz Lukács egyleti elnök.

A nagykanizsai „Magyar Irodalom- és Művészetpártoló Egylet” irodalmi szakosztálya 1886. évi febr. 27-én esti kilenc órakor tartja a első nyilvános felolvasását, melyre az egylet tagjai (és családja) tisztelettel meghívattak. A felolvasandó szöveg czíme: „Hogy lehet az ember klasszikus íróvá.” (Csevegés) Irtá és felolvassa Hoffmann Mór tanár ur, az irodalmi szakosztály tagja. A felolvasás az egylet helyiségében (Bazar-épület I. emeletén) tartatik. — Az irodalmi szakosztály már előzetesen is örömmel jelenti, hogy a második nyilvános felolvasásra Dr Schreyer Lajos egyesületi alelnök s irodalmi szakosztályi tag urat volt szerencsés megnyerni. Tisztelettel Bátorfi Lajos az irodalmi szakosztály elnöke.

A tűzoltó-bál, melyet szombaton, e hó 6-án tartottak meg a Szarvasban, igen jól sikerült. Jó hangulat uralkodott és két zenekar közreműködése mellett vígan táncoltak reggelig.

Jelművésztély. A nagykanizsai iaz. négytel 1886. évi február hó 20-án a „Szarvas” dísztermében jótékonyczéla „Nyári mulatság” czim alatt — mint említettük — zártkörű jelművésztélyt rendez. Kezdeté 9 órakor. Belépti-díj 1 frt. 20 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Karzatjegyek előre válthatók Práger Béla ur gyógyszerárban. Akik eddig nem kaptak meghívót s erre igényt tartanak, sziveskedjenek eziránt Székely Tivadar egyleti titkárhoz fordulni.

Táncvizsgalom Alsó-Domboruban. Levelezőnk írja: Az e hó 6-án Alsódomboruban a nagy vendéglő termében a helybeli róm. kath. templomban ujonnan felállított orgoná javára az olvasókör tagjai által rendezett tombolával egybekötött táncvizsgalom felelte jól sikerült. Jelenvoltak; Pressburgerné, Hirschler Lipótné, Hirschler Henrikné, Hirschler Jakabné, Schlesinger Izidorné, Pichler Imréné helybeli jegyzőné, Faics Ferencné, Neufeld Henrikné, és Csauryné alsó királyveczi jegyzőné stb. ur-hölgyek kik mindnyájan szeretetreméltó nyájasságuk által ebresztették és tartották fenn az általános fesztelenséget, nagyobb részt átengedvén magukat a tánc örömeinek.

Körorvos Gelsén. Tudósítónk írja: Folyó hó 9-én a szent-balázi egészség kör megválasztotta körorvosát Svastits Károly szolgabíró urnak elnöklése alatt. A kör nagy számmal vett részt a választásban, mert megszokván az orvost, óhajta várta a választás napját. Szalay Döme barcsi magánorvos lett egyhangulag megválasztva egy másik pályázó ellenében. A megválasztás nagy érdeklődéssel történt, mert a folyamodóban egy mivel, képzett orvost ismert fel a választó közönség. Ajánló körülményül szolgált az, hogy jóval mult idővel oklevelestellett, 3 évet töltött a boszniai hadjáratok mint orvos, 2 évig mint körorvos működött, jelenleg magán gyakorló orvos Barscon. Évi fizetése 350 frt. A házán minden rendelvényt felszámítat 50 krt. helyben házon kívüli egyes látogatásért 70 krt., éjjeli beteg látogatásért (esti 8 órától reggeli 8 óráig) 1 frt 20 krt., vidékre fuvar kap természetben, orvosi díj fejében 1 frt 50 krt. számíthat nappalra, 3 frt éjjelre. Ez évi márczus 1-én köteles elfoglalni székhelyét. Isten hozza.

Zalaegerszeg városa és a koldusok. Zalaegerszeg rendezett tanácsu város szabályrendeletet alkotott a koldulás megtiltásáról. E szerint a város területén koldulni egyáltalában tilos; a szegényekről a város gondoskodik, mely e czélra az egyenes adó kulcsa szerint szegénységi potlékot szed a közönségtől. A koldulási tilalom a legszigorubb ellenőrzés alatt áll. — Lám, Zalaegerszeg alig hogy várossá lett, máris tudott magán segíteni a koldulás ellen; Nagy-Kanizsa pedig a szegényügy annyiban áll, hogy csütörtökönként egymás kezébe adják a kilincset a legkülönfélebb rendű és a minőségű koldusok, kiket még csak ellenőrizni is lehetetlen. Pedig itt is milyen régóta és milyen sürgösen óhajta a polgárság a szegényügy rendezését!

Baromi kedvelőknek. Az állatkert kiterjedt tyúkázata, melyben legkiválóbb haszon és díszbaromfi fajok vannak tartva és kitűnő példányokban képviselve, részint új fajok beszerzése, részint vérfrissítésül és a hiányok pótlásul első rangú külföldi tenyésztőktől beszerzett egyedek által bármily igényeknek megfelelőleg berendezett, illetve kiegészített. Az okzerű baromfi tenyésztés közönség évről évre fokozott mértékben keresi fel megrendeléseivel az állatkert tenyésztőjét. A mi, fényes bizo-

nyítéka annak, hogy az hivatalának eleget tesz. Tenyésztőjásokra megrendeléseket már elfogad az igazgatóság, és árjegyzéket kívánatra küld bérmentve.

Uj gyógyszerár megyénkben. Zalamegye közegészségügyi bizottsága m. hó 26-án tartott ülésében lefárgyalta azon folyamodványokat, melyekben kérelmeztek, hogy Ballatincon és Nován egy gyógyszerár, Keszthelyen pedig egy második gyógyszerár felállítására engedélyeztessék. A bizottság tüzetesen megfontolván a körülményeket, figyelembe vévén a főorvosi véleményt és az illető községi képviselő testületek nyilatkozatait, abban állapodott meg, miszerint Nován felállítandó gyógyszerár engedélyezését pártolólsg ajánlja a másik két kérvényt pedig elutasítandónak véleményezni.

Elegans csárdások czimvel egy igen csinos kiállítású szüetke jelent meg Táborzsky és Parsch zeneműkereskedésében. A szüetke két dalt foglal magában: Beteg vagyok (aj) a szívem. Félre bánat félre gond. A dalokat Ábrányi Kornél, jeles zeneszerzőnk alkalmazta zongorára. A zenemű Veinberger Jolán urhölgynek van ajánlva.

Tollhegygyel.

Városunk ügyvédi karának egy érdemes tagját, ha amugy attillásan, oszmásan, magyar nadrágon végigmegy az utcán, senki sem tartaná olyan nagy — angolnak, amilyen gyanánt ő magát legutóbb bemutatta a „déli cs. kir. tek. vasuti társaság” előtt. Igenis angolnak, még pedig ultra angolnak. Az angol azt mondja: time is money — az idő pénz, az idő drága.

Ha nem olyan drága ideje, mint a doktor urnak, még a legelfoglaltabb londoni city-bankárnak sincs. Vajon mire használhatja fel az ügyvéd ur ezt a gyémánt-karat módon felszámított idejét olyankor, mikor nem temett el senkit „a gyászoló család megbízásából”?

Láttam ugyanis e héten egy nevezetes okmányt az illető ügyvéd ur aláírásával. Az okmány czime ez volt: „Költségjegyzék és Eljárás díj néh. Alber Frigyesné szül. Reich Anna halála és eltemtetése fölött.”

Tehát a halál és az eltemtetés költségeit számítja fel a déli vasutársaságnak az ügyvéd ur, kit a gyászoló család a vasuti szerezcsélenség alkalmával meghalt Alberné temetésének elintézésével bizott meg.

A temetésért a Hild-féle temetkezési intézet 393 frt 50 krt számít fel a vasutársaságnak, míg az ügyvéd ur a saját fáradságáért csak — ötszáz forintot követel.

Ime néhány mutatóvány abból a famózus költségjegyzékből:

jan. 25-én értekezés a temetkezési egylettel 4 íxbon 40 frt
 jan. 26-án értekezés a temetkezési egylettel a temetés megállapítása, koporó megválasztás, gyászokosi és koszoru megrendelés végett s a temetkezési idő végleges megállapítása 50 frt
 ugyancsak jan. 26-án délelőtti 11 órakor a pályaudvaron megjelentem; értekezlet és bérkocsi 25 frt
 hasonlóképp jan. 26-án a hulla beszentelése és a temetőből kiszállítása s ott a halottas kamrában leendő letévektor idővesztés 40 frt
 jan. 27-én jelentés a város kapitányságnál, valjón a halottas kamrából a hulla mikor temethető el 15 frt
 jan. 27-én hasonlólag a polgármesteri hivatalnál 15 frt
 „ „ megint értekezés a temetkezési egylettel 15 frt
 „ „ a hullának eltakarítása, ekkorifel-
 egyelet és elvégzése az eltemtetésnek 40 frt
 a költségvetés összeállítás 20 frt
 stb. stb. — egy levél írás az ügyvéd urnál 15 frt, minden „értekezlet” legalább 15 frt; egyedül a Hilddel folytatott „értekezlet”-elirt 105 frtot számít fel és nagyon elcsodálkozhatott, mikor a költségjegyzék elkészítése után azt látta, hogy az egész összeg mégis „csak” 405 frt 50 kr.
 Olyan nincs! 500 frton alul nem adjuk! gondolta magában s odairta a költségvetés végre:
 „Összes eljárás díj, idővesztés(!) a temetkezési egylet számlájának átvizsgálása, helybenhagyás végleges megállapítás(!)” 94 frt 50 kr.
 Így aztán harez lett az 500 frt. Oh furfangos doktor!

Pedig milyen szépen lehetett volna egyéb módon belevonni azt az épen 94 frt 50 krt érő idővesztéséget, pl. így:

a vasuti szerezcsélenség hírré érzett ijedség 25 frt
 a távirat kihordóvali gorbombakodás, aki sáros csizmával lépett szobámba 10 frt
 a szoba ennek követségében felszólása 5 frt
 boncolásnál elazott szivarok 15 frt
 hivatalbéli írás a temetésnél 20 frt
 szembekendő kimosztási költség 1 frt 50 kr.
 koporsóval rögtvetésbeni fáradság 15 frt
 a gyászesei feletti meghatottság 5 frt
 összesen 94 frt 50 kr.

Igy is kitalált volna az 500 frt, mérskelt díjtételekkel.

Nézzem szerint, a drágáidejű doktor urnak sokkal jobban ástné ki magát, ha teljesen felhagyna az ügyvédi praxissal és kizárólsg vasuti szerezcsélenségek áldozatainak „halálával” és eltemtetésével foglalkozna.

Ilyen kettőből évenként szépen meg lehetne élni, — ha ugyan az a vasutársaság kifizetné a a költségjegyzéket. De ez még arra is képes, hogy levonásokkal csakosul bonts.

De ez még nem elég angol arra, hogy az idő értékét halálilag felismerés.

Lapalms.

Közgazdaság.

Gabna árak.

Nagy-Kanizsa, feb. 12-én.
 Buza 7 frt 75 kr. 8 frt 90 kr.
 — Rózs 6 frt 50 kr. 6 frt 65 kr. —
 Árpa 7 frt — kr. 8 frt — kr. — Zab
 6 frt 25 kr. 6 frt 50 kr. — Tengeri
 6 frt — kr. 6 frt 40 kr.

Nyilttér*)

Köszönet nyilváníítás.

Mindazok kik felejthetetlen, boldogult férjem iránti tiszteletből t. hó 6-án a zord idő daczára is a gyászkeretben részivenni sziveskedtek, nekia végítzstelet megadandók s részvételük által az én mély fájdalommat is enyhítették, fogadják legőszintébb köszönetemet.

Özv. Székely Lajosné.

Farbiger, schwarz- und weissseidener Atlas
 75 kr per Meter bis fl. 10.65 (in je 18 verschiedenen Qualitäten)
 versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei ins Haus das Seidenfabrik-Depot G. Heuneberg (k. u. k. Hoflieferant) Zürich. Muster umgehend Briefe kosten 10 kr. Porto 5/6.

Farbige und schwarzseidene Grenadines
 95 kr. per Meter bis fl. 9.15 (in 10 verschiedenen Qualitäten)
 versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei ins Haus das Seidenfabrik-Depot G. Heuneberg (k. u. k. Hoflieferant) Zürich. Muster umgehend Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) Az e rovatban közzétetté nem vállal magára felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
VARGA LAJOS
 Társzerkesztő:
FARKAS IMRE.

Hirdetések.

Előnyös keret!

Minden állásu egy helyben lakó egyének, kik Állam-és díj-sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával az 1883. évi XXXI. törvényczikk szerint foglalkozni óhajtanak, egy első rangu budapesti bankház által rendkívül előnyös feltételek mellett felvétetnek; némi tevékenység mellett

100—200 frtnyi havi keresetre számíthatni. 541 5 6
 Ajánlatok az eddigi foglalkozás megnevezésével! Mosso Rudolf urhoz Bécs. sub J. 1150 intenzendők

50. szám. 1886.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alsó lendvai kir. járásbírószék 2909/rt. 77 számú végzése által a nagykanizsai lakarepénztár végrehajtató javára Bertalan Pál és neje Kelemen Hermina ellen 3910 frt 54 kr. tőke és ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólsg lefoglalt és 1861 frt 60 kr-ra becsült 5 drb tehén, 5 drb ökör, egy pej szőrü herélt ló, 41 drb sertés, szobabeli butorzatok, különböző házi és gazdasági tárgyakból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elren-

Eladó széna és szalma.

A balaton-hidvégi bérgazdasághoz tartozó égenföldi majorban több ezer métermázsza széna és szalma eladó.

Az ár a balaton-hidvégi gazdatisztnél (Zalamegye, u p. Kis-Komárom) tudható meg, ki egyszerű-mint az eladást is eszközli

561 2—3

A. J. ...

A 87 év óta fennálló

os. és kir. orsz.

szabadalmazott

takaró- és

pokröcgyár

ezelőtt Lichtenauer özevegye és gyermekei bécsi raktára által szét küld

LÓTAKARÓKAT

190 ctm. hosszúságban, 130 ctm. szélességben, elpusztíthatatlan minőség, sötét alapszín, élénkzöld színekkel, darabja

1 frt 60 kr. csomagolással együtt

562 1—6 Továbbá amig ebbeli raktárunk tart, eladunk

személyesen lótakarókat

2 meter hosszúságú és kb. 1 1/2 meter szélességűket 6-szoros kölypíroz vagy fekete-píroz szíllal, elpusztíthatatlan minőség, darabja

2 frt 50 kr. csomagolással együtt.

Legelőbb 10 db. vásárlásnál 1 darabot ingyen adunk, vagyis az árbeli 10%-ot engedünk.

Csak a tömeges gyártás s az óriási kelet által vagyunk abban helyzetben hogy a lótakarókat a rendkívül nagyban s ily kitűnő minőségben ily rendkívül olcsó áron adhatjuk. Szak és más

közzététel van nálunk s mindenki által megtekinthető.

A széküldés utánvallel történek. Nemtetsző dolg k kifogás nélkül visszavetnek.

A címre pontosan tessék felírni: Lótakaró-gyári főraktár. Bécs I. Rothenturmstrasse 14.

delleitvén, ennek a helyszínen vagyis Bertalan Pál és neje lakánál Kozmadombján leendő eszközítésre.

1886-ik év február 23-ik napjának délelőtt 10 órája

határidőül kiűzetelik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivataak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Alsólendván 1886-ik évi február hó 8-ik napján.

VRESITS ELEK

569 1—1 kir. bir. végrehajtó,

A szegények legnagyobb jöltevője

az, ki irányunkban a felebaráti szeretettel gyakorolja ez pedig **Orlicé R. tanár** ur Berlinben, ki engem és még sok szegény embert

igen jelentékeny Terenyereményekre

segített. Ennélfogva csakis köszönettel ismerhetem el, hogy

= boldog emberré =

tett engem. Egész életemen keresetül jöltevőnknek fogjuk őt nevezni, úgy én, mint családóm.

Chrudin Widy Ferencz.

Kérdésekre, jóknak bizonyult lottó-utastáit illetőleg

azonnal és ingyen ad feleletet **Orlicé R.**, a számtudomány tanára és írója Berlinben, Friedrichstrasse

Nro 21.

545 3—3

Mint hogy a valódi

horgonyal már a legtöbb családban készletben tartatik, ennélfogva minden reklám felesleges. E soroknak tehát csak az a czélja, azokat az egyéneket, kik e rég jónak bizonyult hárszert még nem ismerik, arra figyelmeztetni, hogy az a **készvény, csász stb. ellen, mint bedörzsölési szer, a legjobb eredményt** használják. A fájdalomt rendezem már az első bedörzsölés után megszűnnek. Ára 40 és 70 kr.; kapható a legtöbb gyógyszerárban. Fő-raktár: Gyógyszerár az arany oroszlanhoz, Prága, Altstadt.

Pezsgő AYALA & Co.
 Egyedüli raktár Nagy-Kanizsán
Fesslhofer József urnál.
 Védjegy 478 65—100

503 7—10

Ház és köfejtő eladás.

A Nagy-Kanizsán a Király-utczában 39. sz. a. levő és a n. kanizsai 694 sztkvben felvett lakóház, kőfaragó műhely irószoba udvar és kerttel, val. mint a Horvátországban Varsád mellett Vini csán levő és a viniczai 191 sztkvben felvett köfejtő, barakok szer. számok és kőhordó szekérrel kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a tulajdonos **Hild Károly Sopronban** vagy **Győrffy János ügyvéd Nagy-Kanizsán.**
556 3-4

Hirdetmény.

A Balaton-magyaródi urodalom részéről közhírré tétetik, hogy

3 darab szilaj tenyészbika,
8 darab meddő s több üsző borjus szilaj tehén,
40 darab különféle koru szilaj üsző,
14 darab különféle koru csira üsző

eladó; — a venni kívánók tisztelettel felkéretnek az urodalmi bencék séghez fordulni.

566 1-4

Hanny testvérek
bérlok.

Az első osztrák

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

BÉCS IV. Heunmühlgasse 13, alapított 1817.

Markert M. vezetése alatt

ajánlja nagy áruaktárát kész ajtók és ablakokból vasalással együtt, továbbá lágyfa padlók és amerikai tölgyfa fries és parkett padlókból.

A gyár annál fogva, hogy dúsan fel van szerelve *száraz faanyaggal*, valamint kész áruinak nagy mennyisége folytán abban a helyzetben van, hogy minden megrendelésnek e téren a legrövidebb idő alatt eleget tehet. Továbbá elvállalja portálék elkészítését, teljes berendezéseket kaszárnyák, kórházak, iskolák, irodák stb. számára, továbbá bármimű. gépekkel készítenő famunkákat, előirt rajzok és minták szerint, szobabutor k kivételével.

553 2-12

A nagy-kanizsai Bankegyesület Részvény-Társaság

f. 1886. évi márczius 14-én délután 3 órakor

SAJÁT HELYSÉGEBEN
tizenkettedik évi

rendes közgyűlését

tartandja, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Üzleti jelentés; a számadások és mérleg jóváhagyása a felügyelő bizottság jelentése alapján.
- Az osztalék meghatározása.
- 2 igazgató tanácsos választása a sorrend szerint kilépő Ebenspanger Lipót és Stern I. Mór urak helyett, vagy ezek újbóli megválasztása az alapszabályok 15. §-ának figyelembe tartása mellett.
- A felügyelő bizottság megválasztása.
- Egyéb, alapszabályszerűleg bejelentett indítvány tárgyalása.

Azon tisztelt részvényes urak, kik a közgyűlésén szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, az alapszabályok 35. §-ához képest felhívotnak, miszerint még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket f. évi márczius hó 5-étől egész márczius 13-ikáig terjedő időközben az egyesületi pénztárnál letéteményezték.

Kelt Nagy-Kanizsán 1886. február 12.

Az igazgató-tanács.

Művelődési Társaság: Székesfehérvár, 4. sz. utca.
 Ide tartoznak a lapunkon közlött versek, tanulmányok, levelek, stb.
Kiadóhivatal: Városház-utca, 1.
 Népszerűbb levelek csak ismert emberek foglaltatnak el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zala megyei ügyvédegyület, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Költség	3 Ft.
Posta	1 Ft.
Nyitótér	1 Ft.

Helyben készítenek előfizetési könyvet.
 Árványok a gyűjtőkönyvvel együtt 30 Ft. helyben készítenek 100 oldalas, azonnal minden szövet egy 10 Ft.

Nyitótér postaköltsége 10 Ft.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Pápa — Nagykanizsa.

Est a két várost is ritkán említi egymás mellett. Nincs is valami sok közük egymáshoz, legfeljebb anynyiban, hogy mindkettőt a Dunántul értelmes, törekvő, haladó városai közé sorozzák. A térbeli távolság, mely őket egymástól elválasztja, aránylag sokkal nagyobb, semhogy a köztük álló szorosabb kapcsolatok létezhetnék.

S ha most mégis egymás mellett említi Pápát és Nagykanizsát, ez azért történik, mert rá akarunk mutatni egy szép példára, melylyel Pápa a Dunántul valamennyi városai előtt jár s melyet igen szeretnénk, ha Nagy-Kanizsa is követné.

A múlt hó 16-án ugyanis megalkult a „Pápa vidéki közművelődési egyesület”, az alapszabályaiban kijelölt azzal a céllal, hogy a közművelődés fejlesztését és a magyar nyelv terjesztését előmozdítsa:

1. népkönyvtár fenntartása,
2. nyilvános felolvasások által,
3. a pápavideki idegen nyelvtudó közönségek iskoláiban a magyar nyelvben előmenetelt tett tanulóknak s ezt előmozdító tanítóknak megjutalmazása által,
4. más hasonló célú magyarországi egyesületek támogatása által.

Ez az a példa, melyben szeretnénk, ha Kanizsa követné Pápát.

A kulturegyesületek eszméjének fontossága ma már sokkal is átfértebb dolog, semhogy azt újból fejtegetnünk kellene, főleg miután a théma már ismételve volt alkalmunk foglalkozni. S midőn Pápa példáját mint követésre méltót ajánljuk váro-

sunk közönségének, ez ajánlatunk elfogadása annál is könnyebbnek látszik előttünk, mert nálunk nem is lenne nagy ügyvel-bajjal létrehozandó új egyesületről szó, miután itt megvan a kész anyag: egy közművelődési jellegű egyesület, melytől még azt sem kívánánk, hogy csimát megváltztassa; — akár a jelenlegi csim alatt is tisztán olyan eszlemben működhetik, amilyen eszlemben a Pápa vidéki közművelődési egyesület alapszabályait.

A nagykanizsai magyar irodalom-és művészetpártoló egyesületet értjük, mely a sok experimentálás után ily módon végre meglelné a helyes irányt, melyben haladva valóban áldáthozólag működhetnék.

Es az egyesület, mely a közönség részéről igen nagy mérvű támogatásnak örvend, tagadhatatlanul a legjobb intenciókkal bír és azt sem hagyhatjuk elismeretlenül, hogy buzgó választmánya minden eszközt megkísért az egyesület kitűzött, szép céljainak elérésére.

De a kivétel elé egy — szinte elháríthatannak nevezhető — akadály gürdül: az egyesület anyagi eszközeinek elégtelensége, mely az egyesület fennállását jelenlegi alakjában valószínűleg illuzóriussá teszi.

A meglévő anyagi eszközök alig elégségesek arra, hogy az egyesület legprimitívebb kiadásait: a helyiség bérét és a külső fenntartás egyéb nélkülözhetetlen szükségleteit fedezzék. Ilyen módon azután nemcsak, hogy semmi sem juthat a tulajdonképeni célokra, hanem egyáltalában kérdésessé válik: nem fog-e ez a dicseretes irányu egyesület anyagi eszközeinek fogy-

tékossága következtében kimúlni, mielőtt bármi hasznosot teremtetett volna.

Erről es egyesületről szólva, már máskor is kimondottuk, hogy még egy kanizsára egyáltalán nincs szükség sem a város közönségének, sem az egyesület tagjainak. Az egyesület mégis majdnem 1000 ft évi bérbé kerülő helyiséget fogadott. Azután mégis belátta, hogy ez „elmegy erején s ha jól tudjuk, már ez év május elsején kivonul a délzalai takarékpénztárbeli termekből. Tudunkkal még nem gondolkodott új helyiségről s így talán nem késett meg az a tanácsunk, hogy — az eddigieknek okulva — ne akarjon újra kasszinót teremteni, továbbá mondjon le estélyeiről, műkedvelőiről stb., melyek — helyiség nélkül — anyagi jövedelemmel amúgy sem igen kecsegtethetik, hanem a tagsági díjakból befolyó, aránylag tekintélyes összegot használja fel olyan célokra, amilyeneket pl a Pápa vidéki közművelődési egyesület tisz ki magának.

Ezek a célok mind benne vannak a nagykanizsai irodalom- és művészetpártoló egyesület alapszabályai-ban és ezek a célok olyanok, hogy nemcsak kimondva hangzanak szépen, hanem kivételük is — amennyire bele-vág az egyesület feladatának keretébe — ép oly könnyen lenne eszközölhető, ha az egyesület jövedelmét kizárólag ez irányban használná fel.

Es mekkora jól lehetne ezáltal tenni városunk és vidékünk közművelődése érdekében!

Népkönyvtár, honnan mindenki, aki csak olvasni akar, a legmórsékeltebb díj mellett, vagy egészen ingyen kap olvasmányt. Milyen áldás lenne ez a szegényorsu munkásoktól, mely olvasmányhoz — a könyvek

drágasága miatt — nem jut. — Évi köztársasági díjazással szép ilyen könyvtárt lehetne alapítani.

Nyilvános felolvasások, melyeknek társadalmi és kulturális tekintetben nagy a fontosságuk. Ezeknek a rendezése ugyasólván semmibe sem kerülne, mert ilyen esélyre kivészen adna helyiséget akár melyik egyesület, vagy akár maga a város is.

Es főleg a harmadik pont: az idegen nyelvtudó iskolákban a magyar nyelvben szorgalmazatoskodó tanulókat s tanítókat jutalmazása. — Mennyit landitene ez a Muraközi magyarosodás! Bonyor többet érne akár hány sene estélynél és műkedvelői előadásnál. Előmozdítani a magyar hazafias nevelést, terjeszteni a magyar nyelvet az idegen ajkuk között: hálaadabb minisztót keresve sem találhatna magának az egyesület. Es ezt mind lehet eszközölni ha nem fésnek 1000 ft lakbért.

Végül más hasonló esély egyesületek támogatása, anyagilag természetesen csak abban az esetben, ha erre marad pénz.

Mindazeket elérheti a nagykanizsai irodalom- és művészetpártoló egyesület, ha feladatát komolyan veszi és a körülményekkel számol. A közönség is annál nagyobb mértékben fogja pártolni, minél inkább meggyőződik az egyesület működésének komolyságáról, arról, hogy nem csak igérnek, hanem tesznek is.

Tegyenek tehát! Itt az ideje, — ha az egyesület tovább létezni és pártoltatni akar.

Kövesse Pápa városának szép példáját. Igen áldásos és nem nélkülözhető esély lesz ez.

Tárca.

Kiss József és költeményei.

Írta és a nagykanizsai kereskedő Ifj. Ösképi Körben 1886. febr. 14-én felolvasta

Farkas Imre.

Hölgyeim és uraim!

Nem hiszem, hogy e díszes körben bárki arczán is a csalódás kifejezésével találkozám, ha mindjárt eleve kijelentem, hogy tölem Kiss Józsefnek sem elétrajzát, sem költeményeinek kritikáját nem fogják hallani. Ugy vélem: elő emérről, aki szonlelül erejének, korának és munkásságának virágában áll, életrajzot írni, hasonló ehhez, ha az ember egy érdekfeszítő regénynek megírja az első fejezeteit és azután (pen a bonyodalomnál — ennek kifejtése és befejezése helyett — ezzel végi: „olytán a közelemben... — Kiss József életét — tapasztalatlani érdekes költőlet ez — ő maga, verseinek egy ciklusában — regény — nek nevezzi s e verseken meglátászik, hogy a regény ugyancsak távol áll még megoldásától és befejezésétől; a bonyodalom stadiumában van, hol a hőszellemek és fizikumának megfeszített izmaival dolgozik, küzd, hogy a kitűzött célt elérje. A bonyodalom fejezetei mindenesetre legérdekesebbek a regényben, de elmondani azt addig s itt félbeszakítani, szinte felütetés lenne. És — mellőzötassanak meghinni — én végtelenül örülök, hogy e regényt nem kell önöknek előadnom; örülök nem csak azért, mivel az életrajzírásához lehetőleg ép oly kevés hivatást érezek magamban, mint rechschrift-walzerhez (amár ez most társadalmi bűn), — de legfőképen azért örülök, mert én azt az életet, melynek rajzát most nem adom elő, igen-igen megszerettem már akkor, — mikor mint sejtálmak léfű és irodalmi hajlamokkal bíró gimnazista gyerek möbő lélekkel szivtam magamba azokat a pszichológiai, poetikai-észleléseket, melyek

ket a szépirodalmi lapok hasábjában elsözött Kiss-féle költeményekben találtam a még jobban megszerettem e gyöngyszemek mesterét akkor, mikor — amit előbb tudatlan lelkem csak sejtett — érettebb elmével és szívvel fel tudtam fogni, mikor a költeményekből szerzőkük „éne-je plasticize kidomborodott előttem és lényemet elfogta az a varázs, melyet csak az igazi költő tud borítani azokra, akik művét átértik és átérzik.

Es mitsem vesztett nagyságából, sőt fokozódott szeretetem, mikor szemlöl szemben álltam vele s mikor a bizalmas beszélgetés közben feltáruit előttem ez eszme-és érzelmezsgéd lélek a maga megkapó valóságában, — mikor előttem állott a regény hőse, nem valami miutxu hősosz, nem a Bayardok és Tankrédek félelem-és gáncs nélküli mintájára szabott hőse, aki bizik szilárd lelkeben és jó kardjában és ezzel urai diadalit hittel-ellen és ellenségén, — hanem az a hőse, aki megkezdte regényét mint szegény, ismeretlen fiu, akinek egyéb kincse sem vala, csak nagy, égő szive, tele epedő vágygyal; tisztá állású elmeje, mely magában foglalt egy nagy, képzelt világot, ott a „csengő vizek” körül, rózsakertekkel, mikben edes dalra kél a csalogyán, üveglevelű fakkal, nük a zellruvallatára zengő rimekben csendülnek meg sma boldog királyfi hallatára, kinek hosszú vándorlás után adatott a fantázia e bájos országának uralkodójává lenni, s aki azt hitte, hogy ő az a királyfi, akinek meg kell indulnia s aki a tövises, göröngyös út végén — miután legörni fogta az irigység és armány hűlelű „arkányát”, miután megküzdött a közönségek, az ellenségek hadával és költészetének hatalmas burogányával bedöngelte a bejáratot elzáró ércskapul: a lablyukon járó löpök incoelkedésait, — akkor ott lez, s hova szomju lelkeinek vágya hajtsa, a csengő vizeknél, a kasszáliai forrásnál, melyből nemcsak merít, de jutat, tölit azoknak is, akik nem juthatnak be abba a lényes tündérországba, akik itt lenn küzdenek a lét prózával legyvereivel az élet sáros áránájában.

A szegény királyfi megindult a küzdelmes uton és vitézkedik rajta becsülettel. Es most, hogy megközelítette a ragyogó célt, hogy a sok hányatás és harc után ott áll a forrásnál, merít belöle magának és töli a kristályeszepeket nekünk, hogy üdüljünk és enyhüljünk a mi modern gladiátorkodásunk küzdelmeiben: — most kétszeres örömet érezek a felett, hogy a regény még nem teljes, hogy életrajzot nem írhatok Kiss Józsefről.

A regény vége szép és megnyugtató lesz. Ezt már sból a szilárd bizalomból is következtetheti, melyből a költő erőszéget gyűjt a rögös pályára. Oda kell érnie, mert érzik, hogy az ő helye és birta is mer, — mert ha álom is az egész: boldognak véli magát, hogy ilyet álmodhatik.

De hadd mondja el ő maga, mikép indul, miért indul!

Észáram elindultak, csöndös nem ért egy se. Talán szorongásban, boldogulni lezesse tel Fekete fűtőlül ösbe csavarodnak. Howzabb lesz az útjal, rövidebb lesz a nap... Elcsúszk ifjúságod halok, szorongás. Onak a lélek ragyog még a régi fűnyben! Stéket ifjúságba előre világít. Túl ködön, homályon veszi fűnyegéret! Megszólalnak a bőlökek! Ó te halga, halga! Fáradozó utadnak sötét nem lez jutalmak! Mert amit te kergetsz, pusztá arányk, álom — A csengő vizekhez nem vics földi társam. A forrás anolytúl a szemek megnyitják. Nem itt van, de tölit határon a „szemek”? Es az láthaton tölit! Te csak menj előre; Nem aki bízott — ki nem bízott, dévél! Széllit, nyájas szélvel csilland el öket, A hűlés jószágot s jósan költöket! Ha álom is — mindgy! Díszit, szép álomnak! Boldognak, kik soká te szapot álmodnak!

Volt, hol nem volt rigas, nagy monozásában, Egy angyan királyfi elindult magában.

Az újabb magyar íróknak, különösen a versíróknak, sajtóságot és semmiesetre sem kellemes helyzetök van a magyar közönséggel szemben. — Kétségbenben nehézdolognak látszik, a magyar közönség kegyét manap költeményekkel megnyerni. Még a nagy triász: Vörösmartyi, Petöfi, Aranyt elég kegyelettel és elismeréssel, a nagy szel-

lemek és szentk iránt való előg hódolattal olvasni, veszi és ismeri a közönség, — de ezzel a hárommal azután ugyasólván vége. Öket elöbbrangoknak ismerik el, — a többi majdnem kivétel nélkül egy sorozatba kerül, nem mint második, harmad- stb. rangu, hanem egyszerre és együttesen valami huszadik rangba sorozzák őket és minél kevesebbet öröndnek velök. Műveikre csak igen nagy ügyvel-bajjal akad kiadó és ez is, utólag megkeserül, mert még a könyvszárszó közönségnek is csak igen csekély számszáka van költeményre hódolati. A század lidog, materialisztikus lehellete megdermesztette a nagy nemzeti lelkesedést, mely annak idejében per amonemian a költészetet karolta fel, hűségese kezektől, gyönyöndön ápolta a széneg kiadást és lehetőleg töltte hanyatló nyelv és irodalom utjából való felvirágoztatását. Mert hol érvényesülhetnek jobban a nyelv kincsét, szépségét, mint éppen a költő beszédében? hol nyílik kedvezőbb alkalom oly szó-és kifejezéstörnek, önálló becsü és szépségű szavirágok megteremtésére, továbbá nagy és ideális eszméknek tömör, tözszetős alakban való kifejezésre juttatására, mint a versben? — Ennek egy-egy sikerültetb szakasza — éppen úgy mint a zenefűtök egy-egy fűlbemassz melódiaj behelzei magát a lélekbe; megmúns az emlékezetben, vagy legalább is tartós nyomot hagy maga után. S ha Toldy Ferencs Berzsenynek a „magyarokhoz” intézett ódájáról azt mondja, hogy ez mintegy szavet-tiler leírás, leírás-hozsólta s nemzeti tölter torpedaséből, — ugy azt neki teljes mértékben el lehet hinni. Csak egy ocsop fogékonyaság s szivnek csak egy parányi inklínációjá-kell ahhoz, hogy amit a költő írt el, ajakkal zeng, az megidélje utját a kedélynek legbenszejébe, ott haszón és gyűlöten.

Természetes, hogy ennek a fogékonyaságnak főszápa rendezesint a kultúraszonyok-ban rejlik. A kor teszi az embereket olyanokká, amilyenek. — Petöfi Bencsör, mikor a forradalom első csúszkora virágáznak, s szabadszónak, legelső termékei kiápnit s

A népfelkelés.

Budapest febr. 18.

A népfelkelésről intézkedő törvényjavaslat pár nap alatt a magyar országgyűlés elé is be fog terjesztetni. Ausztriában a kormány azt már a reichsrathnak bemutatta.

Ki tehetne ellenvétést azon terv ellen, hogy a haza védelmére minden erőt készen rendben tartunk. Még az örök béke rajongói is kénytelenek elismerni a nemzetek azon jogát és kötelességét, hogy utolsó csepp vérükig, utolsó lehelletig védjék azon földet, melyen fiaik bölcsője reng, melyben apáik csontjai porladnak s mely nekik önállóságot, nemzeti lételt biztosít. Amit e törvényjavaslat tőlünk s a teljesen azonos osztrák törvényjavaslat Ausztria népeitől követel, azon terhet már rég magunkra vettük Német-, Orosz- és Franciaország polgárai. A népfelkelésre kötelezettek legnagyobb része a haza nagy veszélye idején ugyanis önkényesen megragadná a fegyvert; a törvény főcélja nemcsak az, hogy a honvédek sokaságát számszerűleg szaporítsa, hanem az, hogy a végső veszélyben fegyverre szervezze, s azokat a rendes katonaságot megillető népjogi védelem alá helyezze s megóvja attól, hogy őket, mint 1813-ban a porosz népfelkelést a francziák, 1871-ben a francia franc-tireuröket a németek, az ellenség egyszerűen rablóknak tekintesse s mint ilyeneket bánhasson el elfogatásuk esetén. Nagyon szükséges ez, mert nekünk ha háborunk lesz, valószínűleg kisebb műveltségű s nagyobb vérszomju elenséggel lesz dolgunk.

E törvényt tehát ellenzéki lapjaink legtöbb csak azért fogják támadni, mert a népfelkelésnek az ország határain túli alkalmazását is feltétlenül megengedi s megengedi azt is, hogy a népfelkelésnek első — a tizenkilenc évről harminczhét évig való férfiakat magában foglaló — korosztálya a rendes hadsereg vagy honvédség soraiban ellenség fegyverétől, vagy betegségekétől származó házagok betöltésére bevonathassék. Ez ellenvéte is azonban jogtalan és észszerűtlen. Mert ha a háboru megren mivétével fenyegető görgetege hazánk határai felé közelg, akkor már nincs fontolgasának, paragrafusokra hivatkozásnak helye, nincs túlbóltség a haderő egyes részeinek kötelezése kézt, akkor küzdeni kell mindenkinek, ki csak bírja a fegyvert, a szükség ugyanis megbontja

a törvényt akkor. Ha pedig a veszély nem nőtt meg oly izzadó nagyra, mikör minden tekintetnek a haza védelme alá kell rendelnetnie, akkor a népfelkelés sem fog ellenség elé állítani s azért hisszük, hogy az országgyűlés nem fogja ellenezni az e törvényjavaslat által czéltzott új intézményt, mely teljesen nemzeti békében kevés új áldozatot követel, háboru idején pedig a honvédelemnek hatalmas eszköze.

Persze afflött aztán méltán lehet gondolkozni, hogy mégis csak roppant terhet rak ránk a civilizizáció, mely különben az emberiség büszkesége Védekezési költségeink az utolsó évtized alatt is oly rohamlépéssel növekednek, hogy tehervise ési képességünk az anyagi virágzás legszebb időszakában sem bírja azokat utolérni. A barbár népvándorlás általános fegyverbenlének állapota köszöntött be hozzánk a modern hadi tudomány s föltalálások ezerszeres vívmányai által súlyosítva, s emellett súlyos küzdelmet kell folytatnunk az anyagi megélhetés terén is, hogy terheinket elviselhesünk. Az állam sohasem követelt oly tartósan annyi nehéz szolgáltatást polgáraitól, mint jelenleg egész Európában, s ha többet tesz is most polgárai érdekében mint előbb, de nagyon kérdés, hogy ellenszolgalmánya fölére a polgárok áldozataival De hát meg kell adnunk magunkat a dolgok elháríthatlan fejlődésének, mely kétségtelenül siettetni fogja a krízist a megoldást, mely után a jövő nemzedék terhei könnyebbülését remélheti

A nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaság I. évi közgyűlése.

I. Évi jelentés

Tisztelt közgyűlés!

A midőn az 1885-iki üzletévrnek reánk nézve kedvező lefolyásáról számolandó, a t. közgyűlés elé lépünk, tán melőzhetünk a hivatkozást az általános mostoha viszonyokra, a melyek oly nyomasztólag hatnak a gazdaságra, a kereskedő és iparos osztályra egyaránt. Mellőzhetünk a reá való utalást már azért is, mert dacára, hogy nem tagadható meg annak visszahatása azon pénzügyi intézetekre nézve, a melyek — miként intézetünk is — a fenntérintett osztályokkal oly szoros összeköttetésben állanak, — ha a lefolyt évi üzlet eredményét tekintjük és azt az előző éviével összehasonlítjuk, megelégedése konstatalhatjuk, hogy intézetünk ez ideig nem szenvedett azok befolyása alatt.

S ha mindamellett felemlítjük a kedvezőtlen viszonyokat, tesszük ezt azért,

mert kell, hogy azokkal mint fontos tényezővel számoljunk és azok káros befolyásának ellensúlyozására minden tőlünk telhetőt elkövetünk.

Áttérve jelentésünk tárgyára jelezhetjük: miként a lefolyt 1885-ik évi üzletforgalom a mint az a t. részvényes uraknak kéllő időben kézbesített mérleg és forgalmi kimutatásból is kitűnik, az előző éviének megfelelő.

A forgalom az egyes üzletágakban épp oly élénk, mint az előző évben; említsére méltó változás az egyes tételeknél nem mutatkozik.

Betét üzletünknel kiemelendők tartjuk, miként az év folytatában teljesített összes visszafizetéseknek majd telerését az az 462000 frtot fizettünk ki felmondás nélkül, amiből eléggé kitűnik, hogy betévisk majd minden megszorítás nélkül elővösen és gyorsan rendelkezhetnek intézetünkkel elhelyezve levő tőkék felett.

Mérlegünk megbíralásánál lényegesnek tartjuk a kölcsönök utáni kamathátralékok összegének figyelembe vételét; erre vonatkozólag pedig nagyon kedvező jelentést tehetünk.

Daczára, hogy a földműves osztály az olcsó gabnarak mellett és a környékünk ért mult évi gyakori jégverések okozta sillány bortermés folytán, fizetési kötelezettségének csak nehezen tetethet eléget; — jelzáló kölcsönök után a kamathátralék 11 arany 60 frank és 9498 frt. 21 krt. tesz, mely összeg egy milliót meghaladó jelzálogi kölcsönöinkhez képest elenyészőleg csekély.

Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy ingatlanaink állománya sem szaporodott a lefolyt évben, sőt egyes birtokok eladása folytán az 1812 frt. 50 krral apadt, jelem mérlegünkben az ingatlanok állománya 8050 frt. 31 krral szerepel.

Értékpapirjaink állománya a lefolyt évben nem szenvedett lényeges változást: az 1884-ik évről áthozott egyenleg 1,006,950 frt. névérték volt, az év folytatában vásároltatott 60,000 frt. ellenben kisorsolított és eladott 98,800 frt. maradt 1885. december hó 31-én 968,150 forint névérték.

Ehhez járul a tartalékalap és nyugdíjalap értékpapirjainak egyenlege 60,000 frttal, így az összes állomány 1,028,150 frt. névértékét tesz.

Ezen értékpapirjainkat nem az 1885. évi december 31-iki árfolyammal, hanem a sokkal olcsóbb beszerzési árral vettük fel a mérlegben és így áruvunkra ezen tételnél 89,856 frt. árkülönbözet mutatkozik.

A jelzett árkülönbözetet azonban mint értékpapir-tartalékalapot tartjuk fenn és az esetben is, ha papirjaink részbeni eladása válna szükségessé, az olcsó beszerzési árak mellett okvetlen származandó tényleges nyeresémet a már meglévő vagy esetleg létesítendő külön tartalékalapra óhajtanók időnkint fordítani.

Ha az utóbbi két év üzleteredményét összehasonlítjuk, azt találjuk, hogy a mult évi tisztán az üzletből származó nyeresémet, az 1884-ik évit jóval meghaladja; értékpapirjainkál azonban ez idén nem volt oly tetemes nyeresémeny, mint 184-ik évben a 6%-os aranyáradek convertálásánál, de a kedvezőbb üzlet-eredmény

folytán máis oly kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mult éviének megfelelő osztalékot fizethetünk és azonfelül a tartalékalap emelésére is épp oly tetemes összeggel járulhatunk, mint az előző évben; végül jótékony czélokra szinte tekintélyes összeget fordíthatunk.

Fizethetünk ugyan a rendelkezésre álló összegből a részvények után magasabb osztalékot; de általános helyesléssel véltünk találkozni, ha az intézet jól telföld érdekeiben cselékedve, különös tekintettel a részvények belértékének emelésére, az intézet szilárdítására és további fejlődésére a tartalékalap gyarapítására ez évben is nagyobb összeget ajánlunk fordítani.

Hogy mily súlyt fektetünk a tartalékalap fejlesztésére, kitűnik, ha rövid visszapillantást tesszünk az előző három évre

1883. január hó 1-én a tartalékalap 25000 frt. volt, 1883. évben 6500 frttal, 1884. évben 9500 frttal emeltük; a lefolyt évben pedig értékpapirjainak kamatai által 1795 frt. 50 krral máris gyarapodva, az ez évi nyeresémenyből 7204 frt. 50 krt. összesen 9000 frtot ajánlunk annak emelésére fordítani, ez által rövid 3 év alatt megkétszerezítve, most 50,000 frtot teend.

A tisztviselők nyugdíjalapja, mely 1884. december 31-én 22,081 frt. 42 krt. volt, értékpapirjainak kamatai által a lefolyt évben 1197 frttal gyarapodott, jelenleg 23,278 frt. 42 krt. tesz.

Az intézeti ház változatlanul 8000 frttal van felvéve a mérlegbe; minthogy a mérleg teherlapján kitüntetett 5931 frt. 17 krt. tisztá jövedelem a háztérték 7/10/100, os tehát kielégítő kamat összegének telem meg, jelzett összeg pasztásának szüksége fenn nem forog.

A tartalékalapnak fenn jelzett kikerekítése után a mérleg teherlapjának két utolsó tétele, ugymint: 5931 frt. 17 krt. háztérjövdelem 113 arany 140 frk. 22 905 frt. 14 krt. adómentes szelvények egyenlege összesen 113 arany 140 frank és 28 836 frt. 31 krt. áll a t. közgyűlés rendelkezésére.

Ezen összeget felosztására nézve következő javaslatot tesszük:

részvényenkint osztalékal 45 forint, vagyis 600 drb részvény után 27,000 frt. fizetessék ki; továbbá méltóztatassék 1000 frtot az általunk jóváhagyás végett előterjesztendő jegyzékben foglalt városi köz- és jótékony czéla adományozni; ezek után marad még 113 arany 140 frank 836 frt. 31 krt. az aranyok és frankok papir értékre átszámítva 735 frt. 30 krt. tesznek, összesen tehát 1571 frt. 61 krt. mely összeget az 1884-ik évi közgyűlés alkalmával „városi közhasznú és közművelődés czéla alap czime alatt létesített 3210 frt. 54 krt. tevő alap gyarapítására ajánljuk elhelyezni így az 4782 frt. 15 krra emelkedne.

Amidőn ezen alapot létesítettük, jelzettük már, miként azzal városunknak különösen a közművelődés terén való haladását óhajtuk előmozdítani. Hogy e téren leginkább egy állandó színház képes művészen hatni, arról úgy hisszük, a t. közgyűlés is meg van győződve.

De tudva azt, hogy egy igényeink.

szabadság fenséges eszméjétől áthévílt néptömeg közé és elszavaltá neki a Talpra magyar-t, el tudta vele érni azt, hogy az egész tömeg, mint egy ember, esküre emelte fel kezét — ott a szakadó záporban, — megtelekezve minderről, levelet ragaróll mindent, ami az anyagviségsnek csak legszigorubb határain is belül van, valeharsogta a magyar szabadságharc kérből Tyraeusával:

Ekkészünk!

Rabok többé nem leszünk!

A kor volt az, a régtől fogva, szinte a levegőben leppangott és alkalmas pillanathán kitörésre jutott áramlat, mely az emberket ugyszólván egy ideális paroxysmusha, a szabadság paroxysmusa hozta és valósságos csodákat művelt. Méltóztatassék magunknak elképzelni egy jelenkori Petőfit, ha lehetséges, még szenialisabbat, még fenköltébb lelkűt és ékeesebben szólót nagy elődjénél, — ha ez pl. a budapesti gabonacsarnokba lépne be úgy egy vormittags-börzealkalmával és ott, zsebéből kibúzva egy kéziratot, dörgődalmes hangon szavalna el a jelenlevőknek egy verses felhívást egy most folyó nemzeti mozgalom, pl. a közművelődési egyesületek érdekében. Hogy kitennék a szegény poeta szűrt és vinnek egyenesen a Lipótmezőre. Még meg is köznék talán, hogy utközben ne harapjon, mert azt mondának ilyen ember mindenre képes.

Es — én nem tehetek róla — de én reám a mi egész modern társadalmunk olyan vormittagsbörze-féle benyomást tesz, ahol mindenki tot-tot, alkuszik, előre kikalkulálja torintson s garasonként a nyereséget, a nagy tolongásban az emberek alig lelik meg helyüket, de legkevesebb helye van ott a költőnek, aki — szegény bolond — szertelmek-re akar kötni schlusokat, hussos-ra játszik a lelkesedésben és contemnitrozni akarja a közönységet. Érzelem, hitkezés!... tülhaldott álláspontok, értéktelen portékák! Egy jóvalvó, becstelen cselédcsapa részere a leányzók szűkségjelző háltörtek — kíváhi most farang

alatt — nagyobb gondját képezik az, összes lyrái, epikai és drámai költszetnél.

„Kétezer példányban nyomtatd ki a verseidet?... lehetetlen!... mondják egy lírikusan halvány, hosszúhajú műzsafinak, aki a trubadárt képviseli a mammon után hajszolódd emberár közepette.

„Kétezer példányban... válaszol a poeta; — „ha nem hiszed, megolvashatod — a kiadónál.

(Ez a keserű anekdota igaz is lehetne, ha Magyarország a költeménykiadók nem volnaik ép oly merészre lények, mint akár az óriások, vagy minotaurusok.)

Vajda János, a magyar lírának egyik leghivatottabb művelője — valóban lsten kegyelműtlől való poeta — néhány évvel ezelőtt elfizetést hirdetett összes költeményeire. Elő is fizettek ebben a szép, nagy magyar házában két év alatt — heten De hát ki is ismerné ki, ki is törődnek vele — hiszen ő lírai költő! Hja, ha a petézis öszszefere elemlálásával, a realizmuszsal és naturalizmuszszal, a realiztikus költeményeknek leme betéje, ép ugy mint van a realiztikus regényeknek és ahogy felkapja a közönység a realiztikus szimtmvet.

A poetikus irodalmat felhős, setét ég borítja, — a napok — ugy mondják — kiadulak s mióta Arany János is meghalt, csak huszadrangútlól lefelé folyó csillagok vannak ezen a sötét égen; az ilyen pedig nem képes a realiztikus irány által vont felhőkön keresztülörni sugarával.

De nem... nem szabad magamat átengednem annyira pesszimisztikus gondolataimnak, kivált ebben a pillanatban nem, mikör előttem fekszik egy könyv, mely ezt a kevés szóval rokat mondó feliratot viseli: „Kiss József költeményei 1868-1882. Negyedik kiadás.

Tehát a égis egy legujabb korbéli magyar költeményes kötet, mely négy év alatt négy kiadást ért! Magában véve mi ez a külföldi harcbanonú jelenségrehez képest, ahol a közönység kedvezéseinek irodalmi termékei néha egy cseztendő alatt is kétszennyi kiadást érnek! De a mi viszonyaink között

mégis egy — fájdalom egyedülálló — bizonyíték arra nézve, hogy vagy a poetikus irodalom egere tornyosuló felhők nem olyan sürűek, vagy hogy mégis van csillag, mely keresztül tud rajtok törni.

Akarmelyiket fogadjuk el a kettő közül, — mindegyikben van némi vigasztaló.

Felolvasásom elején hangsúlyoztam, hogy sem életrajzot nem írok Kiss Józsefről, sem kritikát költeményeiről. Életrajzánál érdekesebbek a bevezetésben idézett saját szavai a kritikára nézve pedig özötm Petőfi névétét, aki két dolgot gyűltől legjobban: a teljesestormát és a kritikásokat. Teljesen tudom méltányolni azok feltölgását, akik az irodalmi kritikát épenséggel nem ismerik el mérvadóknak. Az irodalmi kritika teljesen egyéni valami, mindig szorosan öszszeforva az illető bírálóval individualitásával, mindig függve a kritikának, mint egyének, sajátos gondolkozási irányától, hajlamától, szimpátiától és antipátiától, egyéni gyöngéitől, melyektől épa kritikások szottak legkevésbé mentek lenni. A legjobb és legkompetensebb kritikusk mindig maga a közönység és minden bizarrsága daczára nem impraktikus volt Molière eljárása, aki szindarabjait — szakkésnéjának olvasta fel s ennek nyilatkozatából konkludált a hatásra, melyet a darab a közönsegre fog tenni. A nagy közönység, mely távol áll az az írónak, a költőnek műhelyétől, melyet nem keseritnek el a nagy mértékben felburjánzott irodalmi klikk-viszonyok, de amely viszont nem is favorizálhat indokolatlanul ezek következtében, — sokkal elfogulatlansebb — mert közvetlen benyomások alapján — mondhat és mond is kritikát. Ha tetszik a mű, biztatja egyik a másikat, hogy olvassa, mert hasonló élvezetet fog benne lenni, mint ő felt, mikor olvasta. És a józan olvasó előtt hiába is fejtegeti X. vagy Y. czipofos professzor, hogy ennek a költeménynek voltaképpen teljesen el van hibázva a formája, eszméje és morálja, hiába czitálja neki az esztétikai paragrafusokat, melyeknek alapján ki kell mondani a halá-

los ítéletet a delinquens fölött: — a mű a közönsegsnek tetszik. — sutba tehát a kritikai salabakterrel. És hiába fogja czitálni esztétikai kritikusk az összes bíralati és esztétikai auktoritásokat Aristotelesétől és Vergiliustól kezdve egészen Gregus Ágostis és Gyulai Pálig, ezek alapján megesküdve arra, hogy az előtte levő mű a maga nemében remek: — a közönseget untatja, gyöngörűséget nem szerez neki és sutba dobja a rózsaszínű kritikussal együtt a felmagasztalt művet. Tisztelet-becsület a magyar tudományos akadémiának, de azok a drámák, amiket visszautasít, rendesen nagy sikert szottak aratni a szupadon és Csiky Gergelynek 400 arany jutalomban részesült „Ellenálhatlanja-t” rég levetette a közönység a nemzeti színház repertoirejáról, míg a szegenparagrafusallatott „Jóslat” örökké szép és kedves fog maradni, az akadémia által visszautasított „Proletárok” pedig oly halást értek el, mint annak előtte tan egy magyar szindarab sem.

Es ha Kiss Józseffel némely kritikusa fitnyálva, vagy lenözög bánt el, — talán ő neki annál nagyobb elégtételül szolgál, hogy műveiből ime itt van a negyedik kiadás, míg akárhány akadémikus, vagy Kisfaludysta munkájának első kiadását ott lepi a por a kiadónál.

Ez mind igen szép és dicséretes dolog volna, sőt feleslegessé is tehetné a további ismertetést, ha a dolog így elmondva nem lenne sokkal szebb, mint ahogy a valóság megtele nek.

Kiss József nemrég Kanizsán volt; ugyanaz a derék egyesület, melynek tisztelő felszólítása következtében jelenleg e helyen ülök és az önké kitüntetett figyelmének örvendek, ugyanez az egyesület hívta meg a költőt, hogy az itteni közönseggel, mely őt régóta szereti és tiszteli, ismertesse meg magát személyesen és részletesen ezt a közönseget olyan szellemi élvezetben, minőt Kiss Józsefnek egy felolvasása bizonyára nyújt. A költő előtt es rindó lapsók, kitörő éljenést, valódi elragadtatást aratott

(Folytatás a mellékletben.)

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a kir. kincstár képviseletében a nagykanizsai kir. ügyesség végrehajtónak Vadász István örököségi végrehajtást szenvedő zajki lakosok (képviseelve Szalay Lajos nkanizsai ügyvéd által) elleni 128 frt 98 kr. tőke 6 frt jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a zajki 314 sz. tjkvben + 174/a hrsz. a. Vadász István tulajdonán felvett 340 frt bécsértékű váltászköteles ingatlan, ugyanott + 455/c hrsz. a. felvett 46 frt bécsértékű váltászköteles ingatlan

1886 évi márczius hó 23-án délelőtt 10 órákor

Zajkon a község házában Varga Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, s minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóságnak 1885 évi szeptember hó 5. napján tartott üléséből.

CSERESNYÉS elnök. 577 I-1. EVELL jegyző.

3583/1kv. 885.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Kengyel István alsó domborui lakos végrehajtónak Horvát István és neje Szabados Terézia végrehajtást szenvedő légrádi lakosok elleni 107 frt hátralék tőke, 1885 jan. 2-ik napjától járó 8% kamatai 8 frt jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó légrádi 242 számú tjkvben Horváth István és neje Szabados Terézia tulajdonán felvett I 1-3 sor, 513 frt 50 kr., + 1 sor, 105 frt, + 2 sor 121 frt bécsült ingatlanok

1886 évi márczius 22 napján d. e. 10 órákor

Légrádon a község házában Varga Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, s minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék telexkönyvi osztályánál 1885. évi június hó 13-dik napján tartott üléséből.

CSERESNYÉS elnök. 576 I-1. EVELL jegyző.

5348/885 tk.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telexkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Merkly Antal végrehajtónak Nink István és neje végrehajtást szenvedő füzvölgyi lakosok elleni 35 frt tőke 1884. évi augusztus 31-iktől járó 6% kamatok 9 frt 40 kr. per 5 frt 83 kr. végrehajtás kérelmi, 7 frt jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó füzvölgyi 18 sz. tjkvben I. 10 hr. sz. a. Nink Istvánné szül. Nalics Erzsé tulajdonán felvett 184 frt bécsült ingatlan, — a füzvölgyi 74 sz. then I 1-10 sorsz. a. felvett ingatlanokból ugyanazt illető 170 frt bécsült fele rész

1886 évi márczius 30-án délelőtt 10 órákor

Füzvölgy község házában felperesi vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt minden egyes részlet után az árverés nap-

jától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetés kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztályánál s a füzvölgyi elöljáróságnál megtekinthetők. Az elrendelt árverés a fentirt telekiző könyvben feljegyztetik.

Az árverési hirdetés a telexkönyvi hatóságnál kifüggesztés, úgy Füzvölgy és a szomszédos községekben körözés és kifüggesztés s az egyik helybeli hírlapban egy ízben beiktatás által közzététetni. Az árverés teljesítésére Fabián Ferenc végrehajtó küldetik ki.

Kir. telexkönyvi hatóság Nagy-Kanizsán 1885 szeptember 5-én.

CSERESNYÉS elnök. 315 I-1. EVELL jegyző.

5683/1k. 1885 szept. 3.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Récsesi József becséhegyi lakos végrehajtónak Molnár Ferenc végrehajtást szenvedő becséhegyi lakosok elleni 244 frt tőke, 1876 évi apr. 17 től 1877 jul. 1-ig járó 9% kamatai, 15 frt 60 kr. per, 10 frt 83 kr végrehajtás kérelmi, 8 frt jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a becséhegyi 77 sz. tjkvben I. 107, 110 1586, 1789, és 1960 hrszámok alatt felvett ingatlanokból Molnár Ferenczet illető erdő és legelő illetőséggel 232 frt bécsült 1/4 rész, ugy ezen tjkvben 827, 830 hrsz. a. felvett váltászköteles ingatlanok Molnár Ferenczet illető 92 frt bécsült 1/4 része a C. 4. alatt özv. Molnár Martonne szül. Horvát Rozsi javára biztosított életfogytiglani lakás, s özvegyi haszonélvezetijogtól mentesen, egy a becséhegyi 989. sz. tjkvben Molnár Ferenc tulajdonán felvett I. 1-4 sor. sz. 75 frt és + 921/a hrsz. 20 frt bécsült váltászköteles ingatlan

1886 évi márczius 31-én délelőtt 10 órákor

Becséhegyen a község házában Hertelendy Béla felperesi ügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes vételrészlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóságnak 1885. évi október hó 10 napján tartott üléséből.

CSERESNYÉS elnök. 573 I-1. EVELL jegyző.

4377/1k 885. november 6.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telexkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nkanizsai takarékpénztár végrehajtónak Mihovics Rémus és neje végrehajtást szenvedő lótszardahelyi lakosok elleni 525 frt. 45 kr. tőke 1880 évi január hó 1-től járó 8% kamatok 22 frt per, 9 frt 83 kr. végrehajtás kérelmi és 8 frt. árverési kérelmi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. tszék területéhez tartozó lótszardahelyi 7 sz. tjkben II. 1-5 sorsz. a. Mihovics Rémus és neje Kanizsai Mária tulajdonán felvett 473 frt bécsült ingatlanok, a nagykanizsai takarékpénztár által 260 frt 70 krban tett utóajánlat folytán

1886 évi márczius hó 19 napján d. e. 10 órákor

Tótszardahely község házában Garai Benő felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebbi kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% at készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék telexkönyvi osztályánál 1885. évi november hó 14-ik napján.

CSERESNYÉS elnök. 567 I-1. EVELL jegyző.

5543/1k 1885 tkv.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telexkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Vesel Simon mint Récsesi József engedélyese letenyei lakos végrehajtónak Tizedes Jozsefné szül. Dobos Katalin végrehajtást szenvedő polai lakos elleni 17. frt tőke 1876 évi ápril 24-étől járó 6% kamatai 2 frt 23 kr. per 26 frt 43 kr. végrehajtás kérelmi, 10 frt 20 kr. előbbi árverés kérelmi, 8 frt jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a polai 141 sz then + 775 hrsz. a. Tizedes Jozsefné szül. Dobos Katalin tulajdonán felvett 310 forintra becsült váltászköteles ingatlan

1886 évi márczius hó 30-ik napján délelőtt 10 órákor

Polán a község házában Reméte Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Kir. telexkönyvi hatóság Nagy-Kanizsán 1885. évi október hó 3-án.

CSERESNYÉS elnök. 564 I-1. EVELL jegyző.

7324/885 tkv.

AREVRÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telexkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Kohn Máttyás szabari lakos végrehaj-

tatónak Salamón József végrehajtást szenvedő Szabari lakos elleni 550 frt tőke 1880 évi augusztus hó 9-ik napjától járó 6% kamatok 75 frt 66 kr. per, 16 frt 8 kr. végrehajtás kérelmi 9 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó Szabari 426-ik számú tjkvben a + 1000, 1795 hr. számok alatt felvett váltászköteles 499 forintokra becsült ingatlan

1886. évi ápril hó 8-ik napján d. e. tiz órákor

a szabari község házában Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Kir. telexkönyvi hatóság Nagy-Kanizsán 1885. évi november 7-én.

CSERESNYÉS elnök. 571 I-1. EVELL jegyző.

Előnyös kereset!

Minden állás egy helyben lakó egyének, kik állam-és díj-sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával az 1883. évi XXXI. törvények szerinti foglalkozási öbajtának, egy első rangú budapesti bankhá által rendelkezéses előnyös feltételek mellett felvételnek, némi tevékenység mellett

100-200 frtnyi havi keresetre számíthatni. 541 6-6

Ajánlatok az előlgi foglalkozás megnevezésével! Mossa Rudolf urhoz. Bécs sub J. 1150. intézendők.

Strém és Klein fűszerkereskedése Nagy-Kanizsán.

Van szerencsénk, a t. cz. közönségnek ez uton tudomására hozni, hogy raktárunkon van és bármint mennyiségben nálunk megrendelhető

a legkitűnőbb mennyiségű

Trágya-gipsz.

Ez elismert legjobb földjavító és termékenyítő szert egy enebeli elsőrangú czég szállítja számunkra, mely több kiállításon érdemelt és kitüntetések nyert, ami elég biztosítékot nyújt a készítmény valódisága és jósága iránt.

Ugyane trágyagipszről dr. Moser J. tanár, ki azt beható vegyelemzésnek vetette alá, a leghízelgőbb és legújantóbb bizonyítványt állította ki.

A szétküldés tőlünk eredeti áron történik

50 kilogramm tartalmu zsákokban vagy akár Waggonszám

ez utóbbi esetben a szállítás bármely vasuti állomáshoz díjmentes a nagykanizsai vasuti állomástól.

Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

STRÉM és KLEIN
fűszerkereskedése
Nagy-Kanizsán.

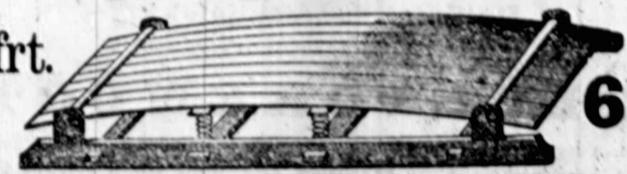
674 1-2

Strém és Klein fűszerkereskedése N.-Kanizsán.

Cs. kir. osztrák-magyar szabadalmazott

Farugony-matrácok

6 frt.

6 frt.

Pótlék szalmaszakok és sodronybetétek helyett

tisztá tartós és jutányos, különösen alkalmas intézeteknek és kórházaknak. Nagyobb megrendeléseknél, megfelelő árcsökkentés. A megrendelésnél az ágy belső szélessége és hossza tudatandó

Főraktár: BÉCS, I. Neuer Markt. 7 sz. 554 3-12

A nagy-kanizsai Bankegyesület Részvény-Társaság

f. 1886. évi márczius 14-én délután 3 órakor

SAJÁT HELYISEGEBEN

tizenkettedik évi

rendes közgyűlését

tartandja, melyre a t. ez. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Üzleti jelentés; a számadások és mérleg jóváhagyása a felügyelő bizottság jelentése alapján.
- Az osztalék meghatározása.
- 2 igazgató tanácsos választása a sorrend szerint kilépő Ebenspanger Lipót és Stern I. Mór urak helyett, vagy ezek újbóli megválasztása az alapszabályok 15. §-ának figyelembe tartása mellett.
- A felügyelő bizottság megválasztása.
- Egyéb, alapszabályszerűleg bejelentett indítvány tárgyalása.

Azon tisztelt részvényes urak, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, az alapszabályok 35. §-ához képest felhivatnak, miszerint még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket f. évi márczius hó 5-étől egész márczius 13-ikaig terjedő időközben az egyesületi pénztárnál letéteményezzék.

Kelt Nagy-Kanizsán 1886. február 12.

Az igazgató-tanács.

570 2-3

Eladó széna és szalma.

A balaton-hídvégi bérgazdasághoz tartozó égenföldi majorban több ezer métermázsna széna és szalma eladó.

Az ár a balaton-hídvégi gazdaságnál (Zalamegye, u. p. Kis-Komárom) tudható meg, ki egyszersmint az eladást is eszközli.

561 2-3

A bérnökség.

Ház és kőfejtő eladás.

A Nagy-Kanizsán a Király-utcában 39. sz. a. levő és a n. kanizsai 694 sztjkvben felvett lakóház, kőfaragó műhely írószoba udvar és kerttel, valamint a Horvátországban Varasd mellett Vinicán levő és a viniczai 191. sztjkvben felvett kőfejtő, barakok szerelmek és kőhordó szekérrel kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál a tulajdonos **Hild Károly Sopronban** vagy **Győrffy János ügyvéd Nagy-Kanizsán.** 556 4-4

Halljátok és bámuljátok!

12500 darab női

FELÖLTÖKENDŐT

tejes alaku, a legnagyobb természetű hölgy számára is, minden képzelhető divatszínben, szürke, barna, fekete, piros, kék, fehér, sötét, török stb. a helyiség kiürítése miatt **darabonként 1 irójával** utánvét mellet szétküld a

559 3-4

„Zur Austria“ kivitteli Újpest, Bécs, Oberdöbling, Mariengasse 31.

Hirdetmény.

A Balaton-magyaródi urodalom részéről közhírré tétetik, hogy

- 3 darab szilaj tenyészbika,
- 8 darab meddő s több házó borjus szilaj tehén,
- 40 darab különféle kora szilaj házó,
- 14 darab különféle kora csira házó

eladó; — a venni kívánók figyelemmel felkérletnek az urodalmi bérnökséghez fordulni.

566 2-4

Hanny testvérek
bérlik.

A SZERENCSE INT

egész biztosítással az 1886-iki újév kezdé-
tén mindenki felé, aki pontos címét B. 20000
post restante Görlitz azonnal beküldi.

544 3-3

A legjobb SZIVARKA PAPIR

LE HOUBLON

francia gyártmány
Cawie és Henry-től Parisban.

Árakodjunk az utánadoktál.

E papirt dr. J. J. Fokis, dr. M. Ludwig, Dr. M. Lippmann urak bírói egyetemi vizsgálatok különösen ajánlják kitűnő minősége, abszolút tisztasága és emellett, hogy ebbe semmi káros anyag sincsen belekeverve. 481 18-26

Cawie & Henry
Paris

Fezsgő
AYALA & Co.
Egyedüli raktár
Nagy-Kanizsán
Fesselhofer József úrnál
476 17-100

Mintegy a veszt
Pain-Expeller
kiszáradt
már a legtöbb családban készletben tartatik, onnantól kezdve minden rokoni felelősnek. E soroknak több csak az a célja, azokat az egyeteket, a kik e rég jók bizonyított hatásait még nem ismerik, arra figyelmeztetni, hogy az a **készvény**, csak ott ellen, mint bebiztosítani azaz, a legjobb eredménnyel használhatók. A fájdalom mindenkor az első bebiztosítás után megszűnik. Ár 40 és 70 kr.; kapható a legtöbb gyógyszerárúhelyen. Fő-raktár: Gyógyszerárúhely az ény aranyoshoz, Prága, Allstait.

nek megfelelő színház építése oly tetemes összegbe fog kerülni, hogy városunk önmagára utalva összes lakosainak áldozatkészségét fokozott mértékben lesz kénytelen igénybe venni, és indít bennünket arra, hogy a t. közgyűlés elé következő indítványt nyújtjuk:

„mondja ki a t. közgyűlés határozatilag, hogy egy Nagykanizsán építendő állandó magyar színház javára tízezer forint adományoz és hogy ezen összeget a színház építéseihez folyóvá teszi.” — E eszakra a fent érintett városi közhasznú és köznevelődési célú jelenleg 4782 frt. 15 krt. tevő alap lez a jelzett 10 ezer forint erejéig az évi nyerevényből folytatólagosan kiegészítendő.

Jelentésünket zárva, azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, miként részvényeseknek oly gyakran nyilvánult áldozatkészsége ez esetben, amidőn oly fontos és hazafias intézmény létesítése forog kérdésben, sem fogja megtagadni a hazafias magasztos oltártól a kívánt áldozatot.

II. Jegyzőkönyv.

Felvéve a nagykanizsai takarékpénztár részvény-társaságnak 1886 február hó 9-én tartott XXI-ik évi rendes közgyűléséről.

Jelenlévők: Tóth Lajos igazgató elnöke mellett, Babochay György, Berényi József, Blau Pál, Blau Lajos, Dr. Bedő Béla, Broch Adolf, Danneberg Jakab, Ebenspanger Lipót, Ebenspanger Leó, Eisinger Henrik, Engländer Lajos, Eperjessy Sándor, Dr. Fárnek László, Fesselhofer József, Fischer József, Garay Benő, Gelsei Gutmann Henrik, Gutmann Simon, Grünhut Alfred, Grünhut Fülöp, Grünhut Henrik, Halphen Mór, Hertelendy Béla, Heinzelmann József, Juhász György, Kilik Ferencz, Klein Illés, Löwinger Israel Löwinger Ignác, Maschanker Mór, Mayerhofer Sándor, Nucecz József, Plosser Ignác, Práger Béla, Rosenfeld Adolf, Rosenberg Israel, Dr. Rothschild Jakab, Dr. Schreyer Lajos, Scherz Albert, Strem Vilmos, Sommer Sándor, Sommer Miksa, Sommer Ignác, Dr. Szukits Nándor, Tauber Alajos, Sárvári Ullmann István, Unger Ullmann Elek, Vágner Károly, Wallenstein Frigyes, Weiss Manó, Weiss H. J. Vidor Samu, Weiser J. C. Weissmayer Mór és Welisch Lajos, összesen 56 részvényes, kik 430 darab részvényt képviselnek.

I. Tóth Lajos mint az igazgatóság, egyúttal jelen közgyűlés elnöke, meg szavakban üdvözli a szép számban megjeleneteket, konstatalja, miként a részvényesek az alapszabályok 52-ik §-ában előírt határozatképes számban vannak jelen, miért is a közgyűlést megnyitottának jelenti ki.

Tekintettel arra, hogy az igazgatóságnak felolvasandó jelentése kimerítően tárgyalja a feloyt üzletét, ismerteti a mérleget, valamint magában foglalja a nyerevény felosztására vonatkozó tervet, kéri, méltóztassák azt figyelemmel meghall-

gatni és az abban foglalt javaslatok és indítványok felett határozatot hozni. Végül jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Garai Benő és Nucecz József urakat kéri fel.

II. Felolvasatik a tárgysorozat 2-ik pontja értelmében az igazgatóság évi jelentése, ezzel kapcsolatban a felügyelő-bizottságnak a közgyűléshez intézett jelentése is, a melyben a könyvelést szabályszerűnek, a leltárt hiánytalanoknak és a mérleget a valódi helyzetnek megfelelőnek jelentve ki, a javaslatba hozott osztalék megállapítását részről is ajánlja; egyúttal az 1885-ik évi üzletvezetésre vonatkozólag néki, valamint az igazgatóságnak is a felmentvényt megadni kéri.

III. A rendelkezésre álló nyerevény összeg felosztására néve, mely a mérleg teherlapjának két utolsó tételében kitüntetett 5931 frt. 17 kr. házbányajedelem, 113 arany 140 frank 22 905 frt. 14 kr értékű papírok adomentes szelvény egyenlegéből összesen 113 arany 140 frank 28,836 frt. 31 krtól áll, az igazgatóság jelentésében következő javaslat foglaltatik.

Osztalékiul részvényenkint 45 forint vagyis 600 darab részvény után 27,000 frt. fizetessék.

Városi jótékony és közhasznú célokra u. m.:

- 1. a gymnasiumi muzeumra 20 frt.
- 2. a polgári iskola céljaira 20 „
- 3. a községi iskola céljaira 140 „
- 4. a községi iskola szegény sorsu növendékei ruházatára 60 „
- 5. az izr. isk. la céljaira 140 „
- 6. az izraelita iskola szegény sorsu növendékeinek ruházatára 60 „
- 7. a városi két kórházra külön-külön 70 frt. összesen 140 „
- 8. a keresztény házi szegényeknek 150 „
- 9. az izr. házi szegényeknek 150 „
- 10. az iparossegédek betegsegélyző egylete javára 20 „
- 11. a kisednevelő egyesület javára 20 „
- 12. az önk. tűzoltó-egylet javára 50 „
- 13. a betegsegélyző egylet javára 30 „

Összesen 1000 „

adományoztassák; a fennmaradó 836 frt. 31 kr. 113 arany és 140 frank egyenértéke 35 frt. 30 kr. összesen 1571 frt. 61 kr. pedig az 1884-ik évi közgyűlés által „városi közhasznú és köznevelődési célú alap” czime alatt létesített jelenleg 3210 frt. 54 krt. képviselő alap gyarapítására volna fordítandó, mely ez által 4782 frt. 15 krt. emelkedne.

Ezen felosztási tervet illetve egyidejűleg az igazgatóság tekintettel városunk köznevelődésének lehető előmozdítására következő indítványt teszi:

„mondja ki a t. közgyűlés határozatilag, hogy egy Nagykanizsán építendő állandó magyar színház javára tízezer forin-

t adományoz és hogy ezen összeget a színház építéseihez folyóvá teszi.

A közgyűlés az igazgatóság, valamint felügyelő-bizottságnak jelentését és az előterjesztett mérleget tudomásul veszi.

Változatlanul elfogadva a fentjelzett felosztási tervet, az osztalékiul részvényenkint 45 forintba állapítva meg, az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak is az 1885-ik évi üzletvezetésre néve a felmentvényt megadja.

Az igazgatóságnak az állandó színház érdekében tett indítványát a közgyűlés egyhangúlag elfogadja; miért is határozatilag kimondja, hogy tízezer forintot adományoz a városunkban létesítendő állandó magyar színház javára, mely összeg az építkezés megkezdésekor egyszerre folyóvá fog tétetni.

Ennek alapján elhatároztatik, hogy a fentebb érintett „városi közhasznú és köznevelődési célú alap” 4782 frt. 15 kr, a városi színház-alap javára viendő át és ezen czim alatt az évi nyerevény összegből lesz az fokozatosan a megszavazott 10 ezer forintra kiegészítendő.

IV. A tárgysorozat 4-ik pontja értelmében következők az alapszabályok 62 §-a szerint sorrendben kilépő 10 igazgatósági tag, valamint a visszalepő felügyelő-bizottsági tagok helyett újak, esetleg azok ismét megválasztása

Ehök ur a szavazatszedő-bizottságha Vidor Samu, Fischer József, Sommer Sándor, Grünhut Henrik, Juhász György és Löwinger Ignác urakat kéri fel és a választás tartamára a gyűlést felfüggeszti.

A megjelölt választás után Vidor Samu ur, mint a szavazatszedő bizottság elnöke, a folytatólagosan megnyitott gyűlésnek következő eredményt jelenti.

Beadatott összesen 331 szavazat, ebből nyertek mint választmányi tagok 3 évi időtartamra:

- 1. Babochay György 331 szavazatot
- 2. Ebenspanger Lipót 329 „
- 3. Garai Benő 319 „
- 4. Rosenfeld Adolf 315 „
- 5. Práger Béla 311 „
- 6. Fesselhofer József 244 „
- 7. Blau Lajos 277 „
- 8. Rosenfeld Sándor 268 „
- 9. Grünhut Henrik 235 „
- 10. Eisinger Henrik 228 „

mint választmányi póttagok 1 évi időtartamra:

- 1. Unger Ullmann Elek 105 szavaz.
- 2. Tauber Alajos 91 „
- 3. Blau Nándor 54 „

mint felügyelő-bizottsági tagok 1 évi időtartamra:

- 1. Juhász György 308 szavazatot
- 2. Engländer Lajos 293 „
- 3. Welisch Lajos 265 „

mint felügyelő bizottsági póttag

- 1. Sommer Ignác 110 szavazatot, mely eredmény tudomásul vétetik.

Végül elnököl igazgató ur a jelenlévőket netáni indítványtételre hívja fel.

Indítványtételre azonban senki sem jelentkezett, elnök a tárgysorozatot kimerítettnek és a közgyűlést befejezettnek jelenté ki.

Miről jelen jegyzőkönyv félévetetik és aláíratik.

TÓTH LAJOS s. k. elnök.

Jelen jegyzőkönyv hitelesül:

GARAY BENŐ s. k.

NUCECZ JÓZSEF s. k.

Különfélék.

— **Keszthely ünnepe.** Keszthely város polgársága Reischl Venczel városbíró tiszteletére, első ízben történt bíróa választásának 25-ik évfordulója alkalmából a hó 18-án fényes ünnepélyt rendezett. Az ünnepély 17-én este tályás menettel kezdődött; négyzáz tályással vagy közönség vonult a kivilágított lépcsőn négy a városbíró lakása elé. A jubiléumot itt Lénárd Ernő ügyvéd üdvözölte a polgárság nevében lelkesült éjjelezések közt. A jubiléum megkezdését követően a városbíró kérté továbbra is polgártársai szeretetét. Csütörtökön, 18-án, az ünnepély szent misével kezdődött, hol Ambrus apát pontifikált. A 10 óra körül megkezdett képviselő testületi díszülésen Ambrus Mihály apát üdvözölte a jubiléumot s egy díszalumbot nyújtott át neki, az összes polgárság aláírásával. Majd Pap Sándor indítványára a mai ünnepély jegyzőkönyvileg örökítetik meg. Lénárd indítványára folytatán pedig a jubiléum arzéjepe a tanácsterem részére elkészíttetni határozottat. 11 óra körül 19 küldöttség tiszteletgel a jubiléumnál, köztük Keszthely város tanácsa, mely önkörmek e mai nap emlékére igen értékes s gyönyörű serleget nyújtott át, Nagykanizsa küldöttsége (Kovács János és Bátorfi Lajos), a m. kir. gazdasági tanintézet tanáriskára, a róm. kath. plébánia, a m. kir. honvéd tisztikar, izr. hitközség, a m. kir. táviradhiatal, önk. tűzoltó-egylet, a népoktatási tanintézetek tanító testületei, ipartestület stb. Délután 2 óra körül 200 terítékre díszebéd volt az Amazon szálló nagytermében. A második fogásnál megkezdődött a lelkőszentök sora. Ambrus apát a királyi trónörököszt a királyi családot éllette. Unger Alajos a keszthelyi kerület országos képviselője és dr. Lipp Vilmos Reischl Venczel, Reischl Venczel Keszthely város polgárságát, Forster honvéd örnagy Keszthely város közönségét, Soós Mihály a honvéd tisztikar, Góde szobagbíró Festetics Tasziló grófot, Pap Sándor Reischl városbíró, Kovács János Kanizsa város küldöttsége nevében Keszthely közönségét, Ambrus apát Unger országos képviselőt, Biró József egy általa irt szép órában Reischl városbíró, Révai a „Keszthely” szerkesztője Reischl Venczelt, Lénárd az alipánt és szolgálatát, dr. Csánády az ünnepélyt rendező bizottság elnökét, Lénárd ügyvédét éllették. — A jubileum alkalmából a

ama keveseknél, kik őt meglátogatták. Magunk között vagyunk és bevallhatjuk a tényt. Pestre annak idejében megüröngyöztem a „nagy számú és díszes közönség” stereotip frázisát — Kanizsa reputációja érdekében, mert hiszen Kiss József babérajából egyet tét le ha Kanizsán kevesen voltak is hallgatói; ez — ha megtudják — csak közönségünkre vet olyan árnyékot, melyet nem szeretek látni.

Es épen így van ez a költeményes kötettel is. Daczára a négy kiadásnak, számszerűen, túlszámosan vannak a hazában s épu egy városunkban is, akik ezt a kötetet nem látják, akik Kiss Józsefet csak hírből s legfeljebb egyik másik költeményét ismerik, melyet valamelyik „jour” alkalmával egy-egy kőkedvelő fiatal ember, vagy kissaszony elszavalt, vagy amely költemény véletlenül olvasták egyik vagy másik újságban, ahol az esetleg megjelent.

Pedig vajmi érdemes, ezzel a kötettel behatóbban foglalkozni. És én úgy gondolkodom, tisztelt hölgyeim és uraim, hogy nem fogjak rossz néven venni tőlem, ha ez — akár érdekes, akár unalmas fejtegetést előre bocsátva — ezentul a költőt, Kiss Józsefet — hagyom beszélni magam helyett. Sziveskedjenek velem együtt egy kis szemlért tartani ebben a kötetben, mely a költőnek 1882-ig írott költeményeit tartalmazza. Akik ismerik a költeményeket, azok bizonyára szivesen hallgatják meg újra egyike-t-másikat, még az én gyenge előadásomban is, mert egy nagy szellem mondásaként nem jó könyv az, mely nem érdemi meg a másodszori elolvasást, — már pedig Kiss József könyve jó könyv. Akik pedig még nem forgatták a kötet lapjait, azokat hátra merem meghívni e reakjuk néve fellelőző körútra; biztosíthatom őket, hogy úgy fognak járni, mint a földi gyémántok; valódi drágaköveket fognak lenni s annyival is előnyösebb helyzetben lesznek, hogy a gyémántot csak, értéktelen kőzet nélkül találják és készen, csiszoltan, tisztá tüzet szűrve, melyen felvidul a szem és melynek felmelegszik a szív.

Lásuk tehát hűséggyévi, valódi költői munkásság válogatott gyűjteményét, kivér-

jük szemmel a meseországbeli szegény királyfiut, ament a „csengő vizek” felé törek-szik. Ha az én előadásomban kevésbé tudnak is érvényre jutni e költői művek örökbecsű szépségei, bocsássanak meg: az akarat a legjobb volt és a külső mez hiányosságaiért kárpótoltuk magukat a belső tartalom ékességeivel.

A kötet az előhangon kívül nyolcz csoportra van felosztva. Az első, a már említett regény, — kizárólag lírai terméket foglal magában.

Mint már fufolag érintettem, ezen a „regény”-en könnyű szerezni felismerhető, hogy az magának a költőnek regénye. Egy melázó, költői lélek valóságos sorsa, előadva kere-ellen egyszerű szavakkal, melyek föl-jelmezőjét és egyszerűségeit fővárszást képezik Kiss József költészetének. Terjedelemre néve apróbb költemények, de annyira szívhezszó-lók, mint amilyen melyen érző szívből származnak. Három szántam belőlük felolvasásra: az „Egy sir”-címűt, mely az érzel-mek egyik legfényesebbjének, a gyermeki kegyeletnek és a szüleit sirató fia búbaná-tának, van szentelve; azután a „Nászbo-koré” és „Magány”-címűeket, melyek a költő szerelmi- és házaseletének egy-egy megható nomenumát foglalják magukban.

Az a melázó, borongós, fájdalmas hang, mely e három költeményen és az egész „regény”-cikluson átvonul, képezi egyszerűsége Kiss József összes lírájának afhangját. Hangulata par excellence elegiákusnak mondható és lírájából csak nagy-ritkán villan ki az örömmek, vagy derült-ségnek egy sugara. De Kiss melázása épen nem az a beteges világfájdalom, mely kivált újabb költőnemekünknek vészparipáját képezi és a mely ép oly hálás mint a mennyire — érmelyes. Kiss fájdalom mindig egy-egy igaz érzésen, egy megélt, egy há-jótörtést szenvedett remény fölött való busz-gáson, egy-egy ideál elröhetlenségén való kesergésen, az élet oly számos sötét oldalai egyikének felismerésén alapul és ebben leli igazolását. Elaladog a múlt, mely oly kevés örömet hozott neki, fáj neki a jelent oly sávár szinten látni és az eddig tapaszt-

taltakon okulva, nem táplál vérmes remé-nyeket a jövőre néve Az ő fájdalma meg-hat, részvétet kell, mert igazi és nem affektált fájdalom. És oly megható közvetlenség-gel van élénk állítva, hogy szívünkben ro-kon hurok pendülnék meg: vele érzünk és vele sírunk.

Legyen szabad szakítanom a kötetben követett sorrenddel és átmennem az első csoportról az utolsóra: az „Agrólágra”-cí-műre. Ebből a ciklusból, mely szintén lírai, de vegyes tartalmú és nagyjából állami és iránykölteményeket tartalmaz: kettőt ve-szek ki, melyek szinte felelte jellemzők a költő hangulatára, vágyaira és reményeire. E két költemény a „Betegen” és az „Epi-taphium”-című. Az utóbbi a költőnek ön-maga által írt sirverse: sírlírája egy későn, tulké-on felismert, addig sokat bántott, igaz-ságtalanul mellőzött és üldözött költőnek.

De tud Kiss József kedélyes is lenni; — sőt mi több — van benne igazi humor és élcz. Milyen kedves a „Hanzi”, egy sze-gény kanárimadár bus halálának és ünne-pélyes eltemetésének története, — csak a végét olvasom fel: a temetést.

Egy külön ciklus czime: „Zsidó dalok”. Azok részére ugyanis, akik eddig netalan nem tudták, tudnivaló, hogy Kiss József is ahhoz a felekezethez tartozik, melynek tagja lenni — Heine szavai szerint — nem szé-gyen, hanem átok. És ennek az átoknak, melyet vele gyakran és folytonosan éreztet-nek, a viselése épen nem alkalmas arra, hogy amugy is melankóliára hajlandó lelket derültebbé tegye. A most felolvasandó köl-temény 1882-ben írta, mikor egész feleke-zete egy megszégyenítő vád súlya alatt nyű-gött, mikor megújultak a sötét középkor vörös gyanusításai és a korszellem a hazá-ban a legmerevebb reakcióba való sülye-déssel fenyegetőzött. Ebből az egész feleke-zetre néve szomorú emlékeztető időből való a következő, remek koncepciójú és kiváló költemény: „Az ár ellen”.

A „De profundis”-nem annyira költe-ményes opor, mint inkább egy önálló költői beszély, tizenegy kisebb szakaszban. Egy szegény, megcsalt nő története, ki miután

már szerelmének mindent feláldozott, a csábító galád hítszége következtében beleso-dortatik a lón karjaiba, lefoszlik róla a becsület utolsó maradványa és egygyel szaporítja ama szerencsétlen teremtések számát, kikre mindenki követ dob s kiket oly kevesen sajnálnak. De Liza — ez a boldogtalan leány neve — csak szerencsétlen, — nem elvetemült. Még mindig szereti, képeleze még mindig ideális lénynek övezi körül a csábítót, — kiragadja magát a posványos életmódból s megkísérlti, újra realélni a becsület útjára. De vajon megmaradhat-e rajta? A költő erre nemel fel:

Három költeményből áll az a ciklus, melynek a költő a „Keleiek”-címűt adta. És valóban az orientális költészet ambrája illatozik felénk e három költeménytől. A virágos, áradzó nyelvezet, a gyönyörű hasonlatok, a képletes szóhasználat s maga a költemények egész alakja és tartalma a leg-szerencsésebben találja el a keleti verselés mintáját. Felolvasom közülök a legszebbet: a „Csók”-címűt.

Még két ciklus van hátra: a „Tragédiák” és a „Dalok az utcáról”. Az utóbbi négy költeményt tartalmaz, filozofikus természetűeket, kivált a „Sphinx”-és a „Krisztus”-című. De mert túrelmüket nem akarom túlságos próbára tenni, végzetül még csak a Tragédiákból olvasok fel egyet, a „Gedő-vár asszonya”-címűt. A „Tragédiák”-cso-por balladákat tartalmaz, száma néve e kötetben tizenegyet, valamennyi egy-egy remeke e műfajnak. E „Tragédiák”-teszik Kiss Józsefet olyan balladairónkká, hogy Arany Jánoson kívül egy költőnk sem vete-kedhetik vele e műfajban. Ezeket ismeri is legjobban a közönség és a „Dal a szegény Arjéről”, „Simon Judit”, „Szomor Dani-sib, aigha lesznek akármelyikük előtt ismerle-nek. Még ez egy balladát felolvasom tehát s azután önkre bizon, akarnak-e tovább is foglalkozni Kiss Józseffel vagy nem. Itéljek meg már most, el fog-e jutnia szegény királyfi a csengő vizekhez....

«Keszthely» című hetilap ünnepi számot adott ki, mely a jubileumának sikerült arcképen kívül üdvözlő cikkeket és az ünnepeket elejtő beszédet tartalmazza. Közli továbbá az üdvözlő beszédet, melyet Ambrus Mihály apát Keszthely város képviselőtestületén e hó 18-án tartott ülése során Reichl Venczelhez intézett, valamint Lénárd Ernő ügyvédnek faklyameneti üdvözlő beszédét. Ezenkívül az ünnepekre intézett emléksorokat tartalmaz. Ilyen emléksorokat írtak a következők: Vaszary Kolos pannonhalmi főpát, Laky Demeter, Tolnay Károly, dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanfelügyelő, Tencer Pál, Soos Mihály, dr. Csánady Gusztáv, Kohn Salamon ir. lelkész, Kovács Károly Z. Egyszerű város polgármestere, Beck Sándor, Gyöffy Endre, Czifray Károly, dr. Singer, Gaál Miklós szolgabíró, dr. Kuncz Adolf prelat, dr. Falk Miksa orsz. képviselő, dr. Balogh Sándor, Balogh László, Hoffmann Soma ügyvéd, Csathó Alajos, Koller István, Pető Vilmos, Braun Pál, Magyarheli Janki Péter, Mild Mihály prépost, Unger Alajos, Balás Árpád, dr. Lipp Vilmos, Wolff Frigyes, Fábry Pál, Kövály Károly, Hensch Árpád, Fekete Gergely zsidó plébános, Saáry Vincez kir. közjegyző, Belányi Tivadar, Ujlaky Mátyás, Bíró J., Bányai Károly.

— **Öngyilkosság.** Schindelberger János 16 éves lakatossegéd Kis-Kanizsán, Schindelberger József városi rendőr fia, e hó 18-án reggel, miután előbb egész tréfásan mulatott öccsével, ezt valami ürügy alatt elküldte hazulról. Ő maga pedig beiment atyja szobájába és annak puskájával agyonlőtte magát. A durranásra elősielt házbeliek és szomszédok a szerencsétlen fiúnak már csak vérben tetengő holttestét találták. Az öngyilkosság okát még csak sejteli sem tudja senki.

— **Városi virilitások.** A városi tanács nyomtatásban kiadta a Nagykanizsán az 1886-ik évből legtöbb egyenes államadó fizető polgároknak névsorát. A 110 közül első helyen vannak telvéve a Karczag-testvérek egyenként 1502 frt 90 kr. egyenes államadóval, utolsó a sorozatban Kürschner Ignác, kinek 127 frt 89 kr. az egyenes államadója.

— **Deák Ferencz,** a helybeli kir. járásbíró volt aljegyzője, jelenleg hajduböszörményi kir. aljárásbíró. Levélbelileg megkérte szerkesztőségünket annak közlésére, hogy miután abbeli szándéka meghiusult, hogy új állomásáról az eskütelés után visszajöjjen Kanizsára s itt személyesen vegyen búcsút barátaitól és ismerőseitől, — ez uton kénytelen őszinte istenhözszódot mondani nekik, arra kérve őket hogy tovább is tartásuk meg emlékeztetőben és szeretetben. — Szivesen teljesítsük e kérését az új aljárásbíró urnak, ki itt a legjobb emléket hagyta maga után, a magunk részéről őszintén kívánunk szerencsét szép pályájához.

— **A Wlassó-léte házat,** mint értesülünk — megvette a nagykanizsai takarékpénztár 45,000 frt. vételáron. A házhoz tartozó s az iskola utcáig nyúló telket bizonyára jól fogja a takarékpénztár értékesíthetni, azonfelül, hogy saját udvarának kibővítésére is elég marad neki belőle.

— **Ejjegyzés.** Dr. Rapoch Gyula helybeli ügyvéd öccse, le héten jegyezte el Györfői Schuller Matild kisasszonyt, Somorjay Lajosnak, a magy.-francia bizt. társaság helybeli titkárnak, kedves húgát.

— **A „Keszthelyi csónakázó egyesület»** ez évi márczius 6-án alapítókének gyarapítására az «Amazon» szálloda nagytermében zártkörű tánczoszorusukat rendez. A rendezőség: elnök Csesznák Miklós, jegyzője Franciesz József, pénztárnoka Sparszám Pál. Kezdeté 8 órakor. Személyi jegy 1 frt. Családjegy 3 frt. Felülírtetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kérik a t. hölgyközönség minél egyszerűbb öltözetben megjelenni.

— **A csáktornyal állami tanítóképzede növendékei** a képezdei segély-egylet javára 1886. évi márczius hó 6-án a «Hattyu» vendéglő nagytermében zártkörű táncmulatságot rendeznek. Belépti díj: személyenként 1 frt. Családjegy 3 frt. Felülírtetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

— **A kaszinó építkezése.** A nagykanizsai kaszinó-egylet a múlt héten tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározta, hogy a városotl vett régikórház telken már a tavasszal megkezdé díszes, új épületének emelését. Az építkezést Schöne L. bécsi építésmérnök fogja vezetni. Az eddig bemutatott tervekből látva, a kaszinó épülete nagyon nagy terjedelmű városunk díszét. A nagyterem körülbelül akkora lesz, mint a Szarvas-állók és nagyböszörményi ünnepélyek, táncvigalmak stb. rendezésére is felelő alkalmas lesz. Az új épület már azidei őszkor akar befejezni a kaszinó, mely akkor az új épület felavatásával egyetemben, fennállásának 50 éves jubileumát is készűl megünnepelni.

— **A csáktornyal társadalom.** Ugyan e rovatban közlünk egy rövid hírt a csáktornyal kereskedelmi kaszinó megalakulásáról. Ez a rövid hírt azonban épen nem olyan ártatlan természetű mint az talán első pillanatra látszik. Ekiatás manifestációja annak, hogy a városi társadalom, épen úgy mint Kanizsán és a megye többi

jobb helyeiben, immár Csáktornyan is tökéletesen kétfelé bomlott s hogy a csáktornyalak is benne vannak már abban a boldog (?) állapotban, hogy egy helyett két társadalmuk van: keresztény és zsidó. Társadalom. A viszonyokba beavatottabb ember előtt különben nem újsz ez, a szélszaka dás kultúrárai régebbi keletűek. Nem igen régiek ugyan, mert alig két-három évvel ez előtt még a legszebb összejáratás uralkodott Csáktornyan a két felekezet között. Egyszerre azonban ide is megtárlta újjt a «divatos» áramlat és surlódások jöttek létre, melyeknek az lett következményük, hogy a zsidókat lassacskán kiszorították azokból a pozíciókból, melyeket addig az ottani társadalomban elfoglaltak. Ez pedig — mint mindenütt — absztinenciát eredményezett mindkét részről s a szakadozottságot, mint szintén mindenütt, ott is mekkesebbül a közügy. Így pl. a tüzoltó-egylettől, melyből nem lehetett a zsidóságot kiszorítani, nagyobbára visszavonult a keresztény elem s így most Csáktornyanak — ami legalább is kuriózum — zsidó felekezeti jellegű tüzoltó-egylete van s a legutóbb megratott tüzoltó-bálon a keresztény elem csak elenyészőleg csekély számmal volt képviselve. Az ottani mulatságok is már teljesen felvettek a társadalom jellegét: vannak Csáktornyan keresztény- és zsidóballók. Hogy a szakadozottságnak milyen káros következményei vannak kisebb városban, ahol mindössze sem sokan vannak a társadalmat alkotó egyesek, — az könnyen elképzelhető. És most, mindezek betelődésével — megalakult a kereskedelmi kaszinó, ami egyértelmű a zsidóság teljes különválásával. Mi mindig felemeljük szavunkat a társadalmi s különösen a felekezeti exkluzivitás ellen s az ilyen jelenség felett nem mulaszthatjuk el, hogy sajnálkozásunknak kifejezést ne adjunk.

— **A zalgemeszeli kereskedelmi kör.** E hó 13-án könyvtára javára saját helyiségében tombolával egybekötött zártkörű táncestetélyt rendezett. Kiváló kivirradtíng feszílen jókedv uralkodott. Az első negyest 50 pár tánczolta. A tánczosnók díszes koszorujából a következő neveit jegyezte fel tudósítónk: Österreicher Natália, Berger Vilma, Eisenstetter Jetta, Gross Laura (Dióskál), Kohn Gizella (Karád) Fischer Ida, Stern Gizella, Breisch testvérek, Marton Ilona és Gaber Rózsa (Tapolca), Neufeld testvérek, Berger Ludmilla, Fuchs Reza, Fürst Regina stb. kisasszonyok; továbbá: Dr. Weiszné, Rosenthal Gyuláné, Büch lerné, Markovits Sándorné, Rechnizerné, Pauk Edéné, Gráner Gézáné, Heinrich Vilmosné, Biach Lajosné, Fischer Lászlóné, Riser Gyuláné, Heinrich Adolfné stb. asszonyok.

— **Kiss József és költeményeiről** tartott e hó 14-én, vasárnap este 9 órakor a nagykanizsai kereskedő-ijja önképzőköriében felolvasást lapunk társzerkesztője, Farkas Imre. A jelen volt nagy és distingváltt közönség, mely a felolvasó termet egészen megtölté, nagy figyelemmel hallgatta a felolvasó mindvégig e a felolvasás befejeztével élénk tapsal és éljenzéssel adott kifejezést elismerésének. A felolvasás szövegét lapunk mai számának tárczájában közöljük.

— **Kereskedelmi kaszinó Csáktornyan.** Csáktornyan alakítandó kereskedelmi kaszinó tárgyában létrejött mozgalom eredményre vezetett, a mennyiben a múlt héten megtartott alakuló közgyűlésen a megalakulás elhatározottat, az alapszabályok elfogadtattak, az igazgatószék megválasztott (elnök Bendikt Ede, alelnök Hirschmann Leo, pénztárnok Heinrich Miksa, titkár dr. Wollák Adolf és 5 választmányi tag); sőt a szerzés és berendezés céljából kiküldött bizottságok is munkálataikat befejezték és pár nap múlva az alapszabályok jóváhagyás végett fel fognak terjesztetni.

— **Lopások.** Tausz Sándor gyékényi illetőségű honvéd, ki szolgálta tételre vonult, be Kanizsára, e hó 14-éről 15-ére forduló éjjel a Magyar-Király kórcsmában Sálrán gyékényesi szalóc kocsijáról 6 frt. értékű kőcot lopott. — Batak Pál jelenleg foglalkozás nélküli pék-egéd még egy vándor pajtasával Weisz Zsigmondnak a Löwinger-házban lévő lakásáról egy ruhával telt koffert lopott el. — Mindkét lopás tetteseit a rendőrség átadta az illetékes bíróságnak.

— **A „Balatonvidéki Kör»** folyó évi márczius hó 2-án, kedden a fővárosi vígadó kistermében az «Erdélyrészi magyar közmevelődési egyesület» és a «Balatonvidéki kör» segélyalapja javára zártkörű táncvigalmat rendez. A rendezőség: Dr. Balassa Jenő, Baumgarten Zsigmond, Bergl Vilmos b. ellenőr, Bok Zalán Lajos, Kaiser Jakab, Kende Adam, Dr. Radó Antal, Rákosi Viktor b. elnök, Reinitz Iszó, Scheiber Mihály, Sümegi Vilmos b. jegyző, Dr. Sziklay János, Topf Elemér b. alelnök, Ullmann Mihály, Veiszfeld Dezső b. pénztáros, Zilahi Simon. Belépő jegyek csakis a meghívó előmutatása mellett, a kör saját helyiségében — Párisi szálló, váci-körút 25 sz. — kapható február hó 12-étől, este 7-9 óra közt és a táncvigalom estején a pénztárnál. Belépő jegyek ára: személyi jegy 2 frt. Családjegy (három személyre) 3 frt. Felülírtetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Tollhegygyel.

— *Költészet pletykái.* —

Szerelmezt olvasó, akit nem hiszek annyira miveletlennek, hogy ne tudná a geokritiká-ethimológiájáról, t. i. hogy a geokritik, mely magyar fortitásban járórok lenne, tulajdonképen olyan kabát, amelyben ülnek, uszonáinak s amelynek gazdája köteles jó udvarló és hatlépéses táncos lenni. — tudod-e, mi az a zsidó?

Azt mondod, hogy nekem is volt egy guvernán-sod, vagy — ami bizonyos körülmények között kelle-mesebb — guvernánót, aki már éretlen gyermek korodban beavatott a ló per, la mér, la szőr rejtelmes misztériumaiba; akitől megtanultad, hogy bonzsár annyit jelent, hogy jó napot kívánok és ennél fogva bölcs észszel kispekuláltad, hogy zsúr alighanem napot jelent.

Csalódot, drágám. A zsúr nem nap, hacsak beszédstilusod nem használja a pars pro toto képletét. A zsúr a napnak csak egy része, még pedig a délutánnak a második fele; tart oszonna előtt-től a korzó idejéig és arra való, hogy időközben nyolcz kisasszonynak tegyél szerelmi vallomást, igyál egy csepp kávé-t lehetőleg schlagoberssel, egyél utána sonkát, heringet, süteményt, gyümölcsöt, teltséd cigarettáffüsttel a hölgyek szobát, esküdjél meg, hogy a háziaszonynon most is meglátasz, hogy valamikor igen szép lehetett, jelentd ki, hogy a háziaszonynon szobában nem zongorál Grünfeld Alfréd-től Liszt Ferenczig senki a világon azonfelül pedig tépd magadat tizafelé, hogy minden hölgy gyönyörködhesse valamelyik szép oldaladban, azután tánczolj aszerint, amint muzsikálnak, de valamennyivel ám, mert különben rád olvasnak a szentiaziát, hogy alighanem Hottentottiból szakadtál ide világcsudájának s végezetül, mikor a zsúrból szabad levegőre bocsátottak, hölgyed-től hallgasd egy csomó kritikai megjegyzést a többi jelenlétől, hogy azután fogalmad lehessen, mikép kritizálnak a többiek téged: — drágalatos, imádott, kedves olvasóm, ha eddig nem tudtad, ime hitelesen bizonyítom neked, hogy ez a «zsúr».

Addig is, míg egy új Napoleon kodifikálja a zsúr-törvényeket, magam próbáltam összeállítani a következő tizparancsolatot, egyelőre csak urak számára:

1. Ne jelenj meg korán. A hölgyek agyis mindig előbb vannak ott s akkor egyszerre valamennyinek kell udvarolnod, ami mégis kissé bajos dolog.
2. Mikor a háziaszonynak kezét csókolsz, ne felejtse el, neki azt mondani, hogy szépsége még most is tularagyoja a lányokét. Neki jól esik, a többi pedig — ha meg is hallja — ugy sem hiszi el.
3. Ne hájtsd meg magadat 45 fokú szög alatt. Egyáltalán óvakodjál a szegleteségtől.
4. Társalgás közben ne dobálódzál idegen nyelvű közmondásokkal és csitátumokkal. Lefordíthatják veled s megeshetik, hogy magad sem tudod, mit mondtál.
5. A háziaszonynifiránt légy különösen figyelmes. Nemcsak azért, mert Knigge parancsolja, hanem főleg azért, hogy máskor is meghívjanak.
6. Légy elragadtatva mindentől amit látsz, hallasz és eszel.
7. Távollévőről jól ne nyilatkozzál.
8. Oszonnaközben ne végy egész baracczot a szádba, hacsak nem bizhatol eléggé szád térfogatában.
9. A felszolgáló szobalánnyal ne kockéttiroz. Ezt megteheted a Szarvas- és Koronabeli jur-bálok alkalmává.
10. A háziaszonynak mond meg négyzenekűt, hogy másutt is jól éreztél magadat, de ugy mint itt még soha.

Egy pár zsúri fotográfiával akartam neked szolgálni, drágalatos olvasóm, de hiszen te ismered már ezeket az urakat és hölgyeket, a vidékiek számára magam is lerajoltam őket annak idejében, mikor a korzó lett tollhegyre szedve, — a helybeliek pedig most is ott láthatják a zsúroló társaságot esteint — ob schön, ob Regen — ugyanazon a korzón, mely nekik ugy látszik új éled'vetet ad, mint Antaeusnak hajdan új erőt adott a földdel való érintkezés. (Talán őt is valamelyik görögországi korzón vagdálta földhöz őriás ellenfele.)

A társaság azóta csak igen kevés új csillaggal szaporodott. E csillagok valóban olyanok, mint az, melyet legutóbb fedeztek fel az Andromeda ködfoltjában. Léteztek már előbb, de fényük csak most lett észrevehető.

Ezért a csillagos égrét egyébiránt akárhány — különben nem igen indománykedvelő — fiatal urunk lett buzó — asztronómus, sőt többnyire speciálisták, mert csak kiki egy csillag tanulmányos tüzetesen s a többit csak ennek satellesiként tekintti. Téves felfogás, mert voltaképen az asztronómus ur maga a satelles, mely azonban ahelyett, hogy csillagtól fényt és melegt nyerne, önmaga oszt neki — cukkerlit és komplementumokat. Egyébiránt alapos reménye van, hogy ezek fejében valamikor kap csillagot — asztravakat. — Ugy-e bár furcsa kis csillagrendszer, milyenről kevés fogalma volt Galileinek és Keplertnek. És mégis... eppur si muove.

Hadd szóljak tehát e kissé tudományos ízlé bevezetés után egy ilyen új csillagról.

Nagyságra nézve csak valami harmadrangú ugyan, de még növekvőben van s fényre nézve máris közel áll ahhoz a fokhoz, melyet nagyon hamar el fog érni, — az első ranguságos.

Kevésbé képletesen szólva, igen fiatal még, csipőjéről — milyen picai csipők lehetnek ezek — még alig van letörőve az iskola pora s a rövidre vágott haj alatt ide, fiatal arca örvendést meg két szellemes tekintetű szemmel, melyben gyakran villan fel a vidám pajkoság egy-egy sugara.

Nem szeretném még nagylányzamba venni, de ha bakfaként szólított meg, olyan feleletet kapok tőle, hogy összes társadalmi államiid és alapos képzettségű dacára olyan zavarba hoz, hogy abból nem egykönnyen ránt ki a «pesti mévelt társalgó», még ha a Chínorányi Bódi postalóvalból fogná is be elője vagy hatot.

A polgári egyesület táncvigalmán történt. Egy ur, akit egyébként igen komolyan szoktak venni, ezzel szólítja meg a fiatal hölgyet:

«Kisasszony, igen örvendek, hogy a felekezeted ily méltón látom itt képviselve.»

«Ugy látzik ön öszetevőzet engem a — rabbinusul,» volt a gyorsan odavágott felelet.

Lupulus.

Irodalom.

— **Uj hetilap** indult meg Nagy-Kanizsán «Katholikus népbárá» címmel Szerkesztők és kiadók Hajató Sándor és Szalay Sándor. Az új lap, mint czin-éből is kivehető, katolikus vallásérkölcsei tendenciával bír és ilyen szellemben van szerkesztve az első szám is, mely február 28-áról van keltezve. Előfizetési ára egész évre 4 frt., fél-évre 2 frt., egy szám ára 10 kr.

Közgazdaság.

Gabna árak.

Nagy-Kanizsa, feb. 19-én.

Buza 8 frt 75 kr. 8 frt 35 kr.
— Rozs 6 frt 40 kr. 6 frt 65 kr. —
Árpa 7 frt — kr. 8 frt — kr. — Zab
6 frt 50 kr. 7 frt — kr. — Tengeri
6 frt — kr. 6 frt 40 kr.

Felelős szerkesztő:

VARGA LAJOS

Társzerkesztő:

FARKAS IMRE.

Hirdetések.

Szegények gyámoltása. A he-tegségek mily gyakran sok gondot s szükség-et okoznak az oly családokban, melyek a kézi munka napi keresményével tartatnak fenn. Ezért bizonyára elismerésre méltó az, hogy Brandt R. zürichi gyógyszerész úr, már évek óta a gyomor-, máj-, epebajokban s aranyeres bántalmakban szenvedő szegényeknek, minden díj nélkül engedé át használatra az ő világhírű svájci labdacseit, s a ki e gyámoltásban akar részesülni, az bizvasí fordulhat egyenesen hozzá.

568/1886. szám.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében oszonnal közhírré teszi, hogy a nkanizsai kir. járásbírósz 10 és 81 1886 számú végzése által Szilvi István és Engljózsefné szül. Singer Katalin végrehajtották javára Zaborszky József és neje szabari lakosok ellen 330 frt és 97 frt 69 kr. tőke 330 frt után 1879 év oktober hó 1 napjától számítandó 8% 97 frt 69 kr után 1877 márczius 1-étől 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 57 kr. perköltés követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólal lefoglalt és 5x5 frira becstül tehének, lovak, borjúk s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 10 és 81/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a heyszinén vagy Szabarbán alperesek lakásán leendő eszközésére

1886-ik évi márczius hó 1-ő napjának d e 10 órája

határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbbet igérőnek becsáron alul is eladani fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint tessz kifizetendő.

Kelt N.-Kanizsán 1886-ik évi február hó 17-ik napján.

FABIÁN

kir. bírósági végrehajtó.

579 1-1

2 Vető-gép.

A jakabiai bérleti gazdaságban (u. p. Gelse) két darab használt «Carrett» féle

13 soros jó karban lévő vetőgép olcsón eladatik.

578 1-3

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Dézsalai takarékpénztárak, Bank egyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövekt. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.	
Egy évre	6 fr. — kr.
Félévre	3 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 50 „

Hirdetnek jutányosan ajánljuk.

Aranytal a egyéb hivatalos közlönyök 20 kr. költségűen felül 100-ig 3 fr. szótól minden színt egy 50 kr.

Nyitlár postóra 10 kr.

Bejelentés: Baján-újsza, 4. sz. lés tartalmú a lap szállási részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városháza-útsza, 1.

Bérmunkások levelek csak ismert kezéltől fogadhatók el.

Kiszárolt vissza nem küldetnek.

Kultúra és nemzetiség.

A költségvetési vita lefolyt, a kormány előrelátható teljes diadálval De azért érdekes annak egyes főeseményeit; különösen azok legérdekesebbjére, a közoktatásiügyi tárca tárgyalásakor kifejlődött nemzetiségi vitára.

E nemzetiségi vitát megkezdtek Gurbán és Babes oláh képviselők, kik a magyar államnak a nemzetiségi törvény mellőzését vetették szemére, kimondták, hogy ha a magyar állam a nemzetiségek kulturáját nem emeli, akkor nem is várhatja azok ragaszkodását; folytatták a szerb képviselők, s pedig mind Magyarországból, mind a horvátországi küldöttek, kik tüneményes hangon emelték ki a szerb népnek a magyar hazához való ragaszkodását; erre jött Tisza enuntia-tiója, mely az egész ház dörgő helyeslése közt visszautasította a hazafias érzésnek föltételhez kötését s Apponyinak és Szilágyinak, a mérsékelt ellenzék vezetőinek, nem kevesebb általános helyeslése talált nyilatkozatait, melyek egyenesen a magyar állam önfentartási kötelezettségének jelentették ki a magyar kultúra általánossá tételét. Ugyanezt jelenté ki Irányi is a szélső bal nevében.

Fájdalom azonban, hogy egy magyar hang is akadt a nemzetiségi tulajd. igényei védelmére: Mocsáry Lajosé. Mocsáry, e korlátolt felfogású fanatikus „kálvinista”, ki inkább annak, mint magyarnak érzi magát, ki a Szent-István napi nemzeti ünnep országos megtartásának kötelezővé tételét is, mely pedig a magyar állam egységének szintén nyomatékos kifejezője lenne,

szűkkörü felekezeti felfogásból ellenezte, egyenesen kimondá, hogy jogtalan s a nemzeti jogokat sértő a magyar kultúra általánosítására való törekvés s azon tételt állítja fel, hogy nemzeti kultúra nincs is, mert a kultúra kosmopolita. Tehát a magyar állam nemcsak magyar középiskolát tartson, hanem állítson ilyeneket valamennyi nemzetiség nyelvén s nemzetiségi aspirációinak megfelelőleg is. Mocsáry e különveleményét persze dühös lelkesedéssel fogják üdvözölni a magyarságnak és a magyar állameszmének nemzetiségi ellenségei; a magyar ember megvető vállonitással tekinti azt, míg a gondolkodó állambölcselet gúny kacajra fakad annak szűkezzsége fölött.

Mert a magyar kormány közoktatásiügyi politikája nem egyes nemzetiségi szeszölők kívánságai, hanem csak az állampolgárok nagy többségének igényei után igazodhatik. Ha az iskolába járó gyermekek szüleit megszavaztatnók, hogy kívánják e fiaikat a magyar állam elégedetlen polgáraivá neveltetni, bizonynyal a nagy többség határozott nemet mondana. A nemzetiségek nálunk soha sem képeztek magukban elzárkózott politikai testületeket, mert a magyar államnak sohasem volt föderatív jellege. Az iskolatgy nagyjában és egészé ben felekezeti alapon áll, költségeibek 17 %-al csak az állam járul. Lehet e az állam feladata, hogy az államiság és felekezeti közt fönlévő ellentéteket még egy új tényezőnek: a nemzetiségi tanintézetek csoportozatok mesterséges alakításának becsusztatása által is nevelje? — Csak Mocsáry bornirtsága kívánhatja, hogy az állam az ellentétek és az államellenes irányzatok növelését mozdítsa elő.

Az állam kötelessége természetleg azon célra törekedni, hogy a magyar nyelv az ország vezérlő rétegeinek közlekedési nyelve legyen. De ez nem hozza magával az anyanyelvnek elnyomását. A statisztika bizonyítja, hogy Magyarországon a nemzetiségeknel a magyar nyelv ismerete egyenes arányban áll az illető nemzetiségek általános műveltségi fokával. Az egységes állam megköveteli az egységes hivatalos nyelvet s az csak a magyar lehet, s a magyar kulturában valamennyi faj összesimulhat anélkül, hogy az anyanyelve használatáról lemondani kényyszerülne. Hisz a kultúra nem elválaszt, hanem összeforraszt. A gyakorlati élet minden követelménye ellen van, az ország képzőintézeit a nyelvi szétválás elvére alapítani; a gyakorlati élet követeli, hogy a középiskolai intézmény az ország politikai instituczióival összhangban fejlődjék és Apponyi szerint igazán hűlye lenne az az állam, mely az iskolatgyet a saját maga biztonságának és erősségének aláásása eszközül ellenségeinek kiszolgáltatná.

Nagyhatalmasság.

A sajtót — főleg a hírlap-irodalmat — mai napság méltán mondhatjuk 6-ik nagyhatalmasságnak. A leghatalmasb egyének és kormányok szükségességnek tartják nézeteiket előre, vagy tetteiket utólagosan mellettük szóló hírlapokkal támogatni. Persze, mert a hírlap azonos a közvéleménnyel, ez pedig nagyhatalom. III. Napóleon, ha valami újat akart tenni, megereszte előbb az eszmet a hírlapok terén. Maig is — mások is teszik. Fízetünk is érte eleget!

Régi vitákérdés a hírlap- és közvélemény-egymáshoz viszonya: hogy melyik teremt a másikat? Szerintem itt is — mint sok másutt közepben van az igazság, vagyis mindegyik határozza a másikat, p. u. van egy ország-

ban egy erős politikai párt — ez bizonyosan terem magának egy eszmét terjesztő, indokoló hírlapot, például az angol szabadelvű párt a „Times”, mely híres arról, hogy független és hű tolmácsa az angol közvéleménynek, a híres arról, hogy nézetben gyorsan változó. Persze, éppen mint a vélemény.

És viszont: egy ügyes hírlap is terem nézeteinek publikumot. Mert az olvasó, s mely eszmét naponként védeni és indokolni lát és olvas: azon eszmét észrevétlenül vértébe szívja, még az elfogulatlan, felvilágosult ember is.

E kölcsönhatás oly világos, hogy ha egy mivel emberrel, főleg közügyekről beszélünk, azonnal megtudjuk, hogy minő hírlapot járát és olvas. S viszont a házához járó lapból megtudjuk, hogy minő párt-hoz szit.

Karr Alfonz francia — mondják — csinálta magának azon tréfát, hogy egy különben tiszta gondolkodású tanár lemerősen járattól fél évig egy demokráta lapot — s embers majdnem vörös republikánus lett — s másik lélelvben aztán egy bonapartista lapot járattván neki, embers oly erős bonapartista lett, mint a szeg. Pedig tiszta elméjű ember volt. De hát a mindennapi táplálékunk nagy a befolyása.

A hasznos tanulás ebből az, hogy a kissé kevésbé való egyoldalúságtól úgy óvhatjuk meg magunkat, ha hogy több irányt a lapot olvasunk. Ennek jó következtése aztán, hogy nem leszünk elfogultak és türelmellenek, hogy látjuk, miként a másik irány is szépen indokolható, belátjuk azon régi közmondást: „quot capita tot sensus” — hogy nem egy ut vizz Romába és... nem egy ut vizz mennyországba.

Igy szokunk rá, tisztelni egymásnak — bár eltérő — nézeteit és ez nagy nyereség egy politikai, mint társadalmi tekintetben.

Hanem annyi is igaz, hogy a ki az általa szentinek hitt eszmét, vagy politikai nézetet terjeszteni óhajja (mire joga van), legjobban terjeszti úgy, ha az ő irányát valló lapok olvasóit igyekszik szaporítani, elapok aztán, mint mindennapi kenyér, mint a „gutta cavat lapidem” lassu, de biztos hatást szűnek.

Calgány K.

Tárcza.

Válás.

A tenger nagy és haragos hulláma,
Sajkám piciny, vékony az evező,
Vihartól elszakadhat vitorája —
S tengerfenék oly csendes temető.
Ha elcsap a vihar hajótörötten
Kietlen földre, hol madár nem jár
S pihenem kell, még mielőtt küzdöttem, —
Vagy összecsap fejem fölött az ár? ...

Oh mondó, há hosszú vándorutnak végén,
Belátom majd: hiába fáradoztam;
Foszlott ruhám s erőden visszatérvén
Dult arcomon egy élet gyászra ég:
És eljövök, hogy beledlen kisíriam
Mi elveszett: az eltűnt ideált, —
Lesz-e azavad, segítő, hogy kibírjam
A csonka pálya végén a halált?

Busan megyek; kezéd hő szorítása,
Az áldás, melyet im az utra ad,
Oh mért hogy nem lehet erő forrása,
Oh mért belőle vigasz nem lakad?
Mért száll rám sejtelen, borongva, tájva,
Hogy menve, mindent, mindent itt hagyok
S ha újra eljövök e kedves, drága tájra,
Napom az égen többé nem ragyog!

És mégis... add kezéd tédd az enyémbe
S szorítsd úgy, ahogy csak te tudod, —
Tartósabb lesz a szép csillag emléke,
Mely tündökölt és éltén lefutott.
Már bánja azt a fatum, hogyha vérzem? —
De tán, ha „farsad” eszemem olykor behunyom,
Siket álom ólén majd újra érzem
E kézzorítást s szívet álmodom.

Isten velünk! ... hogy áltársz a szíven ...
Kébel szorul és könnyesül a szem ...
Isten velünk! ... én gondolok rád híven,
Bármenny haj szemeimre végtelen,
Ugy gondolom, sok mondanivaló van,

Midőn bizonytalan utra kelünk,
De érzelmünk több, mint a mennyiszóvak van
S kevés kevésbbé faj: ... Isten velünk!

Farkas Imre.

Egy érdekes párbaj a kuruczvilágból.

— A Zala eredeti tárczája —

E lap 1. évi 6-ik számában „A párbaj kérdése” czim alatt megjelent cikkben említés tételven a hős Bezeréd és a labanc vezér között (Köszeg mellett) végbement „duell” fölöl, a történelmi igazság kedvéért helyen valónak találom felemlíteni, hogy ezen igen érdekes párosviaskodás Köszeg mellett sohasem történt meg. — A Rákóczykor leghivatottabb s kétségkívül legauthenticusabb történetírója, Thaly Kálmán, „Dunántuli hadjárat”-ában idézett források szerint a viadal emlékezetét csupán két kültő: Kaprinay-gyűjteménye (Egyetemi könyvtár) és Kollinovic-commentarjai (nemz. muzeum) tartatta fenn, — valamint a családi hagyomány is; — de egyik sem teszi az esemény helyszinét Köszeg mellé, hanem az első szerint az Kőrmendnél, Kollinovic szerint azonban Szög és Pápa között ment végbe. — Kollinovic állítása azonban meg nem állhat, mert az esemény történetkor, 1707-nek kora tavaszán, Bezeréd hadával a Rábán túl volt s így csakis Kőrmendnél kellett annak végbe mennie.

Nem lesz talán érdektelen az idézett „Dunántuli hadjárat” nyomán s nevezetesen viadal följárást feltüntetni. A párbaj hősei: Bezeréd linc, Rákóczynek felelőse s rettenthetlen bátorságú generalisa, — kinek legyőzhetlensége s rendkívüli merészsége fölöl egész legenda kör — fejlődött ki; — és báró Orsich, a Kőrmendnél állomásozott horvát hadak vitéz és őriasserejű sardése.

A harcavagyó és rendkívüli testi erőjében bizakodó báró Orsich egy alkalommal

poharazás közben tisztjait előtt fogadást tett, hogy a császári csapatok között is vitézsége s nagy hite miatt emlegetett híres kurucz dandárnokkal, Bezeréd-vel, első adandó alkalommal megvív s öt megvevi, megöli, vagy elfogja. — Egyszer csak megjelen Bezeréd Kőrmend alatt portyázó csapatával. — Az eleje kivonult horvát granicsár ezred élén Orsich ezredes nagy hirtelen az arezvonat elé ugatva, — kiáltó szóval párbajra hívja ki Bezerédit, ki is nyomban oda ugat s szembe áll az őriással. Mindkettő egymásra sűli ki pisztolyát, — de egyik sem talál; mire kardot rántva rohannak egymásra. — Bezeréd hevesen támad, — gyors és sűrű csapásokat mérve ellenfelére; — amde ez nálánál kiünőbb vívónak bizonyulván — a kis termetű kurucz minden csapását parirozza — sőt egy irtóztató visszavágással Bezeréd kardját csaknem markolatban kettétörte. — A nagy szál horvát ezredes erre derekánál fogva átmeteli Bezerédit saját, nagy lovára — öt elevenen elfogni szándékolván. — Bezeréd azonban nem szokta elveszteni bátorságát, ügyes mozdulattal balkezevel megkapja Orsichot s míg az szorítását eljavoltni igyekszik jobb kezében maradt kard markolatával hatalmas csapást ejt a horvát fején, úgy, hogy ez lováról lebul, magával rántva Bezerédit is.

A kurucz vezér egyenes kibontakozik a ló alól s a még fekvő ellenfelének kezéből kiragadja kardját s ezzel lecsapja annak fejét, feltűzi a kardra s felpatintva Orsich lovára, visszanyargal, övéi közé; s ezzel aztán megtámadva a labanc ezredet, fényes diadalt arat rajtuk.

A családi hagyomány szerint azonban, — mint azt a mult évben elhalt Bezeréd Miklós püspöktől s a Bezeréd-ekkel rokonságban állott nagy hazánkfőtől, Desz Ferenctől, hallja a „Bottyan” tabornok élete-észerzője, — a horvát ezredes leverése akként történt volna, hogy midőn Bezeréd-re nézve beállott már a legérticussabb pillanat s a kard-markolatotl kezében nem volt mibe

kezdenie, — csapatjából hű fegyvernök az kiáltá hozzá. „Vitéz! uram, oda akasztottan ám a fokosist a nyeregkapára. — Bezeréd nagy hirtelen ezüstből művészileg készült fokosához kapván — ezzel sújtá le ellenét.

Bezerédnek hadi életében különben, egész láncolatát találjuk a vitézség és merész helyzeteknek s kalandoknak. — Így p. o. valamivel előbb ezen most érintett párbajesetnél, ugyancsak 1707. évi márczius hóban Sitke táján majdnem kizárólag csak nagy lélekéberségének köszönhető szerencsés menekülését s talán életét is. — Ugyanis itt, a túnyomó némeiségnek a kiláradt huszárok tovább ellentálni képtelenek lévén — megtámadódnak; azonban a tüzes Bezeréd a futók elé ugat, hogy őket visszafordítsa; — szavára alig néhány ember hallgat, 6 pedig hátra sem nézve többé, követke s hányan, — neki vág a németiség zömének. — De egyszerre csak ellövik alóla lovat, elszortják néhány társától s a lebu-kott hőst egyszerre ragadja meg hat német dragonos; ezek hamarosan kivették nyakából ezüstláncos párduczbőrt s nyuszios mentéjét, skóflumos pantallóját, aranyarkantyús eszméjét lerángatván róla, foglyul ejtik. — A mint így hurcolják egy kert mellett, megpillent Bezeréd 3 kurucz vitézt, — oda kiált hozzájuk: „Segítsetek báim! Én vagyok Bezeréd!” — Mire ezek sietve törtetnek elő, hamarosan elhálnak a 6 dragonyossal s megszábadják Bezeréd urat, melytől a kardra s meztáblabeszélget, míg egy lovas kapitány fölveve lovakat farára, ismét visszakerült a kurucz sereghez.

Bezeréd sokszor oly vakmerő „stilket” vitt végbe, hogy maga a vezénylő tabornok Bottyan is helytelen tüzenkedésnek, meggondolatlanágnak mondja azokat. Különbek vakmerő hőskömbek sohasem szűködköttek szabadságharczaink, mert hisz az igaz ügyért való lelkessége, a hazaszeretet, mindig megtermé a maga titánjait!

Makay Dezső.

Különfélek.

† **Farkas Dávid**, a zalaegerszegi választó kerület orsz. képviselője, mint részvétellel értesülünk, e hó 24-én d. e. 11 órakor, élete 70-ik évében végegyengülés következtében elhunyt. — Béke hamvaira!

— **A nagykanizsai polgári egyesület** az évi márczius hó 9-én, kedden (utolsó farsang) saját helyiségeiben zártkörű táncvigalmat rendez. Meghívók nem bocsátatnak ki. Résztvehetnek az egyesület tagjai és ezek által bevezetett vendégek. Belépti-díj személyenként 50 kr.

— **Jelmeztétel.** A nagykanizsai izr. nőegylet által e hó 20-án a Szarvaszálló nagytermében rendezett jelmeztétel — a hozzátartozó várakozásnak megfelelőleg — ismét elérte hagyományos sikerét. A nagyteremben, melynek négy sarkán sátrak voltak felállítva a játékos cél javára elarusító hölgyek számára, — már 9 órakor, a mulatság kezdetére kitűzött időpontban, a legtarkább mozgalmasságu kép fejlődött ki. Egymást érték a jelmez hölgyek és urak, kik mellett a jelmeztelők is feles számmal voltak képviselve. — A mi a jelmeztelést illeti, ezek többnyire igen szépek és izléesek voltak s nagyobb részt némi összefüggésben álltak az estélyi nyári mulatság jellegével, úgy hogy — ki nem felejtve a jelmeztelők kimosolygó üde, fiatal arcokait, — csakhamar együtt volt az egész virágos kert, mely képes volt az emberrel elfeledni az úr szülőjét. Tíz óra tájban a jelmezestek — miután künn az étteremben sorakoztak — páros felvonulást rendeztek, mely csakugyan szemvidító látványt nyújtott. A szép menet háromszor járta körül a termet, miközben a frakkos nézősereg a terem közepén csoportosult és egész odaadással élvezte a látvány gyönyörűségét. A felvonulás után kezdetét vette a tánc, mely kitűnő animóval folyt reggel 5 óra utániig. A jelmeztelők városunk ez idej farsangjának mondhatni leglátogatottabb mulatsága volt, ami már abból is kitetszik, hogy a négyeseket körülbelül 100 pár táncolta. A játékos cél számára a tetemes költségek dacára — mint halljuk — mintegy 550 frt tiszta jövedelem maradt fenn. — A karzatok is zsúfolva voltak nézőkkel. A jelmeztelők névsora egész hasábot foglalt el; csupán a következők felsorolására szorítkozunk tehát: Blau Lajosné (gyopár), Grünhut Henrikné (orosz pórné), Leszner Henrikné (pipacs), Markreiter Lipótné (nővénylevel), Scherz M. J. né (napraforgó virág), Weiser Józsefné (jelmez a cigánybaródból), — Deutsch Józsefné (aratóleány), Kaiser Anna (lepke), Kohn Hedvig (buzavirág), Kronfeld Emília (avasz), Löwy Malva (porleány), Ollopp Fáni, (magyar menyecske), Rechnitzer Adél (arató leány), Rosenberg Adél (fecske), Rosenfeld Adél (magyar parasztleány), Sommer Lujza (nyár), Strém Hermin (rekokó-jelmez), Weisz Gizella (nyári kiránduló), Weisz Karolin (parasztmenyecske), Wittenberg k. a. (tíz leány) stb. Jelmeztelők továbbá: dr. Blau Simonné, Bauer Miksáné, Breuer Mórné, Darázs Ágostné, Engländer Lajosné, Fischl Pálné, Garai Benóné, dr. Gerő Józsefné, Hirschler Henrikné (A.-Domboru), Hirschné (N.-Atád), Kronfeld M.-né, Löwenbachné, Löwensohné, Pihál Ferencné, Rapoch Gyuláné, Rosenfeld Adolfné, Rosenberg Izraelné, Rothschild Samuné, dr. Rothschild Samuné, dr. Rothschild Jacobné, dr. Schreyer Lajosné, Sommer Sándorné, Scherz Zsigmondné, Tuboly Viktorné, Vidor Samuné, Weisz I. H.-né, Wittenbergné stb. urhölgyek, Belus Paula, Darázs nővérek, Fischl Gizella, Klein Fáni, Kronfeld Kamilla, Löbl nővérek, Pihál Vilma, Scherz Berta, Scherz Jenny, Scherz Kamilla, Schreyer Nelli, Tuboly Aranka Weisz Nina stb. kisasszonyok.

— **A nagykanizsai izr. nőegylet által 1886 február 20-án rendezett jelmeztelést részint adakozók részint felajánlották:** Gelsei Guttmann Lászlóné 20 frt, Megyeri Dr. Krausz Izidor (Bpest) 10 frt., Megyeri Krausz Paula 10 frt., Vidor Samu és neje 10 frt., Sommer Sándorné 10 frt., Deutsch Sándorné 10 frt., Hirschler Henrikné (Alsó Domboru) 5 frt 20 kr., Hirschler testvérek (A.-Domboru) 5 frt., Fürst Jakab (Bpest) 5 frt., Czeiger Selmar (Bécs) 5 frt., Eben-spanger Lipótné 5 frt., Eben-spanger Leó 5 frt., Blau Mórca (Zágráb) 5 frt., Hirschmann testvérek (Csáktornya 5 frt., Moskovitz Lajos (Bpest) 5 frt., Gelsei Guttmann Henrik 5 frt., Gelsei Guttmann Vilmosné 5 frt., Klein Nándor (Bpest) 5 frt., Blau Pálné 5 frt., Hirschmann Mór (Kaposvár) 5 frt., Guttmann Simonné 4 frt., Schlesinger Gyuláné 3 frt., 40 kr., Szegvári László Bernát (Bpest) Danneberg Jakabné 3 frt., Grünhut Alfredné 3 frt., Dobrin Benóné 3 frt., Rosenberg Izraelné 3 frt., Stern Mórca 3 frt., Hirsch Adolf (N.-Atád) 2 frt 60 kr., Scherz M. J. né 2 frt 60 kr., Garai Benó 2 frt 60 kr., Weisz József 2 frt 60 kr., Leszner Henrik 2 frt 60 kr., Grünhut Henrik 2 frt 60 kr., Blau Lajos 2 frt 60 kr., Rapoch Gyula 2 frt 40 kr., Krishaber Leó (Bpest) 2 frt., Weisz Bertold 2 frt., Sárvári Ulmann István 2 frt., Unger Ulmann Elek 2 frt. Maschanaker Mórca 2 frt., Bognereder Karolin 2 frt., Oszeszly Antal 1 frt 10 kr., Bettheim Siegrídné 1 frt 80 kr., Klein Ilse 1 frt 80 kr., Moller David

(F.-Segesd) 1 frt 80 kr., Budai Goldberger Gusztáv 1 frt 80 kr., Günzberger Soma (Terebesd) 1 frt 80 kr., Zucker József 1 frt 40 kr., Dr. Schreier Lajos 1 frt 40 kr., Baron Lajos 1 frt 40 kr., Ollopp Imre 1 frt., Rosenfeld Adolf 1 frt., Hamburger Ignác 1 frt., Grünhut Mór 80 kr., Eisinger Henrik 80 kr., Eisinger Samu 80 kr., Wellisch Lajos 80 kr., Scherz Tivadar (Boglár) 80 kr., Rosenberg Rikhard 80 kr., Berger Sándor 80 kr., N. N. 80 kr., Grünhut Fülöp 80 kr., N. N. 80 kr., Tolnay Lajos 80 kr., Westmayer Izidor 80 kr., Dr. Schwarz Adolf 80 kr., Fischer Samu 80 kr., Kramer Lajos 80 kr., Keller Mátyas 80 kr., Mayerhoffer Henrik 80 kr., Dr. Szekeres József 80 kr., Pick Ede (Boglár) 80 kr., N. N. 80 kr., Strém József 80 kr., Kompert Fanny 80 kr., Blau Pál 80 kr., Marton Ignác 80 kr., Prager Béla 80 kr., Fischer Ödön 50 kr., Dr. Blau Simon 60 kr., Gstetner Dávid 60 kr., Lengyel Jean 60 kr., Dr. Rotschild Samu 60 kr.

— **Felolvasás.** Hoffmann Mór helybeli tanár s előnyösen ismert író e hó 24-én, szerdán este az irodalom és művészetpártoló egyesületben felolvasást tartott. Egy saját szerzeményű vigjátékát olvasta el: „Hogyan lehet az ember klasszikus íróvá” címmel. A felolvasást roppant nagy szánu közönség hallgatta végig, mely lelkes éljenzéssel és tapsal fejezte ki elismerését. A felolvasás után improvizált hangverseny, azután pedig tánc következett.

— **Gulyás Gizella k. a. 1886.** évi február 28-án a „Szarvas” szálloda nagytermében tartandó hangversenyének műsora: 1. Chopin, F-moll Phantasia. 2. a) Bach, Prélude et Fuge Cis-dur. b) Bendel Sexten-etude. c) Schmitt, Ländler d) Brahms, Rhapsodie Nr. 2. — 3. Schumann Carneval: Prémabule, Pierrrot, Arlequin, Valse noble, Eusebius, Floresztan, Coquette, Chiarina, Chopin, Estrella, Reconnaissance, Pantalon et Colombine, Valse Allemande, Paganini, Aoen, Paux, Marche des Davidsbündler contre les Philistins. — 4. a) Liszt, Waldes rauschen. b) D' Albert Gavotte. c) Chopin, Impromptu. d) Rubinstein Walzer. — 5. Liszt 12 Magyar Rhapsodia. Kezdeté pontban 8 órakor. Helyek ára: 1. sor 2 frt. 2, 3, 4. sor 1 frt 50 kr. a többi sor 1 frt. Karzati ülőhely 1 frt 20 kr. Belépti díj 60 kr. Jegyek előre válthatók Prager Béla ur gyógyszerárában és este a pénztárnál.

— **Az első magyar utazási vállalat** Budapesten Ferenciek bazárán az 1886-évre a következők szerint állapította meg. — Budapestről: április 19-én Rómába husvét alkalmával, május 30-án Párisba munkás kiállítás, június 25-én Prágába, július 24-én Svajzba tanulmányi utazás a szindók alatt. Augusztus 28-án Észak Német O. és Szász Svájc. — September 23-án Lemberg, Krakkó Oktober 18-án Konstantinápoly az iparosok és kereskedők üzlet összekötési utazása keletre. Ezenkívül különféle utazások hazánkban. Az utazási sorrend Budapestre legközelebb meg fog jelenni.

— **Kettős gyilkosság és öngyilkosság.** F. hó 16-án a csáktornyai rendőrség két legénygel a hegyekbe indult, hogy egy lopás tetteseit, kik egy krajnai favágótól 18 frtot loptak el, kikutassák. Az egyik tettest a csendőrök elfogták és a zászlói korcsma-ban láncra verték, e közben a másik tettes, Batincics Mihály a korcsma előtt elhaladván, az is elfogott. Batincics, aki maga is csendőr volt valamikor, gorbaskodni kezdett a csendőrökkel. Az egyik, Fülöp Mihály, Batincicsot a törvény nevében a fejze letévesére szólította fel, de mivel őt fogadni nem akart, a másik csendőr Vukan János, fegyveréhez nyúlt, azt a tolvaj elé tartván, őt hallgatásra kényszerítette. Vukan fegyvere azonban elsült s a golyó Batincics hasán keresztül menve, a háta megett álló korcsmárosnéba Fra sz Mária-ba furódott s mind a kettőnek halálát okozta. A csendőr látva a szerencsétlenek halálusját, míg társa a lövés után szétfutott községi előjárókat ment ki összehívni, hogy a szerencsétlenség híre a csáktornyai csendőrmesternek megvigyék, — megöltötte fegyverét, lehurta csizmáját s ezen szakkal: „Mit eselekedtem! ugyis tudom hogy főlakaszának” fegyverét mellének szegyezve, lábával elsütötte s így önmagát is megölte. E szerencsétlen csendőrnek feleségét egy héttel ezelőtt temették el s négy árvt haggott hátra. A lánczavart főczinkos a szerencsétlenség által hozott zavart felhasználván, megugrott, és egy kovácsnál levetette kezéről a lánczot, de mássnap önkénytelentkezett egy csáktornyai ügyvédnél, ki őt a szolgabíróhoz küldötte.

— **A nagykanizsai Magyar Irodalom és Művészet-pártoló Egyesület** 1886. évi márczius hó 6-án saját helyiségében (del-zalai takarékpénztár) hangversenyyel egybekötött zártkörű táncestet rendez. Kezdeté 8 1/2 órakor. Belépti díj: személyjegy 1 frt, családijegy (három személyre) 2 frt 50 kr. A hangversenyen közreműködni sziveskednek: Vezekényi Horváth Lili, Kohn Hedvig kisasszonyok, Pollák Miksa, Sterneck Zsigmond, Hamburger Ignác (szavaiat) urak a tagok, az egyleti zenekar és énekar több tagja. Részletes műsor a pénztárnál lesz átvethető. Jegyek válthatók előre: Mandák Gyula Sándor, Prager Béla urak gyógyszerárában és a m. kir. kőszobán.

este, a pénztárnál. — Akik tévedésből meghívót nem kaptak és erre igényt tartanak sziveskedjenek a nagytőzsben jelentkezni.

— **Kutyabaj.** A többi között nekünk az is van. Nem ugyan oly értelemben, mintha semmi bajunk nem lenne, sőt ellenkezőleg: a kutyákkal van bajunk. A kutyának ugyanis most — fehuará derekától márczius derekáig — van az a szezonjuk, mikor csapatostul előzölnek az utcákat és ezeket gyakran színhelyévé teszik leggyengédebb szerelmi idilljeiknek. Ez a milyen kényelmes, az illető ebeknek — éppoly undorító a közönségnek és sehogysé válik hasznára az iskolásgyermeknek, kik az ilyen idilleket csapatostul szoktak körülvenni, miközben a legotrombább jelenetek szoktak kifejlődni. — A kutyahemzsegségnek van még egy, még veszedelmesebb oldala. Ebben a szezonban bir ugyanis az eb legelőbb inkluziózával a veszedelmessé s a lapok hasábjain csakugyan temérdek vesztségi és ebarási esetről olvasunk mostanában. Páris és Pasteur pedig igen messze vannak. — Kivált estefelé rajszám lepik el az utcákat a gazdátlan, bélyeges és bélyegtelen ebek, mely különbség harapási esetekben egyébként mit sem szokott a dolog veszedelmességét változtatni. — A hatóságnak lenne feladata, intézkedni az iránt, hogy az ebtulajdonosok otthon udvarukon tartásuk kutyáikat, este 6 óráig pedig kutyát egyáltalán nem lenne szabad kibocsátani az utcára. Nem kell addig várni, míg csakugyan komoly eset adja magát elő, — és ki lesz akkor felőls? — Konstantinápoly városa híres az utcáin hemzsegtő temérdek ebről, de hát úgy tudjuk, hogy mi nem Kelet patriarháliásához, hanem a nyugati civilizációjához törekzünk asszimilálódni. — Őszinte örömlünkre fog szolgálni, ha lapunk jóvó számában konstatálhatjuk, hogy a rendőrség ebben a tekintetben a közönség érdekeihez képest intézkedett.

— **Befebrült a szerelembe.** Általános részvételt keltett Veisz Pál vespremi honvéd-lóhadnagy, a tisztikar egy derék, rokonszenves tagjának, kit Kanizsán is igen sokan ismernek szomorú sorsa. A fiatal ember egy gyermekleányba lett szerelmes és minden habozás nélkül megkérte kezét. A leány szülei almélokodtak s azt felelték, hogy erről legelőbb két év múlva beszélhetnek, előbb semmi esetre sem. A fiatal ember látszólag belenyugodott a válszba, de szenvedélye egyre nőtt s utóbbi napokban oly szimpptomákban jelentkezett, hogy a főhadnagyt fővére kénytelen volt gyógyítás végett elszállítani.

— **Kovacsics József** vörösi tanító e hó 24-én elhunyt. Temetése 26-án d. e. 10 órakor ment végbe. Béke hamvaira

— **Utonálló Csesztreg környékén.** F. hó 19-én Szegregyölgyön vásár lévén, a csesztregi erdőskében néhány utonálló leskelődött a tömött érszenyű marhakereskedőkre. Nehogy azonban az idő kárbavesszen, egy szegény körmeneti szabót is megállítottak. Kettő közülük a lovakat fogta, kettő a remegő szabót és legényét tartotta sakkban, egy pedig kényelmesen hozzá gyürkőzött a ladaik tartalmának megvizsgálásához és vagy 50 frtnyi értékű árut vitt el. A szabónak és hozzátartozóinak semmi baja se történt. A négy bajtárs valószínűleg megelégedve egyelőre a fogást, eltűnt a sűrűben. Egyikük azonban ott maradt a sűrűség szelén. Valószínűleg csizmára fájta a luga, minthogy nadrágja már úgy is volt. Ez egyszer azonban vargát lozott. Kocsizörgést hallva, kiment az utra, s nagy örömmel látta, hogy két marhakereskedő közelgett feléje. Megállította a lovakat és az egyik, jól megömbölyödött kereskedőre rivall: „adja az ur elő pénzét.” A kereskedő a parancsnak engedelmessé, belenyul a zsebébe és előveszi a — — — pisztolyt, mit egyenesen az utonálló mellének szegezett. A fickó megjéved, a nem várt fetelettől, csakhamar eltűnt a sűrűség között, nem is gyanítva, hogy a pisztoly meg sem volt töltve. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Sulyom Feli hegedője — megzenésítve.** Konti József, a népszínház karnagya, megzenésítette Kiss Józsefnek Sulyom Feli hegedője című gyönyörű balladáját, mely tudvalevőleg Nagykanizsán került először a nyilvánosság elé. A zenemű Blaha Lujza asszonynak van ajánva, ki azt a jövő hóban fogja egy hangverseny alkalmával először elnekelni.

— **A nagykanizsai kereskedelmi és iparbank-reálevényársulat** beküldte hozzáik 1885-iki (mint tizennyolcadik) üzletévi származását. — Az osztalékot a közgyűlés részvényenként 4 frtban állapította meg. Az 1885 évi tiszta nyeresemény 7925 frt 77 kr. Az 1885-ik évi összes forgalom 11785784 frt 55 krt tett ki.

— **A nagykanizsai kereskedelmi és iparbank** megvette a Csengety-utcán levő Rosenberg és Welisch-féle telket, melyre — mint halljuk — még az idén díszes épületet fog emelni. E hírek városunk csinosodása érdekében, feleltet örvendünk.

— **A Scherz és Engländer helybeli tekintélyes gabonakereskedő-cég** Engländer Ottó ural, a cég régi munkatársát, bevette a cég tagjai közé. A bejegyzés már megtörtént a helybeli kir. törvényszéknél.

— **Kormos (Koch) Izidor** néh. Koch Mihály ügyvédnek fia, Kormos Adolf kir. tablai pótbíró testvére, a kolozsmosonori gazd. tanintézet gondnokául nevezetett ki. Gratulálunk.

— **Egy röpirat** jelent meg e héten városunkban Weiss L. és F. nyomdájában. A röpirat címe: „Nyílt felhívás a nagykanizsai városi kapitánysághoz” s szerzője: Szirtty Lajos földbírtokos. Alnév alá takarozik A szennyirtás a legbrutálisabb kifakadásokat, civilizált emberek közt nem használatos szólásformákat tartalmazza „azon egyén ellen, ki a »Zala-című lapban Lupulus néven kontárkodik.“

— A nyomtatvány hangja felment bennünket attól, hogy e helyén akár tartalmára, akár szerzőjére — kit egyelőbbi stílusa után felismeri velünk — komolyan reflektáljunk — körülbelül az egész nagykanizsai közönség tudja, ki az a Lupulus, s aki a »Tollhegygyel« rovatot olvassa, láthatja, hogy az soha senkinek a meghurcolásával nem foglalkozott s amit a Szirtty Lajos »meghurcolt ügyvédje« rovatban kapott, az a legkevesebb, amit az egész ügyvédi kar reputációját a legnevetesegebb módon blamirozó cselekedeteért érdemelt. Különbben mindezek és egyebek ki fognak tűnni az illetékes fórum előtt, hova Lupulusék meg fogják ezíltatni a szenny nyomtatványka szerzőjét, már csak azért is, hogy megelégedtessék arra nézve, hogy a sajtószabadság nem valami szerencsétlenségi költségjegyzék, melybe bele lehet diktálni a leghorribilisebb dolgokat, annélkül, hogy az embernek körmére koppantatnának.

Irodalom.

— **Györi Vilmos évkönyve** előzetes felhívást bocsát ki Györi Vilmos költőnére. A hozzáik beküldött előfizetési felhívásból kiemeljük a következőket: A költemények kiadását, összegyűjtését és rendezését Almási Balogh Tiharmé, Berczik Árpád, Dalmádi Győző és Radnai Rezső urak eszközölték a következő felosztással: I. Elbeszélő költemények, II. Vegyes költemények, III. Imák, IV. Áldások, V. Gyermekversek VI. Szerelem és család, a mely művekhez még a költő életrajza és arcképe járul. A gyűjteményt részben kedvezőtlen irodalmi viszonyaink miatt, részben hogy árvaiknak megőrizhessék a tulajdonjogot, magam költségén adom ki. Azért bizalommal kérem boldogult férjem minden barátját és tisztelőjét, hogy vállalatomat támogatni kegyeskedjenek. A 30 ivre terjedő és díszesen kiállított kötet ápril havában fog megjelenni, az előfizetési pénzek pedig (legelőbb részben póstantalványnyal) márczius végéig közvetlenül hozzám (Budapest, VI. ker. Vörösmarty utca 31. sz.) intézendők. Előfizetési ára füzve 2 frt, diszkötésben 3 frt. A mű bérmentesen fog postára adadni. Gyűjtőknek minden 10 példány után egy tiszteletpéldány jár.

— **Uj zenemű.** Pécsen, a szerző sajátjában megjelent 1886. évi pécsi jó g a z c s ú r d a s zongorára szerző és nadasi Nadas Kálmáné Jézsenszky Mária 5 nagyságának ajánlja Darázs Miska. — Kapható Taub B. és tsa pécsi könyv-és zeneműkereskedésében. Ára 80 kr.

— **A Kis-Lexikonból**, melyet dr. Wekerle László szerkeszt és a Pallas irodalmi részvényársaság ad ki, megjelent 8-ik füzet Mária Adeleid — Nyílt tartalommal négy képmelléklettel: 1.) ebek, 2.) pogánykori temetkezés, 3.) ókori képművek, 4.) gözgépek. — Egy füzet ára 30 kr. A pártolásra méltó egész mű 12 füzetből fog állani.

— **Uj könyvek.** A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben, újabban megjelentek: Olsó könyvtár. Szerkesztő Gyulai Pál. 197. füzet. Gervinus G. G. Bevezetés a tizenkilencedik század történetében. Németből fordította. Rózsásági Antal. Füzve 50 kr. 198. füzet. Olasz költők. Ford. Radó Antal. Füzve 50 kr. 199. füzet. M. Tullius Cicero. Laelius a barátságáról. Latinból ford. Némethy Géza. Füzve 20 kr. 200. füzet. Goethe. Berlichingeni Gottfried a vaskezü dramatizált története. Németből fordította. Balla Mihály. Füzve 50 kr. Pellico Silvio. Börtönem olaszból ford. Erdélyi Károly. Füzve 50 kr. 202. füzet. Taine Hippolit Adolt. Az olasz művészet története. Franciaából fordította. Kadar Béla. Füzve 20 kr. 203. füzet. Iosvai Seiyems Péter: Az híres nevű Tholdi Miklósnek jeles cselekedeteiről és bajnokságáról való historia. Bevezette és jegyzetekkel kísérte Szilády Aron. Füzve 20 kr. 204. füzet. Gregorovius Ferdinand. A pápák síremlékei. Németből ford. Hegedűs István. Füzve 20 kr.

Közgazdaság.

— **(„Equitable” életbiztosító társaság New-Yorkban.)** A magyar kereskedelmi törvény által előírt minden föltétel teljesítése után ma a budapesti kereskedelmi és váltó-törvényszék az „Equitable” cég bejegyzését a magyar korona országában üzletkötések céljából, Budapest

székhelyi elrendelte - s az intézet, melynek helyben történő berendezkedés már hónapok előtt fejeztük, tevékenységét a legközelebbi napokban már megkezdte. Az „Equitable” egyike a világ legnagyobb biztosító társulatainak és üzletforgalmát illetőleg csupán egy társulat new-yorki „Mutual” által szárnyaltatik túl. Az „Equitable” biztosítási állománya 1884. decz. 31-án 83,699 biztosító levélre, 1,314,988,976 márkáig, a kártartaléknak 516,465 márkáig, a nyereség tartaléknak 425,000 márkáig, s a nyereség tartaléknak 44,555,373 márkáig. A 425,000 márká részvénytőke, ez alapszabályok értelmében nem szabad bét százaléknál magasabb kamatoztatni, s az évenkénti jövődelemtől a nyereségy-részel biztosítottak javára esik. — Az „Equitable” biztosítási feltételei közül kiemelendő, miszerint

minden általa kiállított biztosítási-levélet a harmadik év letelte után megáramadhatatlannak nyilvánít. A biztosítottak s a társulat közötti felmerülő minden vita, ha a felek valamely választott bíróságban nem egyeztek meg, ezen ország rendes bírósága elé tartoznak, a hol a biztosítás kötött. A társulat határozottan kötelezi magát a székhelyén kívül hozott jogerű ítéleteknek föltétlenül elismerésére. Az „Equitable” magyar kereskedelmi törvény 453. §-a értelmében a Magyar Általános Hitelbanknál 100,000 forintnyi összeget biztosítéki alap gyanánt tett le, s magyar korona országában képviselőjéül Singer József urat bízta meg.

Gabus árak.

Nagy-Kanizsa, feb. 26-án.

Buza 8 frt 10 kr. 8 frt 30 kr.
— Rozs 6 frt 50 kr. 6 frt 75 kr. —
Árpa 7 frt 25 kr. 8 frt 50 kr. — Zab
6 frt 90 kr. 7 frt 10 kr. — Tengeri
5 frt 80 kr. 6 frt 40 kr.

Az osztr.-magyar bank nagy-kanizsai fióktelepének forgalma az 1885-iki évben.

(Összehasonlítva a múlt évi forgalommal.)

	darab	forint	kr.
Váltók leszámítottak 1884.	6907	8.572.906	70
1885.	7465	7.716.820	06
tehát 1885. üzlet évben leszámítottatott 569 darabbal több és a leszámított váltók állása 1884. december 31-én 1885. december 31-én	538	855.986	64
tehát kisebb		855.986	64
a leszámított váltók átlagos összege		2.035.622	89
		1.648.607	85
		391014	54
		1084	—
	engedély-összegek	teljesített viszsza fizetések	
kölcsönök kézi zálogra 1884. évben	256.700	289.900	—
1885.	323.800	297.200	—
tehát több	67.10	57.300	—
a kézi zálogra adott kölcsönök állása 1884. dec. 31. 1885. december 31-én	82.600	89.200	
tehát szaporodás	12.600		
1874. évben kiállított utalványok	439 db	1.139.604	58
1885.	466	1.022.056	73
tehát kevesebb, mint az előző évben.	27	117.547	85

A bankfiók műveletei és azoknak eredménye

	a művelet összege	nyerő jö- vedelem	összes költségek	nyereség
1884. évben	10.175.244	69.026	27.046	41.980 frt.
1885. évben	9.260.561	70.170	25.507	41.663

Pénztári mozgalmak

1884. évben	26.501.000	—
1885.	24.331.000	—
tehát kevesebb az előző évnél	1.170.000	—

Nyiltér*)

Roboideine Haarleider (Gans Seide)
fl. 2.90 per compl. Rebe, sowie schwarze Qualitäten versendet in Abnahme von mindestens zwei Roben sollfrei ins Haus der Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (k. u. k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Schwarz Satin merveilleux (gans Seide)
fl. 1.15 per Meter bis fl. 6.45 (in 16 verschiedenen Qualitäten) versendet in einzelner Roben und ganzen Stücken sollfrei ins Haus der Seidenfabrik-Depot von G. Henneberg (k. u. k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) Az e rovatban kiállítottak nem vállalnak felelősséget a szerk.

Vasuti menetrend.
1885. jun. 1-jétől.

Kanizsa-Buda-pest	reggel	reggel	sz. von.	szem. vonat este
Budapest-Kanizsa	10.45 p.	10.45 p.	11.30 p.	11.30 p.
Kanizsa-Prag	10.45 p.	10.45 p.	11.30 p.	11.30 p.
Prag-Kanizsa	11.30 p.	11.30 p.	12.15 p.	12.15 p.
Kanizsa-Pécs	11.30 p.	11.30 p.	12.15 p.	12.15 p.
Buda-Kanizsa	11.30 p.	11.30 p.	12.15 p.	12.15 p.
Kanizsa-Buda-pest	11.30 p.	11.30 p.	12.15 p.	12.15 p.
Buda-Kanizsa	11.30 p.	11.30 p.	12.15 p.	12.15 p.

Felelős szerkesztő:
VARGA LAJOS
Társzerkesztő:
FARKAS IMRE

AZ EQUITABLE
életbiztosító-társaság New-Yorkban
alapított 1850-ben.
Biztosítási tőke 1884. decz. 31-én 788,993,384 frt a társaság vagyona „ „ 148,3 2,010 frt
nyereséget tartalék „ „ 26,733,223 frt
az 1884-ben kötött új biztosítások
összege — — — — 216,486,495 frt
az egész nyereséget a biztosítottak közt osztatik azát.
Minden kötvény három év múlva megtámadhatlanná válik.
Magyarországi vezérképviselőség:
Budapest, VI., Andrássy-ut 12.
565 1-6

Pain Expeller
Csak a Richter-től
a valódi és az a készítmény, mely által a hányás és az orv. esetekben az ismeretes gyógyszeredések érettek el. E rég jónak bizonyult hányás 40 és 70 kr. a legújabb gyógyszerárban' hapható. Fő-raktár: Gyógyszerár- és arany-üzletben, Prága, Altstadt.

Pezsgő AYALA & Co.
Egyedüli raktár Nagy-Kanizsán
Fesselhofer József úrnál.
Védjegy 478 1-100

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, teszi, hogy a sümegi kir. járásbíróság 563 számú végzése által a Szombathelyi földm. és iparbank, a sümegi takarékpénztár, Rosenberg B., Hirschler Mór és Lázár Lipót fia javára Wiener Fülöp ellen 14470 frt tőke és járulékaiból álló követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 16450 frtra becsült bőrök, fűszerök, olajok, szesz, borbók, festék, varrógépek, butorok, teljes bolti és raktári felszerelés, üvegáruk, edényekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek a 647-664/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Z.-Szt-Gróton leendő eszközésére

1886. évi márczius hó 2-ik napjának délelőtt 10 órája

határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron adni is eladottni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő

Kelt Sümegen 1886 ik évi február hó 24. napján.

582 1-1 SZIKLAY ANTAL kir. bírósági végrehajtó.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekért osztálya részéről közhírré tételik, hogy Hertelendy Béla ügyvéd mint Liszák Ferenc csődörné gondnoka végrehajtónak öz. Hosszú Józsefné szül. Imre Éva végrehajtást szenvedő csehi lakos ellen 234 frt 50 kr. tőke 1883 évi márczius hó 10-ától járó 6% kamatai 27 frt 80 kr. per. 10 frt 80 kr. végrehajtás kérelmi 8 frt jelenlegi, még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területehöz tartozó csehi 53 sz. then 1-1-3 sor szám alatt öz. Hosszú Ferencné szül. Imre Éva tulajdonán felvett erdő és legelő illetőséggel együtt, 362 frtra becsült ingatlan, ugyanott + 1100,487 hrsz. alatt öz. Hosszú Ferencné szül. Imre Éva tulajdonán felvett 70 frtra becsült váltásághoz tartozó ingatlan

1886. évi április hó 1-ső napján délelőtt 10 órakor

Csehben a község házában Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettes közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladottni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 40%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. teleknyomvi hatóság Nagy Kanizsán, 1885. évi október 10.

582 1-1 CSERESNYÉS elnök 572 1-1 EVELL jegyző.

Hirdetmény.
A Balaton-magyaródi urodalom részéről közhírré tételik, hogy
3 darab szilaj tenyészbika,
8 darab meddő s több üsző borjus szilaj tehén,
40 darab különféle koru szilaj üsző,
14 darab különféle koru csira üsző
eladó: — a venni kívánók tisztelettel felkéretnek az urodalmi bérnökséghez fordulni.
Hanny testvérek
bérnök.
566 3-4

Strém és Klein fűszerkereskedése Nagy-Kanizsán.
Van szerencsénk, a t. cz. közönségnek ez uton tudomására hozni, hogy raktárunkon van és bárminő mennyiségben nálunk megrendelhető
a legkitűnőbb minőségű
Trágya-gipsz.
Egyedüli elárusítás Zala-, Somogy- és Baranya-megyék részére.
Ez elismert legjobb földjavító és termékenyítő szert, egy enembeli elsőrangú cég szállítja számunkra, mely több kiállítás-on érmekeket és kitüntetésekert nyert, ami elég biztosítékot nyújt a készítmény valódisága és jósága iránt.
Ugyane **trágyagipszről** dr. Moser J. tanár, ki azt behatározó vegyelemzésnek vetette alá, a **legbizelgőbb és legajánlóbb bizonyítványt állította ki.**
A szétküldés tőlünk eredeti áron történik
50 kilogramm tartalmu zsákokban vagy akár Waggounszám
ez utóbbi esetben a szállítást bármely vasuti állomáshoz **dijmentes**
Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.
STREM és KLEIN
fűszerkereskedése Nagy-Kanizsán.
574 2-8
Strém és Klein fűszerkereskedése N.-Kanizsán.

2 Vető-gép.
A jakabfai bérleti gazdaságban (u. p. Gelse) két darab használt „Carrett” féle 13 soros jó karban lévő vetőgép olcsón eladatik. 574 2-8

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nagykanizsai kir. ügyesség által képviselt kir. kincstár végrehajtónak Bóji Anna özvegy Tóth Istvánné végrehajtást szenvedő becsé- helyi lakós elleni 9 frt 80 kr. tőke 40 frt jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a becsé helyi 923 sz. újkövi 1—2, 5—6 sor sz. a. Bóji Anna özvegy Tóth Istvánné tulajdonánál felvett, 561 frtra becsült ingatlan, ugyanem az özvegyen + 1062 hrz. a. Bóji Anna özvegy Tóth Istvánné tulajdonánál felvett, 120 frt becsértékű váltás köteles ingatlan

1886 évi március 29-ik napján délelőtt 10 órakor

Becsé helyen a község házában Varga Lajos felperesi ügyvéd v. helyettese közbe- jöttével megtartandó nyilvános árverésen el- adatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverési kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes pa- pírban a kiküldött keszhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyen- lő részletben, még pedig az első az árve- rés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hó- nap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, minden egyes vételár részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1885. évi szeptem- ber hó 5-én tartott üléséből.

CSERESNYÉS elnök. 581 1—1 EVELL jegyző.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telek- vi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nagykanizsai kir. ügyesség által képviselt kir. kincstár végrehajtónak Meleg István végrehajtást szenvedő sormási lakós elleni 337 frt 80 kr. tőke 8 frt jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék te- rületéhez tartozó sormási 59. sz. t. ben 1 1—22 sor szám alatt felvett ingatlanból Meleg István illető 674 frt becsértékű $\frac{1}{2}$ rész

1886 évi március hó 26-ikán dél- eőtt 10 órakor

Sormáson a község házában Varga Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbe-

jöttével megtartandó nyilvános árverésen eladati jog.

Kikiáltási ár a fennebb kitelt becsár.

Árverési kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes pa- pírban a kiküldött keszhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, min- den egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árve- rési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni.

Kir. telekkönyvi hatóság Nagy-Kanizsán 1885. évi szeptember hó 5-én.

CSERESNYÉS elnök. 580 1—1 EVELL jegyző.

A nagy-kanizsai Bankegyesület Részvény-Társaság

f. 1886. évi március 14-én délután 3 órakor

SAJÁT HELYISEGEBEN

tizenkettedik évi

rendes közgyűlését

tartandja, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Üzleti jelentés; a számadások és mérleg jóváhagyása a felügyelő bizottság jelentése alapján.
- Az osztalék meghatározása.
- 2 igazgató tanácsos választása a sorrend szerint kilépő Ebenspanger Lipót és Stern I. Mór urak helyett, vagy ezek újbóli megválasztása az alapszabályok 15. §-ának figyelembe tartása mellett.
- A felügyelő bizottság megválasztása.
- Egyéb, alapszabályszerűleg bejelentett indítvány tárgyalása.

Azon tisztelt részvényes urak, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, az alapsza- bályok 35. §-ához képest felhivatnak, miszerint még le nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket f. évi március hó 5-étől egész március 13-ikáig terjedő időközben az egyesületi pénztárnál letéteményezzék.

Kelt Nagy-Kanizsán 1886. február 12.

Az igazgató-tanács.

Az első osztrak

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

BÉCS IV. Heunmühlgasse 13, alapított 1817.

Markert M. vezetés alatt

s ajánlja nagy áruaktárát kész ajtók és ablakokból vasalással együtt, továbbá lágya padlók és amerikai tölgyfa fries és parkett padlókából.

A gyár annál fogva, hogy dúsán fel van szerelve száraz faonyaggal, valamint kész áruinak nagy mennyisége folytán abban a helyzetben van, hogy minden megrendelésnek e téren a legrövidebb idő alatt eleget tehet. Továbbá elvállalja portálék elkészítését, teljes berendezéseket kasszárnyák, kórhá- zak, iskolák, irodák stb. számára, továbbá bármilyen gépekkel készítenő samunkákat, elgirt rajzok és minták szerint, szobabutorok kivételével.